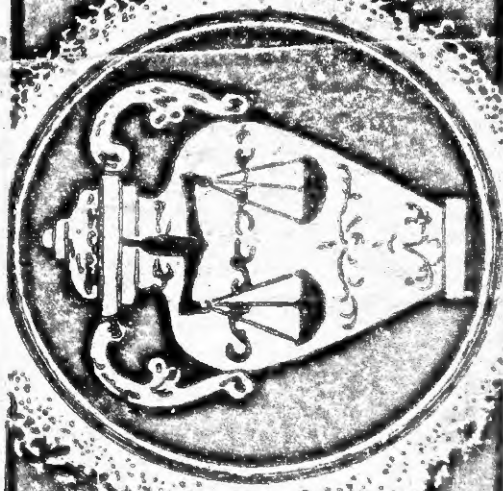

ಪ್ರತಿಭಾ

ಪಾ

ಯವಿವೇಚನಾ

ಮಾಸಿಕ ಪ್ರವಚನೋತ್ಸವ

ಪ್ರತಿಭಾ ಪತ್ರಿಕೆ

පිළිකා හා ගෙඩි වෙදකම

පිළිකා හා ගෙඩි

දෙස් නිපිමෙන් ශරීරයෙන්ම උපදකා පිළිකාය, ගෙඩිය, ආගන්තුකව හටගන්නා පිළිකාය, ගෙඩියෙහි දෙවැදූරැම් ලෙසකින් අපේ පැරණි දෙසිය වෛද්‍ය ශ්‍රත්ථයන්හි මේ රෝග දක්වා තිබේ.

හිසේ පටන් පාදය දක්වා හටගන්නාවූ ගෙඩි ශාරද්‍ය හතලිස් අවකැසි සංඛ්‍යා වශයෙන් දක්වනු ලැබේ මේවායින් ඉතා තවුරු අයාබ්‍ය විසාදි ඇත්තේ හිසේ තෙල්වල, උකුණුවල, තලලමැද, අනුපිටි, හක්කේ, දිවේ, ලිමැදේ, යටිබඩේ ආදී තැන්වලය.

ශරීරයේ ගුල්ම දෙපයෙන් එන විසාදිද, පණුකැවිලි විසාදිය තලලේද හටගන්නේය.

ඉරිත්තු බඳන තමන් උකුණුවලේ ගෙඩියක්ද තෙල්වලේ හුඹස් බඳන ගෙඩියද වාතවිසාදියද සන්නිවිසාදියද සන්නි ගවුද යන නම්වලින් හඳුන්වන ගෙඩිද හිසේ හටගන්නා ඒවාය.

කම්මුල්වල, කම්මුල් විසාදියද ගෙඩියද සන්නිවිසාදියද සන්නි ගෙඩියද කත යටි වාතයෙන් හා සන්නියෙන් විසාදිද කණ්ඩමාල ගවුද ලේරන ගෙඩිද දූවන රත ගෙඩිද මුහුණ පෙදෙසේ හටගන්නේය.

කට තුල, ශ්ලේෂ්මාගවු, ගලග්‍රහගවු, හෙමිසන්නි ගවු, කරමල් විසාදි, වාතෙන් හා පිතෙන්ද තුන්දෙසින්ද එන නොයෙක් ආකාර ගෙඩි පිළිකා හටගන්නේය.

දෙබැම බැම පිළිකා, බැම විසාදි, සොර විසාදි, කපාල විසාදි ආදී නොයෙක් ආකාර විසාදි හටගන්නේය.

කලල යට මස්පිළිකාවද නුවන් පිළිකාවද හටගන්නේය. කුල ලෙහි උතුර මැද බෙලි උදර විසාදිය සෑදෙන්නේය. නවන් එහි බෙලි උදර සොර විසාදිය යන නමින් විසාදියක් හටගනී.

කක යට එන විසාදිය දවසකින් දෙකකින් යටිතල්ලට බැස සෙම් කෝපකර උඩුතල්ලත් අවුරු සතියකින් මරු ලඟාකරන ගෙයින් ඉතා තපුරුය. කල්යන්ට නොදී වහා පිළියම් කටයුතුය.

බෙල්ලේ ඇලපිට කපාල විසාදිය හටගනී. එතැනම සැත් විසාදිය නමින්ද නවන් ගඩු වන්නේය.

නාසයේ නහපිළිකාව සෑදෙයි. හනු පිට හනු පිළිකාවද සොර විසාදියද සන්නි බැඳුනේද හකු පිළිකාවද හකු විසාදියද කට ඇතුළු දත් පිළිකාවද මුක සිලන්දුවද මුක වාමරයද කයිසිලන්දුවද දිවේ දිවකටුද ආදී බොහෝ පිළිකා හටගන්නේය.

උරයේ උරබැඳුනෙය, උරවිසාදිය, ගල්සැර විසාදිය යනාදී ගෙඩි හටගන්නේය. ගල්සැර විසාදිය තුන්මාසයක් ගිය තැන පැයවන් නේය.

කිහිල්ලේ කිහිලි බැඳුනෙයද සන්නිවාදන් ගෙඩියද කිහිලි ගඩුද සොර විසාදිද හටගන්නේය. කිහිලි විසාදිවලදී සමහර විට ගෙඩි හතක් එකට පොකුරු විසාදිය සෑදෙන්නේය.

ඇලයේ ඇල බැඳුනෙයද කඩුත්තු විසාදියද ඇතුලේ සොර විසාදියද හටගනී. යටිබඩ පිටතින් පටන්ගෙන ඇතුළු දක්වා කලල් බැඳුනේ හටගන්නේය. බඩවැල්වලද පිළිකා විසාදි බොහෝ හට ගන්නේය. කාමිලාවෙන් ගෙඩිද අශීය අර්බුදද ක්‍රිමි කොෂ්ඨද හටගන්නේය.

ඉකිලියේ ඉකිලි බැඳුනද ඉකිලි ගඩුද ඉකිලි රතද ඉකිලි විසාදිද ඉකිලි යට හා උඩ පුරතිවාදන් සැත් බැඳුනෙයද හටගන්නේය.

පිළිකා හා ගෙඩි වෙදකම

තොතානේ හුඹස් බඳුනක තැලි විසාදියද කුරුලා ගවුද සොර විසාදිද බොහෝ ගෙඩි සැදෙන්නේය.

කලවේ කුරුලා රත් විසාදියද කෙණිබේ මස් පිළිකාවද පිළිකා බඳුනද සොර විසල්ද හටගන්නේය.

වලලුකරේ හා පාද පතුලෙහි රත පිළිකයද රත් පුල්ලියද දේව අමාකාර ගවුද පා පිළිකද පතුල් පැලි වා පිළිකයද සොර විසාදියද ඇඟිලි පිළිකය මහපතැඟිල්ලේද හටගන්නේය.

මහපතැඟිල්ලේ ඇට පලාගෙන නපුරු විසාදිද නියපොත්ත යට විසාදිද කටුපිළිකාද අමාකාර ගවුද වා බඳුනද හටගන්නේය.

තවද හිසේ ගැට සේ ගෙඩිගැසී කසමින් තලතෙල් සේ දිය බේරෙමින් වා කරපපත් හටගන්නේය.

ඇඟ ගැම තැන රත්පාව වී තැන තැන ගෙඩි සැදී කකියා උන ගැනී පින් කරපපත් සැදෙන්නේය.

ඇඟ දූවිල්ල, ගිනියම, සිහි මුලාවද පිතෙන් ආ ඥායයයි.

සෙම කෝපයෙන් ආ විසාදිවලට ඇඟ වනවේ. කැස්ස ඇති වේ. අඩස්සි වී පපුව රිදේ. ලුමැද ගෙඩි මතුකරයි. ඇඟපත උණු කරමින් සෙම ගිය විට ගෙඩි තැඟි සිටී.

සන්නි විසාදිවලට එක වරම් අත පය ඉදිමී යයි. සමහරෙකුට එක් අංශයක් පමණක් ඉදිමේ කම්මුල් හා උගුර ඉදිමී ඇඟිරෙයි. ආහාර අරුවී වේ. බැරි වේ. ශරීරයේ සම පැලි ඕජා වැගිරෙයි.

තුන් දෙස් කිපී ආ ඉරික්තු වාදන් විසාදිවලට හඳිපත් කකි යයි. තදව උන ගැනී මුකයේ කළු කාරම බැදේ උගුර කට

වනවේ. මුක අරැව් වේ. දෑත දෙපස ඉදිමේ. පිපාසා අධික වේ. ඇඟපත සවි තැනි වේ. ඇනුම් යයි බඩ ගල සේ තදව තිබේ. ගිනියම වැඩි වේ. පෙකනිය මැද උස්ව සිටී. යටිබඩ අඟල් දෙකක් පහතින් ඉදිමි තුන්මසක් ගිය තැන පැසවයි.

මේ ආදි සියලුම විසාදි හටගත් කල්හි ප්‍රථමයෙන් ශරීරය ඇතුලට බෙහෙත් කර පසුව පිටට බෙහෙත් කරවනුය. හෙවත් අභ්‍යන්තරය ශුචි කොට (විෂරක හරවා) දෙස් සමන නිසාය බෙහෙත් දී පිළියම් කරවනුය.

හකු පිළිකාව

හක්කේ අනු දෙක අතරින් හටගනී. උකුණුවලේ අනුදෙක පිට අටගෙන තුන් මස ගියතැන පැසවයි. දෙපිටට මුත දෙකක් බෙදෙයි.

සෙම ඇරීමට:- හොද්දට දැමූ ගොරක එලබ්බකර සමව ගෙන අඟරු හක්කේ තබා උදේ සවස සෙම අරිනු. පහසු වේ.

හොද්දට දැමූ ගොරක, ඉගුරු, මිරිස්, සීතක්කාරන්, වෙඩිලුණු, බටු ඉස්මෙන් අඟරු රෙදිකඩ බැඳ හක්කේ තබා සෙම අරිනු.

මුව තුළ තැබීමට:- ඉගුරු, සුදුඑළු, දෙදුරු, වගපුල්, මයුර තුතු, මිමුරුවට සමව ගෙන අඟරු රෙදිකඩක පොට්ටනිය බැඳ මුව තුළ තබාගනු. රුදු, කැක්කුම් පහව යේ.

පැසුනු බටු, කොටිකන් (කොටිකන්) අඟරු රෙදිකඩක බැඳ හක්කේ තබාගනු.

ගැමට:- වේලා කොල, කුප්පමේනිය කොල, දිවුල්ලාටු, බිම් දුම්මල, සමව ගෙන නිඹිරිපොතු ඉස්මෙන් අඹරු ගානු.

කහ දුම්මල, අව්වික්කා කිරි, වරු කිරි, රුක්අත්තන කිරි සමව ගෙන අඹරු ගානු. ගෙඩි වියකේ.

කළු වෙලලන්තිරිය මුල් හා පොතු කුඹුරුඇට මද, පුස්ඇටමද මිරිකුළු යුසින් අඹරු ගානු. හකු පිළිකා ගෙඩි වියකේ.

අරළු, සාදික්කා, සුදුළු, කිකකොල යුසින් අඹරු ගානු

තෝර ඇට, තම්මන්තා ඇට, අරළු, තෙල්ලි, සියඹලා කොල, කසඹිලියා කොල, කෝමාරිකා, දොඩම් ඇඹුලෙන් අඹරු හකු පිට ගානු.

ජටම ගැමට:- දුම්මැල්ල කොල, හකුරු සමව ගෙන අව්-
වික්කා කිරි, රුක්අත්තන කිරි සමකර අඹරු ගානු.

කැටීමට හා ගැමට තවත් බේන්

කොහොඹ ඇට, එඬරු ඇට, කපු ඇට, අබ, කෝන් ඇට, වං ඇපල මුල්, දළක්පළු සමයේ ගෙන කොටා කඩපින්හේ තම්බා මද උණුසුමින් හකු පාඩා තවනු.

ලසුනු, නිපල්, තුරිසි, දිවුල්ලාටු, රුක්අත්තන කිරි රත් අඹරු ගෙඩි පිට ගානු. වියකේ.

කපු කොල, දියමෙතේරිය කොල, හින් එඬරු, කුප්පමේනිය කොල, අව්වික්කා පොතු, පොල්සුනු සමග අඹරු හකු පිළිකෙට ගානු. ගුණවේ.

වර මුල් දෙපලමයි, අමුක්කර පලමයි, කුරුදුපොතු පලමයි කොටා දිය වත්කර දෙදවසක් තබා පෙර පැති කකාර ගානු.

තෙ ල

වේලා කොල, කුකුරුමාත් පොතු මුල් යුස එක පමණට ගෙන ඊට කළුරු, සුදුරු, සුදුඑකු, ඉගුරු, මිරිස්, අබ, සමව ගෙන වූණි කර තලතෙල්ද යොදා තෙල් සිදු ගානු. වන, තුවාල, පිළිකාද දහ රුද්ද ගුණවේ.

කුඹුරු ඇට, කැටිපුණු අබ, කරද, කිකිලිබිජු සාරුවෙන් අඹරු ගානු

ගබරකුඩු, කලටි පොල් කිරි හා කුඩු දමනු. ඊට වතුකහඹිලියා පෙතෙර කොල කපු කොල, වල් තම්පලා කොල සමග කොටා කබලකට මිරිකා තලතෙල් යොදා සිදු පමණට බා පෙර තබාගෙන තෙල් ගසනු.

ගබරලපිති කොල, ගුරුල්ලකොල, ඉගුරුකොල, දොඩම්කොල මිකොල මේකී බේත් යුස හා තලතෙල්, පොල්තෙල් ඊට යොදා සිනක්කාරන්, රත්තම්පලා, පල්මානික්කන්, අමුක්කර මුල්, මේවා අඹරු දමා පදමට තෙල් සිදු ගසනු. හකුපිළිකා ගුණ වෙයි.

හකු පිළිකෙට තද ගිනියම් දහ ඇතිවුවොත් තතකිහට අගල් තුනක් ඇර උඩින්ද එම අංශයේ පය මාපටැහිල්ලද (මැද නවේ) අත්ගොබ තහරය ඇර මැද පෙදෙසෙහිද ඉස මුදුනද හඹ බොහො මෙන් තවනු. රදේ සිටී.

ඊටම කියාය

කරද මුල් කලං 12 ක් ගෙන වතුර පත අට පතට සිදුවා සිති මිපැණි සමග දෙනු.

පිළිකා හා ගෙඩි වෙදකම

අරළු, වියළි ඉගුරු, ඇහැල පොතු කලං 4 බැගින් වතුර පත අට පතට සිඳවා සිති මිපැණි දමා දෙකු.

රණවරු පංචාංගය කලං 12 කිරු ගෙන වතුර පත අට පතට සිඳවා සිති මිපැණි මුසුව දෙකු.

දොඩම්මුල්, ගම්මිරිස් මුල්, ඇහැල පොතු, සිබිගුරු කලං තුන බැගින් ගෙන වතුර පත අට පතට සිඳවා සවිදව හා පෙරුංකායම් ප්‍රතිවාස දමා දෙකු. මේ කසාය සියලු පිළිකා ගඩු ආදියට යහපත.

ජටම කැදැක්:- ඔඩු සිරියොත් බැවිල, හිනටි හාල් කැද පිස දෙකු. (ඔඩුවලට සැම බේන් පසු පිටුවල ඇත.)

දහන පිළිකාවට (මුක සිලැණුව)

හක්කේ විදුරුමස පිට වී බුවක් හේ හටගනී. මහත්ව වනව දත් කුණුව යනි.

ජට බේන්:- හොද්දව දූමු ගොරක, ඉගුරු, මිරිස්, නිප්පිලි, සවිදව, සමව ගෙන අඟර රෙදි කඩ බැඳ දහේ තබා සෙම හරිනු.

කට සේදීම:- අබ, සිබිගුරු, වගපුල්, එන්සල්, සිවිය, කොතනමල්ලි, සවිදව, මිරිස්, අරළු, අසමෝද, යවකාර ලුණු සමව ගෙන අඟර උණු දියේ හෝ තලතෙල්හි ලා කලතා කට සෝද හරිනු.

තෙලක්:- නික කොල පොතු, පඹුරු කොල පොතු, රැක් අත්තන කොල පොතු කරද පොතු, සිරුස්ස, අමුක්කරු, දිවුල්ලාටු දුම්මලද, අබ, කොහොඹ, එඬරු, පොල් මේ තෙල් වගී සතර සහ ගිතෙල් සමග වැල්මි, වගපුල්, පුවදහොට, සවිදව, සිතක්කාරං,

තුරිසි, පස්කුළු, අබිං කල්ක කර දමා කල්ක ඉටි පදමට තෙල බා ලුණු ඇඹුල් හරිමින් තෙල් වලදකු. දහන පිළිකා හකු පිළිකා ආදියටද යහපත.

කට සේදීමට නිසායක්:- කටුකුරුදු සහඹුලින්ද පොල්සුනු පලා සහඹුලින්ද වියළි ඉගුරු, අරළු කලං 4 බැගින්ද ගෙන වතුර පත අවක් යොදා එකට සිඳවූයෙන කට සෝදනු. සියලු අර්බුද පිළිකා කට තුළ රෝග ගුණවේ.

බැම පිළිකාවට

බැම පිටි උළු ඇවයක් පමණට හටගෙන සතියක් කිය තැන ඇස රතු වෙයි.

ගැමට:- කෝමාරිකා, ඉගුරු, මිරිස්, සුදුළු, මයුරතුතු, මිපැණියෙන් අඹරු ගානු. වියනේ

වියළි ගොරක පුළුස්සාගත් අළු ගෙන මිපැණි හා ලුණු දිය සමග අඹරු ගානු.

බැවිල මුල්, කුර මුල්, ගිතෙලින් අඹරු ගානු

දෙහි ඇට, සියඹලා ඇට, මුණමල් ඇට දෙහි ඇඹුලෙන් හෝ මියෙන් අඹරු ගානු ගුණවේ. නුවන් පිළිකාවටද යහපත.

තෙලක්

එලවරු මල්, රණවරු මල්, තලතෙලින් අඹරු තලතෙලට දිය කර ඊට පල්මාණික්කා කුඩුකර දමා තෙල් සිඳ ගානු. පිළිකා ඉසිරේ.

තවත් හෙලක්:- නිකකොල, අත්තන කොල, පඹුරුකොල සිරස්පළ, අමුක්කරු, කුරුඳු මේවායේ සුඝ්‍ර ගෙන ත්‍රිවිධී දෙදුරු, සුදු එළු, මසුරතුතු, සුවදහොට, දිවුල්ලාටු, සිතක්කාරං, ජාතිපල, බිම් දුම්මල, සවිදව, යස්වි, මේවා කළඳ බැගින් අඹරු ඊට යොදා තල තෙල්, පොල්තෙල්, අබතෙල්, ගිතෙල් නැලි බාගය බැගින් ගෙන වත්කර දින තුනක් මදගින්හේ කකාරු පදමට සිඳවා පෙරුගෙන ගලක්කර ගඩු සියලු පිළිකා වලට දෙනු.

නුවන් පිළිකාවට

ඇස්නුසය නාසය මුල සාලාවයක් මෙන් හටගනී. ඇස්නුව තෙත් සෝරස එයි. කඳුලු පුරයි. මඟින් එයි නුවන් පිළිකයයි.

ගැමට:- අනු ගැට, දෙහි ගැට, අත්තන ඇට, කහ අල, සමව ගෙන පෙතිකර කපා හාල්පානුවෙන් තම්බා අඹරු පිට ගානු දහ ඉදිමුම් ගුණවෙයි.

සාබෙට් පුළුස්සා අළු ගෙන ගිතෙලින් අනා ගානු.

නුවන් පිළිකය වනවුවොත් ගිතෙල් එඹරුතෙල් සමව ගෙන කකාරු ගානු. වන සුව වෙයි.

සියඹලා ඇට ඇල්දියෙන් ගලගා ගානු.

සවිකෙන්ද අල උණුඅළුපල්ලේ දමා තම්බා අඹරු ගානු.

එළු ඔලිඳ කොල තනකිරෙන් අඹරු ගානු.

පිළිකාව පැසි නිබේනම්:- දෙහිදළු, වේබබගා දළු, දෙඹම් ඇඹුලෙන් තම්බා අඹරු තබනු. හිල්වේ.

හිතක්කාරත්, පල්ලාකිත්කත්, උණුදෙති ඇති අම්බි තෙත
කොරික හිතෙන් අතිරි රෙදිකඩක නා තබනු. අරුණි.

බ්‍රාහ්ම පොතු, මොර පොතු, හොර පොතු, විජිතද්ද පොතු,
දුම්මාල්ල මේවායේ සුභ තමව තෙත එල පිළිද ඇති නා දිල් පො
තෙත අතිරි දමා පොල්කිරි දමා තෙල් පිද කකාරි තනු. අරුණි.

ප්‍රමම හෙලක්:- හිතෙල්, තලතෙල්, මිතෙල්, පමි තෙත
අරළු කුඩුහර කලත් තුනක් පමිණ පොදු කකාරි පොර තනු
යුණි වේ.

නාහදමු පිළිකාව

නාහදමුව මුල මුංආවයක් මේන් හවතෙත මතව දර් දෙක එයි.

ගැමුම:- අරළු, මුර, තෙල්ලි, පුතරමත්, පමිවතෙත අතිරි
හානු දෙදවස හැර හානු. පිළිකාදර වැවේ.

කටු පිළිකාව

උරණයේ හිටි දහගිල්ලට ඉදිමෙයි. උණ නැති වැලමිටි නැදි
යව වැල මේන් මෙරෙයි. අම්බි දුනගනු දුනේ අත පිට අවතනි.
ඇතිලි වකුටුව හිති පල් මෙයි. ඇතිලි අතින් පුරුක් කැමෙයි.
දෙමාරමයි දුනගනු. දුන දහගිලි එක්කටි එයි. හිනිනම් කැත්තුම්
තෙරෙයි. හනිගත් හිගහැන අත් කොරවෙයි. කටු පිළිකාවයි
දුනගනු.

පෙතෙල කොල සුභ මිරිකා හිතටි හාල් සමග කබළ පිස තබා
කදකොට් බදිනු.

චල් ඉගුරු අල, මිරිකුළු පොතු, වෙල්ලන්තිරිය සමඟ ගෙන
කොටා තලතෙල් ලා ලෙවා බිඳිනු.

චතු කසඹිලියා කොල, උදුපියලි කොල, තිබ්බටු කොල, අඹු
කහ කොටා මලවා බිඳිනු පාපිළිකාවලටද යහපති.

තෙලක්:- චල් රුක්අත්තන, දිඹුල්, කුප්පමේනිය, රත්මල්,
අත්තන මුල්, පුස්වැල්, මලිඳ මුල්, මුරංගා මුල්, රත්තිටුල් කොල
පොතු කැලිය බැගින් ගෙන හිතෙල්, පොල්කිරි තුන් කැලිය
බැගින් වත්කර උරල් වෙන්ට තබා ඊට රසදිය මලිඳ ඇවියක
පමණ බර (විසමර) ගෙන අල බේත්, දෙදුරු, තිපල්, ත්‍රිවග්ගී, ලසුණු
වදකහ, අබ, කුඹුරු ඇට මිද, කලඳ බැගින් අඹරු දමා ලිප තබා
හිනි කර සමපාකයට කකාරු පෙරු බා ගෙන ගඩු, පිළිකා, කුණ්ට,
වන ආදියට ඇඟ ඉස ගානු දින දෙකෙන් තුනෙන් තෙල් අරිනු.
ගඩු මුකයට පුළුනේ රඳ අල්ලනු. ගුණ වේ.

ගැමට:- හබරල අල, නියගලා අල, සහ, මිරිස්, ලසුණු, සමඟ
ගෙන අඹරු කකාරු ගානු.

පැයවුමගොත්:- පෙතෙල කොල, එල බිම්බමුරු කොල,
සුස ගෙන හිතටි ගාල් සමඟ තම්බා රොටි තතා තබනු. පුරුක්
ඇඳේ.

කරද පොතු, දෙහි ඇඹුලෙන් ගලගා ගානු. කරද පොතු,
කරද මුල්, කහ අල සමඟ අඹරු පොල්කිරි ලා පැයවා ගානු. ඔඩු
වන සුව වේ.

ඇත් දෙමට පොතු දෙසිඹුලෙන් ගලගා ගානු: වන සුව වේ.

කොණ්ඩර ගවුට හා පිළිකාව

ප්‍රතිකර්ම පසු පිට දෙකමක් සේ අවගතී. පුරු දෙලකක් අවගතී. මහත් වෙයි. එක කොණ්ඩර ගවුටයි දැනගනු.

පසු දර් දෙක මැද දෙපසක් මෙන් අවගතී. මහත් වෙයි. සවුකම් පුරුකක අවගතී. කොණ්ඩර පිළිකාවයි දැනගනු.

රට බේන්

අනේද දර්, කවුපිල පිළිල දර්, උදුපියලි, මලබවු දර්, එරම්-
කිය දර්, කැලහ දර්, කැලිදර්, සමයේ ගෙන තමිනා අඟිරු තබනු.
පුරුක් ඇදේ.

එකරු දර්, එලිද දර් කුඹුරු දර්, දෙකමදර්, දෙකම ඇඹුලෙන්
තමිනා අඟිරු තබනු.

නිබ්බල කොල, එලකිත්තවුරු කොල, සමව ගෙන කොටා සුස
රැගෙන සිටාටි හාල් සමග තමිනා අඟිරු තබනු

කුඹුරු ඇට දේ, හාල්පාත්‍රාවත් උයා කබළ පිස තබනු.

ඇඟල පොතු, අඟිනි ඇට, කලාදුරු ඇට, අගමුල් නැති වැල්
ඉස්මෙන් අඟිරු ගානු.

දිකිරි, දළක් කිරි හා අමුහාල් තමිනා අඟිරු තබනු. පැහවා
පත්‍රවත් සිටිතම කැපී යයි.

මෙලලුන්හිරිය, දිකිකුරු දර් හා මුල් සමයේ ගෙන අතත
ගෙහියේ මද හැර එහි බේන් අසුරු අළු සට තමිනා එළකිරෙන්
අඟිරු මුහුණ ගානු. ගුණ මේ.

පුසුල, කවුපසර, මදුමල්, පොතිඅරිසි, මෙල් කරද, හකුරු-
පිල්ල, උදුපියලි මේවා කොල කොටා මලවා බිදිනු. පුරුක් ඇදී
හිස එක පුලාල සුවමේ.

තෙලක්:- මුගුණුවැන්න, මුරුවා කොල, එළඹින්නඹුරු, කරද මුල්, කහට මුල්, රත්තම්පලා, තිටුල්, අංකෙකු, බුරුලල මේවා යුස ගෙන ඊට කල්කයට අසමෝද, තිප්පිලි, ත්‍රිජාත, දුරු දෙක, ඉගුරු, පුදුළුණු, පල්මාතික්කං, අරළු අඹරු කල්ක කර දමා පොල් කිරි සමග කකාරු මිශ්‍ර වී යොදා පදමට බා පෙරු කපු පුළුනේ රද පිළිකාවලට තෙල් තබනු.

කැඳ:- මිරිකුළු මුල් යුස හිතටි කාලෙන් කැඳ පිස දෙනු.
බුලත් ගිරිදාද භාතාවාරියද ගන්සුරිය පොතුද එරබදු පොතු එසේම වෙන වෙනම කැඳ පිස දෙනු. සියලු ගඩු විසාදි පිළිකාවලට යහපතී.

මස් පිළිකාව

පිඬි ගැටේ තැටි බුබුලක් මෙන් ඉදිමි බරවී පුරැක් තුනක් ඔඩු ඇතිව හටගන්නේ මස් පිළිකා විසාදියයි. කෙණිඬ මස් පිට හට ගනී. කකුල් සන්දි ගැහි වෙව්ලුම් ඇතිව වලංගු නොමැතිව සිටී.

ඊට බේන්

වෙල්ලන්ගිරිය කොල පොතු, කටුපිල කොල පොතු, යම්ව ගෙන කහ ලුණු ලා මලවා බදිනු. සියලුම පිළිකා ගඩුවලට ගුණයි.

අංකෙන්ද කොල පොතු, තරණ කොල පොතු, ගොන්කැකිරි, කුඩුමිරිස්, තිකුළු මේවා සමව ගෙන කහ ලුණු ලා කොවා මලවා බදිනු.

ගැමට:- ගස්කහඹිලියා, වැල්කසඹිලියා, දොඩම් ඇඹුලෙන් අඹරු කකාරු ගානු.

රත්මල්, දෙමට, වේලා, තාපිරින්න, වව්ලැටිය, දුම්මැල්ල, පසහිල්ල, වරුමුල්, දෙහිගැට, කරදකොල තම්බා අඹරු ගානු.

හෙන්දිරික්කා අල, හබරල අල, කැලණිය අල, පොල්කිරෙන් තම්බා අඹරු ගානු.

සාරණමුල්, සිහිගුරු අරථ, සමව ගෙන ගොමුයෙන් අඹරු ගානු.
ලියක පලා පොතු, නොවිල පොතු, කහලුණු ලා කොටා මලවා
බදිනු.

පා පිළිකාව

පතුලයට කනියයි. ගිනියම් කැක්කුම් කෙරෙයි. මස්දළු එයි.
පයේ මාපටාගිල්ලේ ඇගිලි පා පිළික විසාදිය එයි. රත් පුල්ලියක්
සේ හටගනී.

රට බේන්

කහඹිලියා කොල, උදුපියලි කොල, තිබ්බවු කොල, අමුකහ
කොටා මලවා බදිනු.

වෙල්ලන්ගිරිය පොතු, මිරිකුළු පොතු, වල්ඉගුරු අල, සමව
ගෙන කොටා තලතෙලෙන් මලවා බදිනු.

පැසවීමට:- කහඹිලියා, මලබවු, උදුපියලි, මේ කොල සමව
ගෙන අඹරු ගානු.

පිලකොල, කරවිල කොල, කරදමුල් යුස ගෙන සීනටි හාලෙන්
කබළු පිස බදිනු. සාරේ ඇදෙයි.

මහල්කරද මුල්; සුළුබුරුද. මිරිකුළු සමව ගෙන ගොමුයෙන්
අඹරු ගානු. ඉසිරෙයි.

රතපුල්ලියට එලගොම මලවා බදිනු.

ගන්සුරිය පොතු කැඳ පිස දෙනු

බැවිල කැඳ පිස දෙනු.

හුඹස් බන්ධනය

ඔළුව සැමතැන ඉදිවෙයි. ඉස්මුදුනේ ඉසරුල් කැරකුනුතැන හටගනී. සතියකින් තෙත් රතු වෙයි.

රේඛා ගඩුව

ගඩුපල ඉස්මුදුනේ රේඛා තුන එක්වූ තැන අඹ ඇවයක් මෙන් අවගනී. උණ හා ඉස ගිනියම්, කැක්කුම් හා මහත් ගවගන්තේ ඔඩු තුනක් වේ.

තලලේ ගඩුව

තලලේ බැම පිට ඉදිවෙයි. ඇස් රතු වෙයි. කදුළු පෙරයි. බඩුවක් මෙන් හටගනියි.

ගල් රත ගඩුව

කලවය මූල, ඉකිලියේ අවගන්තේ රත ගඩුවයි. කලවයේ මුදුන අවගන් ගෙඩිය දවසින් දවස සමා වෙයි. තුන්මස ගිය තැන පැසවයි. ගල් රත ගඩුවයි.

කලලේ බන්ධන ගඩුව

ගට්ඨාසා අංශේක ඉකිලිය අසුනර නිබඳ කැක්කුම් රූප, ඇතිව අවගන්තේ කලලේ බන්ධනයයි. සත්ත්ව රහස්ව කැක්කුම් ඇතුළු තුළ මස් ඇතුළු සාලාව කැබෙල්ලක් මෙන් අවගනියි. කමෙට තද වෙයි. නැතිවිට මට්ටු වෙයි. පැසවයි. මුකබඳලේ ගුඩ වෙයි.

කලලේ බන්ධනය

පෙකනියට සාමුලක් පමණදී යට්ටිගෙඩි හරහට අවගනියි. අඹස් සිකර ගිනිපල් වෙයි.

ඇටපලා ගවුළු

කිහිල්ලට සතරගුලක් ඇර පාන දෑලේ අතුපිට අවගන්තේ ඇට පලා ගවුළුයි. පොඩ්ඩි උණ ගනිති. ගිහිජල් වත්තේයයි දැනගනු

ඉළපලා ගවුළු

දෑලේ ඉළයේ දෙඩමක් සේ එයි. ඇඟ පොඩ්ඩි උණගනිති. ගිහි ජල්ව තිබෙයි. බඩ ගල මෙන් අත්පා කොරවී අවගන්තේ ඉළ පලා ගවුළුයි.

කට් විසාදි ගවුළු

තුනටිය හන්දි මැද සිල්ලවක් මෙන් පිපි අරහයා පුරුව ඉදි අව ගන්තේ කට් විසාදි ගවුළුයි.

සොර විසාදිය

කොන්ද දිගට කැක්කුම් ඇතිව කොන්ද මැද අවගන්තේ මසියන් සොර විසාදියයි.

සොර විසාදි ගවුළු

තල්ල පල්ලෙන් තල ඇටයක් මෙන් හට ගනිති. මහත් වෙයි. උණ ඉස රුජාකර අහර බැරි වෙයි.

විසා ගවුළු

සොඹ මැද සියඹලා ඇටයක් මෙන් උපදී. ඇඟ පොඩ්ඩි වන ගිහිරන්වී විසා ගවුළුයි දැනගනු.

කණිකාදිය

යටිකන් ඉදිමෙයි උගුර රිදෙයි. උඩු උගුරෙහි ගෙඩි දෙක දෑලෙට බසී. හැට පැයට තසී.

නීලිකාව

තල්ලේ කළු තිල් පාවට තළ දෙක කැක්කුන් ඇතිව අනුමුල රූප ඇතුළු අල්වන්නේ නීලිකාවයි.

ගලසුංටිකාව

උඩුතල්ල මැද භාගයක් මෙන් අවගනියි. දිවමුල කාලයක් මෙන් ගවගත මහත්ව දිවපල්ලේ දිව එයි.

ඉත්තුගලිකාව (ඉරිප්පු ගඩුව)

උකුණුවලේ නුදුරුව අල්ලයි. අග පොඩියි. කන් කකියයි. තදවී පිටිකර දිගේ කකියයි.

වජිරකාව

කිහිල්ලේ මුං ඇටයක් සමානව එක තැන හත අටක් අවගනියි.

පොකුරු විසාදි

ඇඟ හැමතැන ගෙඩි අවගනියි. ගෙඩි හත අට නවය බැගින් පොකුරු මෙන් 64 ගෙඩි අවගනියි. අසාධයයි.

සන්නි විසප්පුව

සැදි සැදි ගිනිපල් වෙයි. නිබද කැක්කුම් කෙරෙයි. අතපය කොරවී අවගන්නේ සන්නි විසප්පුවයි.

දූත දෙඅල්ල ඉදිමෙයි. දෙඅංශයේ ගෙඩි හතරක් එයි. ඇඟ පත සලිත කර පිස්සු වැටෙයි. පිපාසය ඇති වෙයි.

මාංශ ගඩුව

විඵල අසුකර පුළුන් ගෙඩියක් සේ එයි. තුන් අවුරුද්දෙන් හයි

ඇටපොල ගඩුව

මහපට්ඨලි කරුවෙක් මතුම් පතුල සැමකැනම් ඉදිමෙයි. උණ ගනී.

සන්නි විසාදිය

ලය පිට තදවී ගෙඩි හටගනී. උණ ගිනියම් කර ඇඟරුදකර පිස්සු විකාර තත්දෙඩිම් වන්නේය.

කරමල් උදරේ කණ්ඩමාල ගඩුව

කම්මුල් දෙක හා ඔලුව ඉදිම් සතියෙන් ඇත් දෙක පියවී යයි කරමල් උදරයයි. කම්මුල කන් පිට ගෙඩි හටගනියි හනු තදවී කළු පෙරේ. කරමල් ඉදිමේ කණ්ඩමාල ගඩුවයි. කෙල රෙටු එයි. ඇත් රතු වෙයි. ඇඹුළු ඇටයක් පමණ හටගත බොහෝකල් තිබෙයි

රත්පුල්ලිය

පතුල දෙපිටම ඉදිමේ. ගිනියම් කැක්කුන් හා උණ ඇතිවේ. දෙපිටේම තැන් තැන්වල මුතත් සැදේ.

අමාකාර ගඩුව

එකටම ගෙඩි තිත්තවයක් එයි. කැක්කුම් ගිනියම්වේ. උණ ගනියි දේව අමාකාර ගඩුවයි. දෑතේ පිටිඇල්ලෙහි ගෙඩි හටගනී. ඇඟිලි පුරුක් තැමේ. ගිනිජල් වේ. අමාකාර ගඩුවයි.

විද්‍යාදී

ශරීරයෙහි පිට හා ඇතුළත රුණාකර ඉදිමුම් වේ. අහර අරුවී වේ. ඉසෙහිද දිවෙහිද ගෙලෙහිද කැබයෙහිද ගවගනී. රක්ත මාංශ ආදීන් කෙලෙසා ගවගනී.

විෂ්පොට

ඇඟ සැම තන්හිම පිළිස්සුනාක් මෙන් බිබිලි කැහි එයි උණ ගනී. අහර අරුවී වෙයි.

රත ගඬුව

තනය පිට ගෙඩි ගවගනී. ඇඟ පොඩිවී උණ ගිනියම් වේ. කැක්කුම් තොර තොව තිබෙයි.

කරප්පන්

වෘතයෙන් සෑදෙන කරප්පන්වලට ඉස කසයි. ගැට සේ ගෙඩි ගැසී වික වික රිදෙයි. තලතෙල් සේ ඩාදිය පෙරේ. පිතෙන් සෑදෙන කරප්පන්වලට ඇඟ සැමතැන රන්පාට වෙයි. තැන තැන ගෙඩි ගැසෙයි. කකියයි. තදින් ඇඟ උණ ගවගනී. ඇඟතුල ගිනියම් වැඩිකරයි. දූවිල්ල ගවගනී. ඇඟ කකියයි. සෙමෙන් එත ආශ්‍රය යට ඇඟ වනවි කැස්සන් ඇතිවෙයි පපුව රිදෙයි අඩස්සි වෙයි. ලෑම ගෙඩි මතු වෙයි.

කිලාස

රතු පැහැවන්ට සැරව නොමැති කුෂ්ඨ රෝගයට කිලාස යයි කියනු ලැබේ.

ගණ්ඩ රෝගය

බෙල්ලේ ග්‍රන්ථිත් මගින් වීමෙන් සෑදෙන මූෂකවත් රෝග විශේෂයයි. වායුගෙඩියකිද ව්‍යවහාරයේ පවතී.

ඉල පැලියාවට

ගැමට:- දුරු දෙක, හිඟ, යඛර කුඩු, මිල්ලපොතු යුගිත් අඹරු ගානු.

සියඹලා දළ, කාපිරිත්ත දළ, අත්තන දළ, මේලාදළ, මිපැණි යෙන් හා ලුණු දියෙන් අඹරු ගානු.

කිපල්, දත්තමුල්, සාරණ, රත්තිවුල් මුල්, සමව ගෙන හිඟුරු පට්ටා ඉස්මෙන් අඹරු ගානු.

සපුමල්, සපුපොතු, ගොරක පොතු, නාපොතු ඉස්ම, හුඹස් ආස්මි සහ හුඹස් කළු පස් සමග දොඩම් ඇඹුලින් අඹරු එයින්ම කකාරු ගානු. ගුණ වේ.

මැල්ලුම:- අන්දරපොතු, කරදපොතු, මයිලපොතු, මානුග පොතු, වැල්ලැක්අත්තන පොතු, දඹපොතු සමව ගෙන කහලුණුලා කොටා මලවා බිඳිනු.

ලුණුවරණ කොල, පොතු, අත්කෙන්ද කොල, පොතු, වැල් කැප්පෙටියා කොල, පොතු, ඉඟුරු, ගම්මිරිස්, සුදුළු, සමව ගෙන කොටා කහ ලුණු ලා මලවා බිඳිනු.

විජේකතව කැඳ:- මදරිය කොල, පොතු කැඳ පිස දෙනු.

අකෙන්ද කොල, පොතු කැඳ පිස දෙනු. මේ කැඳ වගී දුන් කල බඩ විජේකතව ගුණවේ.

හැවීමට:- තල, එබරැඳැට, දොඩම්ඳැට, දෙහිඳැට, යකිකාරත් ඳැට සපුඳැට, ඔලිඳැට, තත්තාරත් ඳැට, දොඹ ඳැට, මදරිය ඳැට, සමව ගෙන මිපැණි, කොට්ටපොල් සමග කොටා කඩපිත්තේන් තම්බා තවනු.

අර්බුද (මස්දළ)

වාතාර්බුද, ශ්ලේෂ්මාර්බුද, මාංශාර්බුද යනුවෙන් බොහෝ වේදනා ගෙනදෙන අර්බුද ඇත්තේය.

ජල කසාය:- රසකිද, කොහොඹපොතු, කලං 6 බැගින් ගෙන වතුර පත අව පතට සිඳවා තලතෙල් හා මීතෙල් සමග දෙනු.

කලාදුරු, අල, දුම්මාල්ල, සුදුදුරු, කළුදුරු, අරළු, බුළු, කෙල්ලි ඉරිවේරිය, රසකිද, හිරවුසු, කලං 1 මං.වං.බි 4 බැගින් ගෙන වතුර පත අව පතට සිඳවා මීපැණි සීනි ප්‍රතිවාප දමා දෙනු.

සාරණ, සුදුළු, දේවදුර, කලං 4 බැගින් වතුර පත අව පතට සිඳවා සීනි මුසුව දෙනු.

අරළු, බුළු, කෙල්ලි, කලං 4 බැගින් ගෙන වතුර පත අව එකට සිඳ සීනි මීපැණි මුසුව දෙනු.

උපුල සහමුලින්ද සුරිය සහමුලින්ද සමඟ ගෙන එළකිරිත් අඹරු ගිතෙලින් පානය කරනු. ගානු.

තත්කාරන් ඇමුලින් සුවදකොට්ටන් අඹරු දින හතක් තබා මියෙන් කලතා දෙනු.

සුදුළු ගිතෙලින් බැද අඩුහව කරනු.

සුරිය පොතු වේලා චුණ්ඤකර තලතෙලින් අනා ගානු.

වාතාර්බුදයට:- එබරුමුල්, කොල, කැකිරිමුල්, කොල, සමඟ ගෙන කොටා මලවා බිඳිනු.

දුම් ඇල්ලීමට:- සතකුප්ප, සල්දුම්මල, කොසඹ ඇට, වේලිව්ව කහ, කතේරු ගුණල්, කටුවැල්බටු, සමයේ ගෙන විශලා කුඩුකර පොල්කටු අඟුරට දමා දුම් පානු.

(දෙමැඩ) පෙරුංකායම්, අඹල්, වදකහ, සුනුකර එස්ම දම් පානු. සිහල අර්බුද ගුණ වේ.

කපොල අර්බුදයට

මුඛයේ තැබීමට:- දුරු දෙක; වැල්මි, ගම්මිරිස්, කාමරංගා; ඩුලන් මුල්, සිව්ස මුල්, කුඩුමිරිස් මුල්, එලඹලිද මුල්, මේවා සමඟ ගෙන අඹරු රෙදිකඩ බැඳ කටේ තබා සුස ගිලිනු.

තිපල, ත්‍රිවග්ගී, කුළුපස, අමුඉගුරු, ලසුනු, වගපුල්, අසමෝද, මිරිකුළු මුල්, යක්වනස්ස මුල්, පඬුරු, බෙලි මුල්, එලඹලිද මුල්, සැවැන්දත මුල්, සත්සද මුල්, යක්බේරිය මුල්, ලුනුවරත මුල් මේවා යේ මුල්වග්ගීවල සුස ගෙන කුළුබඩුවග්ගී වූණිකර අඹරනු. බටු පමණට ගුලිකර උගුරේ තබනු. දවසට කීපවරක් බැගින් තබනු. හකුපිළිකා හඩු උගුරේ ගෙඩි ගුණවේ.

සෙම ඇරීමට:- තිකුළු, සව්දව, වවා, අක්මාල්ලමල්, මිපැණි, හා නත්තාරන් ඉස්මෙන් අඹරු රෙදිකඩ බැඳ හක්කේ තබා සෙම අරිනු. දින තුන හතරක් අරිනු.

ඉගුරු, ගම්මිරිස්, රත්තිටුල් සමයේ ගෙන අඹරු කපු පුළුන් තහඩුවක හා අර්බුදද්ව තබනු.

කැක්කුම්, දහ විතම් රෙදි පොටවල් තුනක් ඔතා බඳිනු. ගුණ වේ.

වනවිමට:- රත්තිටුල් අඹරු තබා රෙදිකඩකින් බඳිනු. පැය කින් පසු මෙහි පහත දක්වන තෙල් රෙදිකඩට දමනු. මෙලෙස කීපවිටක් කර ගොඩනැගී පුළුන් රඳ තබනු. වනවේ. සුවවිමට විගොල් කිරි ගඩුවේ ගානු.

තෙල:- තුඹකොල, පිච්චකොල, ගොඩමාතෙල් කොල, සිය ඔලා කොල, කිකකොල, තලාකොල, මිරිකුළුල්, වෙල්ලුබකොල, කටුකුරුල්ල කොල, යුස නැලිය බැගින් ගෙන ඊට කල්කයට මසුර තුඟු, මතෝසිල, තුත්තං, ඊයම්, යවකරපුණු, වච්චනාචී, කොට්ටන් කලං 1 බැගින් කිරුගෙන අඹරුදමා එබරු තෙල් නැලියක්ද ගොනු නැලියක්ද යොදා කකාර තෙල සිදු පදමට බා පෙරුගෙන සැම ගඩු වල ගානු. කවේ ඇතුලත සියලු අර්බුදවලට ගානු. සෙම හරිනු. ගුණ වේ.

කම්මුල් ලෙඩ:- වරුමුල්, කොසඹමුල්, කුඹුරුමුල්, එබරු ඇට, හරත් තඟ අත්තනකොල, සුදුවෙල්ලන්ගිරියපොතු මේවා මීට මීට ගෙන කොටා රෙදිකඩ බැඳ කඩපිත්තේ කම්බා තවනු. ගුණවේ.

ඇත්දත් ඇත්ඇට, දොඩම් ඇඹුලෙන් ගලගා ගාන්න.

නිල් දෙහි ඇඹුලෙන් දියකර ගාන්න.

බෙල්ලේ රත්රන් බදින්න.

විද්‍යාදියට

මැල්ල, බටුමුල්, ලුණුවරණ, කටුකැල, එරබදු, මීපුප්, බදුල්ල, රත්තිටුල්, කරද, ආඩතෝඩ, පලොල්මුල්, මෙම දේ හෂ්ම ගෙන තරමුහුයෙහි දියකර අරළු, තිකුළු, එහි දමා තිසර පෙරලි දියෙහි සිඳුවා සවිඳව ලා බොත්ට දෙන්න.

සුදුළුණු, මුරංගාමුල්, හරිද ලුණු, ඇඹුල් දොඩම් යුසින් අඹරු තලතෙලින් අතා වලදන්න. ගුල්ම සුල තැනිවේ.

මුරංගා මුල් අඹරු ගාන්න.

අස්ගොදු අඹරු ගාන්න. කරදමුල් අඹරු ගාන්න.

ලුණුවරණ පොතු අඹරා ගන්න.

එඹරාඳුව, කුඹුරාඳුව, තල, රේරා, එලබ්බ ඇල්දියෙන් ගලා ගන්න.

රඹුක්, ජතණ, උක් එලකිරෙන් අඹරා ගන්න.

තුඹකොල සුඝ ගෙන සවිදව ලා උදේ හිස්බඩව දෙන්න.

වරාමල් ගොවුදඹු, අඹුකටුවාල්බටු, කිකිරිදිය, රත්මනිස්ස, මුරංගාමුල් මේවා සවිදව සමග උයා බත් දෙන්න. විද්‍යාදි ගුණවේ.

ඉරඹුසුමුල්, විලද, උක්සකුරා, කලං 4 බැගින් චතුර පත අව එකට සිදුවා මී හා දෙන්න.

විෂ්පොටයට

තිකකොල, කලාදුරාඳල, එලකිරෙන් අඹරා ගන්න.

තල, එඹරාඳුව, කරදඳුව, ගිනෙලිත් අඹරා ගන්න.

කතාය:- ඉරිවේරිය, රසකිද, කොහොඹ තැටි, කලාදුරාඳල, වදකහ, සුදන්, කලං 2 බැගින් චතුර පත අව පතට සිදුවා මී හා දෙන්න. විෂ්පොට දද සුවවේ.

ඉකිලිගඩුවට:- අක්මාල්ල, මුඛමහන, හකුරාච්චල, ඉගුරා, මුරංගා පොතු, සුදුඵාණු, කහලුණු ලා කොටා මලවා බදින්න.

සියඹලා දළ; එඹරා දළ, හිගුරා දළ, සමයේ ගෙන හාල්පාණු-
වෙන් තම්බා අඹරා ගන්න

රැක්අත්තන කොල පොතු, හකුරැවිල්ල කොල පොතු, ඉගුරැ සුදුළුකු සමව ගෙන කන ලුණු ලා කොටා මලවා බඳින්න.

හොඬල දළ, පෙතෙල දළ, නාපිරිත්තදළ, ඇඹුල්දොඩම් යුගින් අඹරු ගාන්න.

දෙහිගැට අළුසට දමා තම්බා අඹරු ගාන්න

අත්තන මල්, දළ, අහුදළ, මල්, පොල්කිරෙන් තම්බා අඹරු ගාන්න.

අබතෙල් උණුගන්වා ගා තවන්න.

ඇඹුල්දොඩම් ගෙඩිය පොල්තෙල් පාතෙන් රත්කර තවන්න.

තෙලක්:- ගොන්කැකිරි කොල, කිකිරිදිය කොල, හික්මදු, මොරවැස්ස මේවාගේ යුස ගෙන රත්කැඹිලි කිරි සමග ලිපනබා පද මක් බස්සා ඊට තලතෙල් පතක් දමා අරළු හා පල්මානික්කන්ද කුඩුකර ඊට යොදා හිඳ බා පෙරු තබාගෙන ඉකිලිගවු හා වතලව ගාන්න.

කඩුවේගමට

තෙරුවල කොල, දිපෙරලිදියෙන් අඹරු ගානු.

දදකිරිය, ඔලිදඇට, ගම්මිරිස් සමව ගෙන කබලේ බැඳ තල තෙලින් අඹරු ගානු.

තෙලක්:- රසකිඳු ඉස්ම පත දෙකකි, දළක්පළු යුස පත දෙකකි, පොල්කිරි යුස පත දෙකකි, කලවම්කර සුරියපුවදි තෙල් හිඳ ගාන්න.

තවත් තෙලක්:- දිවිකදුරු ඇට මද, වරකාකොළ, කැප්පෙටියා කොළ, මේවා සමඟ ගෙන පොල් සමග කොටා මිරිකා ගින්නේ කකාරු තෙල සිඳි ගන්න.

උදර විසාදිවලට

දෙහිමුල්, දෙබම්මුල්, වංආපලමුල්, බෙලිමුල්, නිකමුල්, කුඹුරු මුල්, නිටුල්මුල්, මුරංගාමුල්, තවත්තදිමුල්, වරුමුල්, වැටිකේ මුල්, සමඟ ගෙන කොටා මිරි පහ ගතරක් වත්කර මිරිකාගෙන පුහුල් ඉස්ම තැලියස්, සිරුස්ස යුස තැලියයි, ඊට යොදා පස්කුළු මුණිකර දමා උකුපදමට කකාරුගෙන ගුලිකරනු.

මේ ගුලි උදේ සවස සති දෙකක් වලදන්න. පුණ්ණ ඇඹුල් හරින්න. බඩේ සැම විසාදි ගුණවේ. බෙහෙත් නිමවූ ද සිට දින තුනක් ස්නානය කරන්න. ඊට පසු ඉස තෙල් අල්ලන්න.

ඊට තෙල:- සාතාවාරිය අල, කරදමුල්, එලඹලිද මුල්, කහට දිමුල්, රතඹලා මේවා පොතුද සමයේගෙන දෙදුරු පුදුළුනුද ගෙන පොල් රෙඩු සමග කොටා මිරිකා යුස ගෙන පොල්කිරි සමග ලිප නබා කකාරු පදමට තෙල සිඳි ගනු.

උදර පිළිකාවට

කුරුඳුපොතු මිරිකුළුපොතු හා මුල්, රත්නිටුල් මුල්, සිවියමුල්, කිඩාරන් අල, වගපුල් මුල්, පොරුම්කායම්, දෙදුරු, අසමෝද, කාම් ශත්‍රු, වවා, උළුවා, වසාවාසි, කරුබුතැටි, අබ, කහ, ගොරක, මිරිස්, විසලිඉගුරු, අමුඉගුරු, හෙලලපුනු, වගපුල්, මේවා අඹරු කකාරු ගෙන උදය කීපයක් වලදන්න. සැම උදර පිළිකාදිය ගුණ වේ. කිඩාරන් අල ගුඩකර වේලා කුඩුකර ගතයුතුය.

උගුරේ ගඩුවලට

ගරුඬ පාෂානත්, තෙරිවිස සමව ගෙන දෙසිඹුලෙන් බොන්ට දෙනු.

සිතක්කාරත්, ගව්දලුණු, පල්මානික්කත්, දෙබම් ඇඹුලෙන් අඹරා රෙදිකඩ ගා හක්කේ තබා යුග ගිලිනු.

මිපොතු කොටා ඉස්ම මිරිකාගෙන කබලේ කකාරා උගුර පිට ගාත්ත.

පරංගි වනවලට

දෙළුම් කොල ඇල්දියෙන් අඹරා තබන්න.

කපුකොල, තුඹකොල, සමව ගෙන කොටා මලවා බදින්න.

සියඹලා දළු, කුඹුරු දළු, සමව ගෙන කොටා මලවා බදින්න.

කුඩුමිරිස් දළු, කැප්පෙටියා දළු, සමව ගෙන කොටා මලවා බදින්න.

කැප්පෙටියා පිලිල කහ ලුණු ලා කොටා මලවා බදින්න.

ඒකාවේරිය, කරබේඹිය, වංඇපල, කුඹුරු, නික, දෙහි, යකි
තාරත්, දෙබම්, දෙබම්පතා, තත්තාරං, කාමරංගා, කොරකත,
කුඩුමිරිස්, සිවිය, බුලත්, මිරිස්, මේවායේ මුල්ද, ඇහැල මුල්ද
කොලද, ලමග යන මේ බෙහෙත් විදිලෙස කිරාගෙන වතුර අට
එකට සිඳවා කොලපතකින් වසා තබා එහි සිදුරක් සාදා වනවලට
වාෂ්පය අලලන්න. හත්දිනක් කිතුල් හකුරු ප්‍රතිවාද දමා බීමට
දෙන්න ලුණු ඇඹුල් හරින්න. සියළු පරංගි ගුණවේ.

පරංගි තෙලක්:- මැරිපලා කොල, ඇද්දෙමට කොල, කිකිරි දිය කොල මේ ඉහම පත බැගින්ද තලතෙල් පතයි, එබරා තෙල් පතයි, ඊටයොදා ත්‍රිවිධී, දෙදුරු අඹරාදමා රසදිග කලදක්ද එක්කර සුර්යප්‍රචයෙන් කකාරා ගාන්න.

සේදීමට:- කහ අල, තිදිකුම්බා කොල, පිත්ත කොල, තම්බා එම වතුරෙන් සෝදන්න. එම දිය තාන්න.

කිකාය:- නිකමුල්, වේලාමුල්, කොස්මුල්, දෙහිමුල්, කුඩුමිරිස් මුල්, වෙලන්ගිරියමුල්, දෙබිම්මුල්, වරුමුල් මේවා සමම මිට බැගින් ගෙන තලා දිය කුරුණියක් එක්කර රැයක් තබා පසුද, උදේ පෙර ගෙන වගපුල්, සුළුදුරු, සුදුදුරු, සුගු, අසමෝදගන්, විසමරුගන් ජයපාල ඇට, කොල්ලු, ගොරක පළ දෙකක්ද මේවා ගොදට අඹර පෙරකි යුසට දියකර ලිප තබා කකාරා පදමට බාගෙන දින තුනක් උදයේ බොක්තට බොනු.

වූණියක්:- හිරිසල්, සාදිලිංගන්, තෙල්ලික්කා ගෙන්දගම්, කොරසානි, ජාතිපල, මාසක්කා, අක්කරක්කා, වච්චනාචි, රසදිග, වෙල්ලප්පාසානං, මේවා කලං එක බැගින් අල බේන් කලං විසි පහක්ද තෙරිවිස මදට එකක්ද ගෙන විසලා වූණිකර මදටිස දෙක හමාරක බර මිපැණි සමග දින 15 ක් වලදනු. සැම පරංගි ගුණවේ.

කලල් රතයට

නිපල්, ඉහිනිඇට, කරදඇට, කසිලඇට, බදුල්ලඇට, තෝවැල්ල කොල, ගල්සියඹලා මේවා සමයේ ගෙන හාල්පානු දියෙන් තම්බා දෙබිම් ඇඹුලෙන් හා මියෙන් අඹරා ගානු.

හපුපොතු, මිරිකුළුපොතු, සමම ගෙන කහ ලුණු ලා කොටා මලවා උණුසුමෙන් බිදිනු.

රත්මල්, සිංඞලාකොල, රත්වත් අනාන මල් කොල, මේවා සමයේ ගෙන එලමුත්‍රයෙන් අඹරා දෙබිම්ඇඹුලෙන් කබලේ කකාරා ගානු.

හපුපොතු, මිරිකුළුපොතු, කහ එළඹුණහෙත් අඹරු කකාරු ගානු.

තෙලක්:- මිරිකුළු පොතු, සියඹලා, ඉගුරු, දෙමට් පොතු, වෙල්ලොක්තිරන්, මුවකිරිය, සිරුස්ස මේවායේ ඉස්ම සමව ගෙන තැඹිලි පොල්කිරි, තලතෙල්, එඬරු තෙල්, මිතෙල් යොදා ලිප තබා ත්‍රිවග්ගී, තිපල්, වලගසාල්, කොට්ටන්, පල්මානික්කන්, පුගු, කැස්පු මිඉටි, දුම්මල, කලඳ බැගින් ගෙන අඹරු ඊට දියකර තෙල පදමට ඔදවා සමකාකයට බා පෙරුගෙන ගඩුවල ගා තවනු. සැම ගඩු ගුණවේ.

කලල් ගඩුවට

කොල්කටු අගුරු, බිම්තඹුරුකොල හා කොටා මලවා බඳිනු.

හොට්ලපොතු, මගුල්කරදපොතු, ගැටතිටුල් පොතු, කැප්පෙ-
ට්තා පොතු, මේවා සමව ගෙන කහ ලුණු ලා කොටා මලවා බඳිනු.

බුලත්තිරිද, හිගුරුදළු, තිබ්බටු කොල, කෝවක්කා කොල,
මුරුවා කොල, මුල්, සමවගෙන කහ ලුණු ලා කොටා මලවා බඳිනු.

කැප්පෙට්තා කොල, පොතු, ආකෙන්ද කොල පොතු, යක්බේ
රිය, යක්වනස්ස, පොතිඅරිසි, සමයේ ගෙන කොටා කහ ලුණු ලා
මලවා බඳිනු.

පන්තුවක්:- දිව්කදුරු ගෙඩි, තුඹකරවිල ගෙඩි, පුළස්සා
අළු ගෙන කක්කුටුපොතු ලිප යට දමා තම්බාගෙන වේනුඹහේ
ආස්මි සමග සිනිදුව අඹරු තබා අමුවෙරළු, හික්පොතු, කැටකැල,
කුරහන් පිටි, හිනටි හාල් සමග තම්බා අඹරු ඉහතක් ඇඹරු
බෙහෙත් සමග අනාගනු.

වියල් ගඩුවලට

රත්ගඳුන් දෙහිඇඹුලෙන් ගලහා ගානු.

කුප්පමේනිය කොල, වේලා කොල ලුණු දියෙන් අඹරා මියෙන් අනා ගානු.

හරත්කහ, කුඩුමිරිස් පොතු සමව ගෙන කොටා මලවා එබරා තෙල් පිට ගා ඊපිට බේත් තබා බඳිනු.

අරත්ත අල, ඉස්මට පෙරුංකායම් දමා කකාරා ගානු.

අබ, විසන්දුඹුළු, මිරිස් සමව ගෙන අඹරා ඇඹුල් දෙබම් යුසින් කකාරා ගානු.

කසඹිලියා කොල, කැප්පෙටියා අගුරු සමවගෙන ඇඹුල්දෙබම් යුසින් අඹරා ගානු

පිළිස්සීමට

බිම්බඹුරු කොල, උදුනේ තටවා ගත් දුන්තෙලට දමා හොඳව කකාරා නිවා ගානු.

ඉළක්ඛුල් පුළුස්සා ගත් අළු පොල්තෙලෙන් ගානු.

ගොලුබෙලි සාරුව ගානු. අත්නාසිගොබ තලා යුස ගානු

මිපැණි ලුණුදිය මුසුකර ගානු.

ගෙද කොල හා කිඳි කොල එළු වෙඹුරෙන් අඹරා ගානු.

මිඉටි කැබියෙන් අඹරා ගානු.

වතුපුද්ද මුල් මිකිරෙන් අඹරා ගිතෙලින් අනා ගානු.

වදමල් මොව්ටු මිඉටි එලකිරි ගිතෙල් එකට තල සිඳ කකාරු ගානු.

කෝමාරිකා ඉස්ම අක්මැල්ල ඉස්ම දැහියතැන ගානු.

වැල්මි, කහ, මානෙල්, සුදුහදුන් කලං 3 බැගින්ගෙන එලකිරි කැලියයි පොල්තෙල් කැලියයි සිඳ ගානු.

මල කුරුමිණියකු පුළුස්සාගත් අළු පොල්තෙලින් අතා රෙදි කඩින් ගානු.

හොර, කැකුණ, කරද, පොතු ගෙන රත්මල්, එම කොල හා පොතු කොටා ඉස්මගෙන (කැලියක්) එම පමණට පොල්කිරිදමා පදමක් ලිපතවා කකාරු තලතෙල් පතක් වත්කර කැකුණමල, හොරඉටි බිම්දම්මල කුඩුකර තෙලවදමා පදමට සිඳ බා පෙර පිළිස්සුම් වත තුවාලවලට ගානු.

වදමල් කැකුළු අඹරු තලතෙල් මිඉටි සමග සිඳවා ගානු. දැහියවන ගුණවේ.

කැපුනු තුවාලවලට

කැපුන්කිරිය හෝ උල්වැරකිණියාකොල අමුකහ සමග අඹරු තබනු. ඇල්දියෙන් තෙමනු.

කැප්පෙටියාකොල, ඉගුරුකොල, කහකොල, මලබුලත් කොල, අමුඉගුරු අල, කහ අල සමග ලුණුලා කොටා මලවා බිඳිනු.

පෝවාකොල, කුඩුමිරිස්සකොල, ගැඩුඹකොල, පුපුලකොල සමගේතෙ කහලුණු ලා කොටා මලවා බිඳිනු.

සැබෝකොල, සුදුදුරු කොටා තලතෙලින් මලවා බිඳිනු

උණ සුමුලු තලතෙලින් මලවා බිඳිනු.

පුවගු බැවිලදළු, එරබදුදළු, පුවක්කරු, හිකුළු, කහ ලුණුලා කොටා මලවා බිඳිනු.

ඉවිලකොල, පුපුලකොල කහලුණුලා කොටා මලවා බිඳිනු.

පිල, ඉව්ලපොතු, කැප්පෙටියා පොතු සමවගෙන කහ ලණුලා මලවා බඳිනු.

තරණ දළ, කුඩුමිරිසදළ, කහ ලණුලා කොවා මලවා බඳිනු.

සුදුළුනු ඉගුරු, එරබදකොල හා පොතු තලතෙලින් මලවා බඳිනු.

අහුකොල තලතෙලින් මලවා බඳිනු.

දෙදුරු, කරද පොතු, බදුල්ල පොතු තලතෙල්හි ලා තෙල සිඳ තෙල්කඩ කැපුම් කෙටුම් වනයේලනු.

කළුදුරු, සුදුළුනු, මගුල්කරදපොතු, මදුදළු සමයේගෙන අඹරු කිරි තලතෙල් සමග තෙල සිඳ තෙල්කඩලනු.

කරදපොතු, කහටපොතු, දම්පොතු, කැබෙල්ලපොතු යුස පත බැගින් ගෙන තලතෙල් පතක් දමා ඊට මිඉටි, පස්කුළු අඹරු දමා තෙල සිඳ තෙල්කඩලනු.

කී කිරිදිය දළ, ගොඩමාතෙල් දළ, රත්මල්, කරද දළ, කැකුණමල මේවා සමයේගෙන කැකුළුහාල් ඇට දෙක තුනක් දමා අඹරු තබනු. කැපුන් කෙටුම් වන ගුණවේ.

නවතෙලක්:- කැන්දකොල හා පොතු අවිටික්කා පොතු මදු වැල් ගැටනිටුල් පොතු මේවා සමයේ ගෙන පොල් සමග කොවා මිරිකා ලිපනබා කකාරු ඊට තෙල් ටිකක් වත්කර අසමෝද දුරු දෙක අඹරු දියකර පදමට තෙල සිඳ බා පෙරු තබාගෙන තෙල්-කඩ දමනු. වන ගුණවේ.

වැල්මි ගිතෙලින් අඹරු කකාරු පමේක කරනු.

කැපුනු තුවාලයේ ලේ නැවතීමට:- පිත්තකොල යුස වත්කරනු. සැබෝකොල යුස වත්කරනු.

ගිතෙල්, උක්පැණි, දෙමටගෙඩි, සුදුළුනු, පුවක්කොල මේවා එක්කර අඹරු දියකර රෙදිකඩක ගා තබනු.

එරබදදළ බුලක්දළ. බෝදළ, ඉගුරු මිරිස්දමා කොවා තුවාලට තබා බඳිනු. ලේ නවතී. කැපුම් පැහැයේ. කොබ්බා කොල තලා පෙන්වනු. ලේ හිටිසි.

වණවලට පැළැස්තරයක්

දුම්මලකුඩු ගෙන්දගම් මි ඉටි පොල්තෙලෙන් අඹරු රෙදිකඩ ගා වනයේ එලනු කුන කැපි ගුණවේ.

ඊටම තෙල්

බරව මදුවැල් කරද මුස්කැන්ද මේවායේ යුස සමව ගෙන තල තෙල් පතයි ලත් හා අරළ කලන් 1½ බැගින්ද මිඉටි කලං ½ ක්ද යොදා තෙල සිද ගනු. කැපුන් කෙටුම් වණ ගුණවේ.

වුණ විදුරංගතෙලය

බැවිලමුල් පලම් 12 ක්ද දසමුල එකවගෙන් කලං 12 (පලම්) ක්ද ගෙන ලපටි පුවක්මුල්, අසමෝදගන්, ඉගුරු, කොල්ලු මේවාද පලම් 1 බැගින්ගෙන මේවා තලා හැලියක ලා දිය තැලි 16 ක්ද මා සතරට සිදවා පෙරු වෙත බදනකට වත්කරනු ඊට තලතෙල් තැලියක්ද, එළකිරි තැලි 4 ක්ද යොදා කල්කයට එන්සල්, කොට්ටන්, දෙළුම්මද, දුම්මල, සිරිවටු, සලුන්, අහිල්, දේවදුර වැල්මදට ඉගුරුපියලි, ගල්සෙවෙල්, වදකහ, ඉරමුසු, කොල්ලන්කොල, කට්ටකුමන්ජල්, සාතාවාරියඅල අමුක්කරු, සාරණ සතකුජප, ජවාමාංග මේවා කලං 2½ බැගින් කිරිගෙන සිනිදුව අඹරු තෙලෙහි කලතා කල්ක ලනුවැටෙන පදමට කකාරු කිලි අසු නොවනයේ සුරැකිව තබනු. කැඩුම් බිදුම් ඇව තහර පෙරලුම් වලට ගනු. දරුලබන්ට පමාවක අගනුත්ට පාන අහසංගකරනු. ඉසරද සෑම වාසු රත්පින් විකාරයට පාන අහසංග කරනු. සියලු වාතනෂ්ටකාම ගුණවේ.

පණුවණවලට

වෙල්ලන්ගිරිය කොල පොතු, කලුවැල් කොල පොතු, අමුකහ සමග අඹරු අළුකෙහල් පතුරේ ඔතා ලිප අළුයටදමා උඩින් ගිනි-කර තම්බාගෙන වණයෙහි බිදිනු ගුණවේ.

පල්මානික්කන් සහ පුස්කර පුළුස්සා කිකිලිබිජුසාරුවෙන් අඹරා පණු වනයෙහි දමනු. ඉක්මනින් ගුණවේ.

සියඹලාදළු, උදුපියලි කොල, හින් මකුළුවැන්න සමවගෙන එළමොහොරින් අඹරා වණයේ තබනු වඩා තදවූ වණ ගුණවෙයි.

දද කුෂ්ටවලට

කකාය:- දෙකසා නිපල්, කොසඹපොතු, දුම්මැල්ල, වදකහ, කුළුරුණ, වැල්මදට කලං 12 ගෙන වතුර පත අට එකට සිඳවා දෙනු. සෙමින් පිතින් ආ සෑම කුෂ්ට දුරලයි.

නිපල්, දුම්මැල්ල, රසකිද, කොසඹපොතු, ඇසලපොතු, රත් කිහිරි කලං 12 කිරාගත වතුර පත අට එකට සිඳවා දෙනු ගුණවේ.

ගෑ ම ට

තෝරඇට, කොසඹකොල, තරහිස්කබල්, අහසා, අමුකහ සමවගෙන දළක්පළ යුසින් අඹරා ගනු. දද කුෂ්ට ගුණවේ.

කරද පොතු, වරාමුල්, කොසඹකොල, බටු, වදකහ, අරලිය පොතු සමවගෙන ගොමුසෙන් අඹරා ගනු. ගුණවේ.

සල්දුම්මල, සතපුෂ්ප, ගිරියල්, වැල්මි, කොට්ටන් මියෙන් අඹරා ගනු. සුදුකබර දද කුෂ්ට ගුණවේ.

ඇත්සම් පුළුස්සා අළුගෙන තලතෙලින් අඹරා දළක් කිරෙන් අනා ගනු. දද කුෂ්ට සුදුකබර ගුණවේ.

මතෝකිල, රත්තිටුල්, කටුකරඹු, වරාමුල්, කසිස් සමවගෙන අඹරා තලතෙලින් ලෝහබදුනක සතියක් තබා ගවාගෙන ගනු. සුදුකුෂ්ට කබර ගුණවේ.

පිළිකා හා ගෙඩි වෙදකම

වූර්ණයක්

සීතමුල්, බිංකොහොඹ, පෙතිතෝර පලම් 3 බැගින් ගෙන ගත්සුරියපොතු, කරුඳුපොතු, කොසඹමුල් පලම් එක බැගින් එන්සාල්, තිප්පිලි, වසවාසි, වැල්දෙහි, කරාබුතැටි, පෙරුංකායම් සුණ්ඩි මේවා කලඳබැගින් ගෙන සාදික්කාගෙහි පහක්ද අසමෝදගන් දෙකලඳක්ද ගෙන අවිවේවියලා වූණිකර මිපැණි සමග අතා කලං 3 බැගින් උදේ සවස දෙවරක් වලඳනු. ලුණු ඇඹුල්හැර පහළොස් දිනක් බේන් කැමෙන් සියලු පිළිකා ගෙඩි කොරවාදන් කුඹ මේහය දියවැහියා පිනස් පිස්සුවිකාර ආදිය තසයි.

චීරකාදිය

ජාතිපල, වසවාසි, වගපුල් කලං 2 බැගින්ද සුදුදුරු කලං 12 ක්ද අසමෝදගන් කලං 7 කද සීතමුල් පලම් 4 ක්ද ගෙන වියලා වූණිකර කිකිරිදිය සුස කැලියක දමා අවිවේ වියලා නැවත වූණිකර එළකිරි නැලියකදමා අවිවේ වියලා නැවත වූණිකරනු එම වූණිය හතළිස් දවසක් කලං 3 බැගින් උදේ හවස වලඳනු. බෙහෙත් වලඳ දියනානු. ලුණුඹුල් හරිනු. පරංගි උපදංග කුඹව හිරිවාසු උගුරේවන සෙම්පින් මේහ පිනස අරමණ වණ පිළිකා බඩලෙඩ සැම ගුණවේ.

තෙලක්

හේන් කැකිරි, ගොන් කැකිරි, කවුඩු කැකිරි, තිකකොල මේවා සුස පත බැගින් ගෙන තලතෙල් පතකුත් දමා ලිපතබා හිරිසල්, ගන්දක, මනෝගිල, අරළු, පල්මානික්කම්, කළුදුරු සමව ගෙන අඹරා තෙලටගොදා පදමට හිඳවා බා පෙරා ගානු. සෑම වන කුඹව පණුකැවිලි ගොරි ගුණවේ.

ලේ හ ය ක්

කප්පරවල්ලිය, ලුනුවිල, කළුකුම්මේරිය, රකඹලා කැකුළු, රත්තම්පලා, රතුළුනු මුරංගා, උදුපියලි මේවා යුස පතබැගින් ගෙන කුළුරුණ, නිප්පිලි, තෙල්ලි, රත්හඳුන්, හුදුදුරු මේවා සම බරටගෙන ඒ හැම බරට සිතිගෙන සියල්ල හොඳහැටි අඹරා ඉහත කී යුසට දමා ලේහය පදමට උකුවට උයාගෙන උදේ සවස ලේහකරනු. සියලු හොරි කුෂ්ට දද වන උපදංශ ගෙඩි ගුණවේ.

කරපිංචා චූර්ණය

කරපිංචාගසේ පංචාබ්ගය, ත්‍රිකවුක, නිපල්, රණවරුඇට කළු දුරු කළුහල, කාන්දම් මේවා සමහාගව කිරුගෙන අව්වෙන් වියලා චූර්ණකර තබාගෙන උදේ සවස උණුදියෙන් කලං 3 බැගින් වලඳනු. සියලු කුෂ්ට මේහ කා සයවාස ගුණවේ.

ලේරන ගඩු ආදියට

කොලබෝ අල, කසිලියා කොල දෙහිඇඹුලෙන් අඹරා ගඩු පිට ගානු.

කරල්හැබ කොල, නිකකොල ඔලිදකොල, දොඩම් ඇඹුලෙන් හෝ දෙහි ඇඹුලෙන් අඹරා ගානු.

මුරංගමුල්, වරාමුල්, මගුල්කරදමුල්, පිටසුදු සාරණ මුල්, ඉගුරා, සවිදවලුණු, අරළු ගොවුත්‍රයෙන් අඹරා එසිත්ම දියකර කකාරා ගානු. ලේරන ආදි සියලු ගඩු ගුණවේ.

ශ්‍රී ලෙ ඡ මා ව ට

දෙහිඇට, කහ, පෙනෙල ගෙහියෙපොතු, නිප්පිලි කුකුරුමාන් ගෙහියෙ පොතු මේ හැම මංවාඩි 5 බැගින් ගෙන පල්මානික්කං මංවාඩි 5 යි. ඇල්දියෙන් මේ හැම අඹරා මිපැණියෙන් දියකර පොවනු. ගලක්කරා ශෙලෂ්මාතසයි.

ඊටම:- මී අරටු ඇල්දියෙන් මී තෙලට දියකර කකාරා තෙල් පදමට බා තබා පොවනු.

ඊටම:- යවකාරලුණු, නිපල්, මිරිස්, සිඬිගුරු වගපුල්, වලග සාල්, සවිදව මේවා සමවගෙන වූණිකර ගෝමුයෙන් කකාරා ගුලි කර හක්කේ තියා කෙලගිලිනු.

කණ්ඩමාල අඩප්පන්වලට

සවුකාරන්, පල්මානික්කං, තුඹකරවිල අල උරවිච්ඡකර තල තෙලින් අතා කට්ටෙනු.

ඊටම:- දියලුණු දියකර පොවනු. එල මිදෙල්ල ඇට තන කිරෙන් ගලගා තස්තකරනු. ඉද්දමුල්, කුප්පමේනිය කොල ලුණු දියෙන් නලා පොට්ටනියබැඳ කට්ටිතියා කෙලගිලිනු. මුරුංගා පොතු යුස මිරිකා පල්මානික්කන් තලතෙල් මුසුව පොවනු.

කුඩුමිරිස්මුල්, ඉද්දමුල්, වරුමුල්, සුදුඵැනු, දෙදුරු අසමෝද සිඬිගුරු, මිරිස්, හරංකහ මේවා දෙහි ඇඹුලෙන් අඹරා එසිත්ත පොවනු. කණ්ඩමාල ගුණවේ

මුබයේ එන අර්බුදවලට

නසායම:- සුදුඵැනු, නිකදළු, මුතමල්ඇට, ජාපාලඇට ඉගුරු, ගම්මිරිස්, පල්මානික්කන් මව්කිරෙන් අඹරා එලකිරෙන් නසාකරනු. මුබයේ දිවේ කට්ටි උගුරේ සැමලෙඩ අර්බුද ගඩු ගුණවේ.

ගඩුවලට:- එබරුදළු, ඇහැලුදළු, සමවගෙන එළකිරෙන් තම්බා අඹරා ගනු. කවේ ගඩු මොලොක්වේ.

කළුදුරු, සුදුදුරු, සුදුළුකුඩු සමවගෙන අඹරා මිරිකුළු පොතු ඉස්මෙන් දියකර පොවනු. කවේ ගඩුවැනගේ.

විසලි ඉගුරු වෙදකම බැද කුඩුකර ජිම්මුරුවට කුඩුමිරිස් මුල් පුළුස්සාගත් අළු එකතුකොට අතාගානු මුවතල සැම ගඩුවිසාදි ගුණවෙයි.

මාංශඅර්බුදයට:- කාමරංගමුල්, මිරිකුළුමුල්, ඉගුරු, ගම්මිරිස්, වෙඩිලුණු, වවා, තල සමව ගෙන සිතිදුළු අඹරා රෙදිකඩක බැදතබනු වෙඩිලුණු, කුරුදුපොතු, තල එලෙසම තබනු. අර්බුදගුණවේ.

මාංශඅර්බුදයට දුමක්:- ඉගුරු, කහ, වෙදකහ, සීනක් කාරං, මසුරතුතු. මිමුරුවට සමවගෙන අඹරා රෙදිකඩක හා විසලා පරුකිරිගා නැවතවිසලා විශොල්කිරි හා නැවත විසලා තලතෙල් ගලා එයින්ම ගිනිකර නිවා දුම් උරනු සියළු මාංශ අර්බුද ගඩු ගුණවේ.

කැපුම්බේන්:- දෙදුරු, උදුපියලිකොල, පතුක්කොල හා මුල් තලතෙලින් කකාරා වත්කරනු. පැපොල්කිරි හා ගොන්ත කිරි රෙදිකඩගා පැලැස්තර අලවනු අර්බුදකැපේ.

ගැමට:- රසදිය වච්චනාවි, රත්තිටුල්, තෙල්ලික්කා ගෙන්ද ගම් සමවගෙන අමු ඉගුරු ඉස්මෙන් අඹරා ගනු කපොල අර්බුද සියලු පිළිකා ගුණවෙයි.

ගඩුවලට බේන්

ගැටතිටුල් පොතු, වරකා පොතු, බෝ පොතු මේවා කහ ලුණු ලා කොවා මලවා බිඳිනු. ගඩු ඉසිරෙයි.

පිළිකා හා ගෙඩි වෙදකම

ප්‍රථම:- වල්මිරිස් කොළ, කරවැල් කොළ, අංකෙන්ද කොළ පොතු කහ ලුණු ලා කොටා මලවා බඳිනු.

නිකුල්පොතු තලා කහ ලුණු ලා පොල්කිරෙන් තම්බා බඳිනු. බැවිලකොළ, පොල්කටු අතුරු දෙබම් ඇඹුලෙන් කිනුල්පැණියෙන් අඹරා ගනු.

පෙරුම්කාං, දෙදුරු, ගලිස්, බිම්දුම්මල මේවා කුඩුකර නිවුල් කිරෙන් අතා ගනු.

පෙරුම්කාං, නිකුල් කිරිබත් තම්බා අඹරා ගනු. රතේටයි ගල් රතේට:- පිලමුල්, එළකිරෙන්ද, කරල්සැබෝමුල්, මියෙන් ද අඹරා ගනු.

උභයකාන්දම් ටිකක්ගෙන අත්තනකොළ යුසින් අඹරාගනු බාලයින්ගේ රතවලටයි.

දෙදුරු, අසමෝදගම්, උළුකාල්, අරළු, බුළු, කෙල්ලි, ගෙන්දගම් මේ හැම අඹරා ගනු. උදුපියලි, මුකුණුවැත්ත කොළ, හරංකහ රුක්අත්තන පොතු මේවා කොටා මලවා බඳිනු. මදවියකොළ පොතු මලවා බඳිනු. රතේටයි.

කටුපිලකොළ, යකිතාරන්කොළ, කරපිංවාකොළ, කුඹුරු කොළ, එරම්ණියාකොළ, මුහුදුහුණු මේවා කහ ලුණු ලා කොටා මලවා බඳිනු. දියවත්තරනු. රතවයි.

උගුරේගෙඩිවලට:- නිකදළු, කුඹුරුදළු, දෙහිදළු මේ ඉස්ම නසාකරනු. දෙදුරු, එන්සාල්, මිරිස්මුල්, ඔලිදකොළ, නිකකොළ, දෙබම් ඇඹුලෙන් අඹරා පොට්ටනිබැඳ කවේනියා කෙල ගිලිනු. කුප්පමේනිය, පල්මානික්කං, තලතෙල් එක්ක අඹරා කවේනියා කෙල ගිලිනු.

රතගඩුවට

නිකකොළ, පෙරුංකායම්, ඔලිදඇටමද, මදවියඇටමද, කුඹුරුඇටමද, පුස්ඇටමද, හොරමල්, කැකුතමල, ගෙරිපස්, බැවිල පොල්කටු අතුරු හිත්මැලියම් මේවා දෙබම් ඇඹුලෙන් කිකිලි බිජු සාරුවෙන් කිනුල් පැණියෙන් අඹරා ගනු. සියලු රතගඩුවලට පත්තුවයි.

එතල, හින් බෝටියකොල, මල් තම්පලාකොල, සියඹලාකොල, නාපිරින්නකොල, දෙහිගැට මේවා අඹරුනානු, ඇඹුල්බේතයි. එඬරුකොල, පෙතෙරකොල, හින්කරිවිල තල තෙලෙන් මලවා බදිනු. ඔඩු ඇදෙයි.

තෙල්

ඔලිදකොල, දියහබරල, ආනවාරිය, පිටවක්කා, උදුපියලි, පොල් එක්ක කොවා මිරිකා ලිපනබා මේව කල්කයට කරඩු, වසවාසි, සාදික්කා, පෙරුංකායම්, තිප්පිලි, දෙදුරු, සුදුඑනු, මිඳුරි මේවා තෙලටයොදා කල්ක ඉටිපදමට බා පෙරුගෙන සියලු ඔඩුවතවලට පිඹිනු. ගානු.

හපුපොතු, මගුල්කරදපොතු, කැප්පෙට්ටියාමුල්, මාරුමුල් කැප්පෙටිය, කපුවල්ලිය, ඇට්ටමුරු කොල, තම්පලා කොල, ඔලිද කොල, බිම්නමුරු කොල මේවා යුස නැලිය බැගින් ගෙන ලිපනබා තලතෙල්, එඬරුතෙල්, පොල්තෙල් වත්කර ලිපනබා මේව මිඳුරි දමා මේවා එකවගේ තුන්කලද බැගින් වැටකේ ඉස්මෙන් අඹරු තෙලට යොදා කකාරු තබාගෙන සන්නි ගඩුවලට සියලු ගඩු වලට බොන්ටදෙනු. ගඩුවල ගා තවනු. හඳිවලට තෙල් අල්ලනු.

හානවාරියමුල්, දන්කොල පොතු, අත්කෙන්ද කොල පොතු ලුණුවරණ කොල පොතු, දියහබරල, පතම්පෙති. උදුපියලි කොවා මේවා කොල යුස එකපමණගෙන ලිපනබා තලතෙල් එඬරුතෙල් මිතෙල් කොහොඹතෙල්, එලඟිතෙල් වත්කර කකාරු ලනුපදමට බා තබා සියලු ගඩුවලට තෙල්ගා තවනු. කඳ ඇතුලේ ගෙඩිවලට බොන්ටදෙනු. ඉහතකි තෙලට කරඩු, වසවාසි, සාදික්කා, පෙරුංකායම් තිප්පිලි කොට්ටං, වැල්මි, දෙදුරු, සුදුඑනු මේ හැම සමට ගෙන අඹරු යොදනු.

දිවුල්මැලියම්, අරළු, මුරුංගා මැලියම්, මේහැම සම පමණට ගෙන අඹරු ඉහතකිතෙලට උණුවතුරෙන්දෙනු.

ව්‍යාප්ත බැකිතය

පපුවට මැදින් බෙල්ලහරහට කරපපත් මතු වෙයි කිහිල්ලට අඟලක් ඇර පිහෙන් වානෙන් එන බැකිතයයි පිලවුතුන්දෙනයි අඟලක් ගසා පුළුස්සනු පපුව පිට යටිබඩ ඇලපත්දෙක අසුවඑයි අසාධයයි දැන වෙදකම්කරනු කලවා බැකිතයයි. කලවයට කසයි සෙමෙන් එන කලවා බැකිතයයි උගුර අසුරුවා එන උගුර බැකිතයයි. යටිබඩ ඉකිලියේ පිතින් අටහත්තා ලේ බැකිතයයි. තන් මූල සකිගේ කම්බුල් බැකිතයයි. කම්බුල දෑගලක්ඇරඑයි ව්‍යාප්ත බැකිතයයි. මේ බැකිත දෙලහට නිල දැන පිළියම්කරනු.

පිළිකාවලට බේන්:- බෙලිමුල්, මිදිමුල්, තොටිලමුල්, ඇද්දෙ මට මුල්, දුනුමඩලා මුල්, පොල්පලාමුල්, බිම්තඹුරු මුල්, කටුවැල්-බටු මුල්, එඩරුමුල් සමවගෙන සැලකලා දිය ගසක් වත්කර එළකිරි වත්කර එකට සිදුවා මිපැණි, එලගිතෙල්, එඩරුතෙල්, ප්‍රතිවාස කර සතියක් බොත්වදෙනු. ලුණු ඇඹුල් වලකිනු කොඳු පිළිකා බඩේ පිළිකා සෑම ගඩු ගුණවෙයි.

දේවදර, වවා, එල්බිජු, අරත්තඅල, මාදගිපොතු, ඉඹුල්පොතු නිකපොතු යුසද, දෙදුරු, උළුවාසාල්, ලසුනු කිකුළු, යහුනු, පෙරුම්කායම් මේවා සමවගෙන අඟරු කායම් පිස දෙවේලේ සතියක් වලදනු. කුසපිළිකා ආදි සෑම උදරරෝගනසා

කණ්ඩමාලට

ගුලිසක්:- උළුහාල්, නිප්පිලි, වැල්මි, ඉගුරු, මිරිස්. අසමෝද-ගන්, කළුදුරු, සුදුදුරු, සිතක්කාරන්. ත්‍රිජාන, මසුරතුතු, අමුක් කරු, වේලාකොල, නිකපොතු, නිකදළු මේවා සමව කිරාගෙන දෙහිඇඹුලෙන් අඟරා ගුලිකර විසලා තබාගෙන දෙහිඇඹුලෙන් හෝ ඇඹුල්දෙඩම් ඉස්මෙන් හෝ කණ්ඩමාලරෝගයට දෙනු.

උගුර ඇසිරීමට:- වෙහිලුණු, සිහක්කාරා, පල්මානික්කන් අමුක්කරා, සුදුන්, වැල්මි සමවගෙන අඹරා දෙහිඇඹුල් හා දෙබම් ඇඹුල් දමා කකාරා බොන්ටදෙනු. ගලක්කරා කණ්ඩමාල කැපි උගුර ඇරේ. බටුකර, ඉගුරා, ගම්මිරිස්, සවිදව මිරිකුළුමුල්, සත් සද ලසුනු සමවගෙන අඹරා රෙදිතබ බැඳ උගුරේ ගැවෙන්නට තබනු.

ඔලිදකොල, පරණ ලුණු, පරණ සියඹලා, ඉගුරා, වදකහ මුරුංගාඅල, පල්මානික්කම්, සිහක්කාරා මේවා මියෙන් දෙබම් ඇඹුලෙන් අඹරා කට්ටිංකා කෙල ගිලිනු. කණ්ඩමාලේට යහපති.

කලුදුරා, සුදුදුරා එන්සාල්, සවිදලුණු, බලල්ලුණු, රවකාර ලුණු, සුවසළුණු, වෙහිලුණු, ලේවාලුණු, සිහක්කාරා, පල්මානික්කා, වදකහ, ඉගුරා, මිරිස්, ලසුනු, ඔලිදදළු, කුඹුරුදළු මියෙන් අඹරා දෙබම් ඇඹුලෙන් අඹරා තලතෙලෙන් එබරුතෙලෙන් බොන්ටදෙනු. නිකකොල ඉස්මෙන් හිගුරුපට්ටා ඉස්මෙන් තත් කරනු. උගුරේ අටගත් සියලුලෙබවද කකකම්සාදියවද ගල්කණ්ඩ මාල වලවද ලේ කණ්ඩමාලවලවද කටු කණ්ඩමාලයවද ගලක් කරාවවද යහපති.

කළුහබරල අල ගලගා දෙබම් ඇඹුලෙන් බොන්ටදෙනු කණ්ඩමාලෙටයි.

ගලක්කරාවට:- ඒකාචේරිය මුල්, එලඹටුකර, පල්මානික්කා, මිමුරුවට දෙහි ඇඹුලෙන් අඹරා පොවනු. කුකුරුමාන් ගෙඩියේ පොතු පල්මානික්කා මිමුරුවට තිත්තකපුරු මේවා දෙහි ඇඹුලෙන් අඹරා පොවනු, ගලක්කරා ගුණවේ ඒකාචේරිය මුල් දෙහිඇඹුලෙන් ගලගා මයුරතුතු කුඩුකර දමා තලතෙල් සමග දෙනු. කුප්පමේනිය යුස හිගුරුපට්ටා යුස මයුරතුතු සමග අඹරා ගානු ගඩු ඉඟිරේ.

සුදුළු, මිරිස්, ඉගුරා, පස්කුළු, සවිදව, වැල්මි සිහක්කාරන් තුරිසි තලතෙලින් අඹරා මුවතුල තබනු.

උක්හකුරා බදුල්ලඇට දත්තඅල රත්තිටුල් මුල් දළක්කිරි වරාකිරි සමග අඹරා ගෙඩිපිට ගානු. කණ්ඩමාලගෙහි ගුණවේ,

රසදිව ඉදිමි දිව කළුපාටි නිබ්බනම් වල් ඉද්දපොතු කැල පොතු තලතෙලින් අඹරා රෙදිකඩබැඳ කවේ තබා යුස ගිලිනු.

බුළුගෙඩි පුළුස්සාගත් අළු මිවුරුවට මසුරතුතු මේවා සමව ගෙන දෙහිඇඹුලෙන් අඹරා බොන්ටදෙනු.

ගුලියක්:- ඉඟුරු මිරිස් කරල්සැබෝ මිවුරුවට මසුරතුතු කළුදුරු පුස්කර සමසේ කිරුගෙන පෙනෙලගෙඩි මිරිසාගත් යුසින් හොඳහැටි අඹරා මුංඇට පමණට ගුලිකර විශ්ලා තබාගෙන කණ්ණිමාලරෝගයට ඇල්වතුරෙන් දියකර දෙනු. වරකට ගුලි දෙක බැගින් දෙනු.

ලුණුකැට සමග දුන්තෙල් අඹරා දෙහි ඇඹුලින් දියකර පොවනු.

මිරිකුළු දළු සබරලඳල දෙහිඇඹුල් හා තලතෙලින් පොවනු.

මිවුරුවට බලිමැටි, පල්මානික්කන්, එලබ්බකර, හිඟුරුපට යුසින් අඹරා උණුදියෙන් දියකර පදමට කකාරා පිටගානු. වේළුනු පිට ගානු

උගුර රිදේනම් සස්සඳ මුල්, වැල්මි පොල්කිරෙන් අඹරා කඩ පින්තේ තම්බා කවේතබා යුස ගිලිනු.

ඉඟුරු, පුදුළු, මිරිකුළුමුල්, කුරුඳුපොතු, එල්බිජු කරඳ පොතු, ගොවුයෙන් අඹරා ගෙහිපිට ගානු.

බෝපොතු, සාරණමුල්, සවිදව, සිකක්කාරන්, ඉහිනිඇට අරළු, මසුරතුතු, වගපුල් මේවා අඹරා නිඹ තෙලින් කලහා කකාරා උගුරුවෙන්ට තබා රෙදිකඩක හා කවේතියා යුස ගිලිනු. කණ්ණි මාල ගුණවේ

නවත් ගුලියක්

වතුසුද්ද මුල්, රත්තටුල් මුල්, මිරිකුළු මුල්, මිශුරුවට ඒකා, වේරිය මුල්, පුපුල මුල්, දෙහිලෙලි, කුකුරුමාන් ගෙඩි, සීනක් කාරන්, මසුරතුතු, සව්දව, වෙඩිලුණු මේ සෑම සමව කිරිගෙන දෙහිඇඹුලෙන් අඹරු බුත්සරණ ඇට පමණට ගුලිකර විශලා තබා ගනු. දෙහිඇඹුලෙන්ද, හිගුරුපට යුසින්ද ගුලියක් බැගින් දෙනු. හබරලපිති උණුඅළුවෙන් උසා මිරිකා යුසට ගුලියක් මසුරතුතු කුඩු කරදමා දියකරදෙනු. මලවුන් කැහිටි (කණ්ඩමාල ගුලියයි)

වේදු වක්

මදවිස, කරද, එනුවරණ, අංකෙන්ද, වෙල්ලන්ගිරිය මේවායේ පොතු සමවගෙන වතුරදමා ලිපතබා තම්බා වේදුපානු.

ඉහතකී පොතු පොල් සමග කොටා මිරිකා යුසට එඬිරුතෙල් තලතෙල් පොල්තෙල් පත බැගින්දමා ඊට කල්කයට කළුදුරු, සුදු දුරු, වගපුල්, ජාතිපල, කරාබුකැටි, අසමෝදගන්, සව්දව, සීනක් කාරම් අඹරා තෙලටගොදා පදමට සිඳු බා පෙරා තබාගෙන බොත්ට දෙනු. කන වත්කරනු. පිටගා තවනු. කණ්ඩමාල ගලක්කරා සෑම විසාදි ගුණවේ.

තෙලක්

එලබ්බුකර යුස, නියදඅල යුස, හිගුරුපට්ටා යුස, කුප්පමේනිය කොල යුස පත ගතරක්ගෙන එල්මි, වදකහ, සීනක්කාරා, මසුර තුතු, සුණ්ඨි, මිරිස්, කළුදුරු, සුදුදුරු, අසමෝදගන්, සව්දව ලසුනු සමයේගෙන අඹරා දමා පදමක් කකාරා කහ කුඩුකර දමා තෙලට ගොදා පදමට සිඳු බා පෙරා තබාගෙන පොවනු. ගානු. කවේ උගුරේ ගා සෙම කරනු. තෙල් ගා තවනු. කන වත්කරනු. සෑම කණ්ඩමාල ගුණවේ. අත්දුටුවයි.

අරළු ත්‍රිජාන, බුලත්, ඔලිඳ, කුරුඳු මේවායේ මුල්ද දුරු දෙකද සමවගෙන කොටා රෙදිකඩ බැඳ උගුරේ ගැවෙනගේ කවේ තබනු. පිළිකා අර්බුද ගලක්කර ගුණවේ.

රතව

මදවිය කොල පොතු කොටා කකාරා ගානු. ජපිව දුම්මල කුඩු දමනු. රත ගුණවෙයි.

කුඩුමිරිස්දළු රබ්බඩපැණියෙන් අඹරා ගානු. රුක්අත්තන කිරි තලතෙලින් ගානු. පිව දුම්මලකුඩු දමනු. රත ගුණවෙයි.

තොලබෝ අල පෙතෙරතොල අඹරා ගානු. දුවන පනිත රත ගුණවෙයි. සිවියදළු ඇල්දියෙන් අඹරා ගානු. ගුණවෙයි.

කුරුමුල් සියඹලා කොල වේලාකොල අබකොල, රත්තම්පලා කොල රත්මල් දෙමටමල්, ඔලිදකොල, එලබිම්තඹුරුකොල මේ හැම ඔලිදකොල යුසින් අඹරා පොල්කිරිදමා දියකරගානු.

දෙදුරු, කිකිරිදිය, හින්බෝවිසා ඇට, කොට්ටන් මතෝඹිල තලතෙලින් අඹරා ගානු. රත ගුණවෙයි.

එබරුඇට එම කොල, වදමල් මේවා උරුලා තෙලින් අඹරා ගානු. පනිතරත ගුණවේ.

මදවියකොල පොතු, කරද පොතු, මුරුංගාකොල, කෙල කොල, මුස්ඇන්දකොල පොල් සමග කොටා මිරිකා තැවියට වක් කර අව්වෙන් කකාරා ගානු. සියලු රත ගුණවෙයි.

සාතාවාරිය අල, සපුකොල, මුරුවාකොල යුස එක පමණට ගෙන කකාරාගානු. රත වැනසේ.

පැලැස්තරයක්:- විල්දුම්මල, මිඉටි ගිතෙලින් උනුකර රෙදි කැබලිවල ගා පැලැස්තර අලවනු. රත ඉසිරේ.

රත අතටගන්නා බේත්.

මයුරතුතු, වේලාකොල යුසින් අඹරා අතේගා රත අල්ලා සිටිනු. අතට එයි. එවිට වරාකොල ගෙන අත පිසිනු.

ජවම:- වදුරු, වසුරු, උදුපියලි, තලතෙල්, අළුතෙහෙල් යුගිත් අඹරා අතෙහා අල්ලනු රන අතට එයි.

ජවම:- මොණරපිල් පුළුස්සා අළුතෙහෙල් දෙඩම් ඇඹුලෙන් අතා උණුකර අතේ හා රන අල්ලා සිටිනු අතට එයි එවිට උණු දියෙන් අත සෝදා පිහියෙන් සුරාදමනු,

ජවම:- නිකකොල යුස රබ්බඩපාණි තලතෙල් සමග උරුලා කලන්දකර අතේ හාගෙන රන අල්ලනු, අතටඑයි, ලුණුදිය අල්ලා කෙහෙල්ගසේ අත පිසිනු. අතින් ඉතිලෙයි. දුවන පනික රතට ප්‍රත්‍යක්‍ෂයි.

ගැට අරමණයාට

දෙදුරු. අසමෝද, මුරුංගකොල අංකෙන්දපොතු, කැප්-පෙටියා පොතු මේවා පොල් සමග කොටා මිරිකා කකාරා තෙල් පාදනකල පලමු කී සරක්කු ජාපාලඇට තුනක් සමග අඹරා කොදා පදමට බා තබා සල්ලි අවේ කනිසමට විතර විලකොල මුදුනුණු මේ බේත් සමහාග ගෙන බුලත් සිහින් ඉස්ම මිරිකා එම ඉස් මෙන් දවසක් කොටා ගුලි සෙවන විසලා සන්දවසක් දෙවේලේ කන්ටදෙනු. අතික් සන්දවස දිය වත්කරනු ලුණු ඇඹුල් හරිනු ගැට අරමණයාටයි.

ජව දුම්බේත්:- ගෙන්දගම් කලදයි. මුදුපෙන කලදයි, පල් මානික්කං, පුස්කර, ගුගුල් ගල්නහර, හිරියල්, මාංජේෂ්ට, ගසුනු වේදි ඔබ්බිපාසානං, වෙල්ලි පාසානං, ගරුඬ පාසානං, කිරිඅබ්බං දෙව්දුරු, සතකුප්ප, වලගසාල්, අමුක්කරු, ගල්මද, කාන්දන්ගල් කලදබැගින්, රසදිය, ඊයම්, වදකහ, නියගලා, අබ්, ඉගුරු, වරුමුල් කලං 3 බැගින්

යුසවබේත් කරල්හැබ කොල පොතු මුල්, මදුරුකොල, බුලත් හිරිද, තලාකොල, කිකිරිදිය මේ බේත් ඉස්මෙන් අඹරා රෙදි පොට්ටනි 4 බැඳ පොල්කටු අගුරෙන්දවා දවස දෙවේලේ දුම්පානු. සන් දවසට දියවත්කරනු. ලුණු ඇඹුල් කොකනු. ගැට අරමණයාටයි.

ජවම:- සාදිලිංගම්, රසදිය වෙල්ලිප්පාසානං මංවාඩි 5 සි තුනක. මංවාඩි 5 සි හලුදුරු කලං 1 සි සුදුදුරු කලදසි ලසුනු කලදසි තිප්පිලි කලං 1 සි කොත්තමල්ලි කලං 1 සි උඵවා කලං 1 සි සාදික්කා කලං 1 සි කරඬු කලං 1 සි වසවාසි කලං 1 සි වගෙප්පල් 1 සි අරඵ 1 සි හෙල්ලි 1 සි.

ගකුරුවිල්ල කොල කුරුදුපොතු කුඩුමිරිස්පොතු කරල්කැබ කොල ගදපානකොල මැලලකොල දුම්මැලලකොල මේ බේත් වේලා කුඩුකර නවකලදක් කිරුගෙන මේවා කබඹරක්කුදමා අඹර දෙකලා බර පමණ ගෙන දහනතරක් පොට්ටනිබැඳ මි අඟු රෙත් සමග උදය දුම්දෙනු.

සියලු ගඩුවලට

කැඳ:- මිරිකුළුමුල්, මදරියපොතු, සස්සදමුල්, යක්බේරිය කොල, ගම්මිරිස්මුල් මේවා කොටා සුසට ඡිතවිහාල්දමා කැඳදෙනු. පිට පිට තුන්දිනක් දෙනු.

මැල්ලුම:- ගදපානකොල කහ ලුණුලා කොටා මලවා බඳිනු.

කපුකොල, යක්වතස්සකොල, දත්කැටියකොල ලුණුවරත කොල පොතු මේවා සමවගෙන කොටා කහ ලුණුලා මලවා බඳිනු.

පුවක්කොල කහ ලුණුලා කොටා මලවා බඳිනු.

ගොරක, ගරන්කහ සමවගෙන අඹර කබලේ කකාර ගඩුපිට තහඩුවසේ තබා බඳිනු.

මුරුවාකොල, බටුකරවිලකොල, මැල්ලකොල පොතු සමව ගෙන කහ ලුණුලා කොටා මලවා බඳිනු.

කුඹුරුකොල, ඇඹරන්ගාකොල, රුක්අත්තනකොල කොට්ට පොල් කහ ලුණුලා කොටා මලවා බඳිනු සියලුම ගඩු ගුණවේ.

රුක්අත්තන පොතු, ගොර පොතු, කැකුණපොතු, තිකපොතු කොටා සුසගෙන ඉගුරු, සුදුළු, දුරුදෙක, වවා මේවා වික වික ගෙන අඹර දමා ඡිතවිහාල් පිටි සමග උසා රොටි තනා තබනු. ගඩු ගුණවේ.

හෙල් හා බේන්

ගොන්කැකිරි කොල, මදුරු කොල, තුඹකොල මෙකී දේ එක තරමට මිරිකා තලතෙල්, එඬරුතෙල්, පොල්තෙල්, මිනඳු ගිතෙල් එකතරමට ගෙන දෙදුරු අසමෝද නිප්පිලි කරාබුතැටි වලට එක පල්මානික්කං සිතක්කාරං තෙල්ලික්කා ගෙන්දගම් විශ්ලික අබ ඉගුරු ගම්මිරිස් නිපල් මෙකී සරක්කු සුනුකර තෙලටද කල්ක ඉරිපදමට බා පෙරු සැම විසාදිවලට තෙලගසනු.

මුරුවට, මිලලපොතු, හොඬලඅල, තොලබෝඅල මෙකීවා පොට්ටනි බැඳ තවනු ඔඩුරක්කයි.

වවුලැටිය කොල පොතු අතෝද, හිරුක්ක, කරදකොල, කිඹු තඹුරු කොල, වවුළු බෙටි මෙකී බේන් කොටා උදුලල ලිපතබා බේන් ඉස්ම සමග දෙති ඇඹුල පැසවා ගානු ගල්රත ඉසිරෙයි.

පුස්ඇටමද, කුඹුරුඇටමද දෙදුරු සුදුළුනු ඉගුරු පෙරුමිකායං වච්චනාච්චි දෙල්කිරි අට්ටික්කාකිරි කිකිලිබිජු සුදුසාරු එක්කොට අඹරු පත්තලුනු සියලුගඩු ගුණවේ.

ගඩු එක්කිරීමට:- ඇට්ටඹුරු කොල පොල්කිරෙන් තම්බා අඹරු ගානු සියලු ගඩු එක්වේ.

ගඩු පොඩිවීමට:- සියන්දුඹුලු, මිආකුඩු, කුඹුරුඇටමද, මුදුලුණු, නීටුල්කිරි, විගොල්කිරි මෙසැම අඹරු ගානු ගඩු විශක්කේ.

කැප්පෙටියා පොතු, සාතාවාරිය කොල, පුපුලකොල, තරණ කොල, පිත්තකොල, ඊල්ලකොල සමවගෙන තහ ලුණුලා කොටා මලවා බිඳිනු ගඩු රළුවට යහපති.

ගඩු පුරුක්ඇදෙන්නට:- සියඹලාඇට, සියඹලාදළු මුතම්ල ඇට හා දළු හාල්පොනුවෙන් තම්බා අඹරු මිපැණියෙන් අතා ගානු පුරුක්කොල, පතම්පොති නිතරිහාල් සමග කබළු පිසතබනු.

මුරුගපොතු, සියඹලාපොතු, හොඬලඅල ඉස්ම නිතරිහාල් සමග කබළු පිසතබනු.

පිළිකා හා ගෙඩි වෙදකම

කළු හඹරල අල උණුඅළුපල්ලේ තමබා දොඩම් ඇඹුලෙන් අඹරා තබනු.

ගොඩකිරිලල පොතු, රුක්අත්තක පොතු සිනටිහාල් සමග කළු පිසතබනු ගඩු පුරාක් ඇදේ.

සියලු ගඩුවලට

අනුගාව, දෙහිගාව, දොඩම්ගාව, මිදෙල්ල පුවා, ලුණුලා උතු අළුවෙන් උයා තෙල් හිඳෙන තෙක් උයා කපුඇටමද අමුලබු උතු කළුලෙන් පුළුස්සා ගොරක ඇඹුලෙන් තෙල් හිඳෙනකන් උයා නහරඹුනම් අරළු, වච්චනාචි, උළුනාල්, දෙදුරා, අසමෝද මෙකි යුසින් උයා ගල්දෙක ඇලෙනතුරු අඹරා පසුවද හික්මැලියම් දමා අඹරා ගනු.

මීටම ඉගුරු නලා කක ලුණු ලා උණු අළුවෙන් උයා බිඳිනු. ගල් රතයටයි. රත්තෙටුල්, සංකොට්ටන්, ඉරමුසු, බිදල්ල ඇට අරළු, පාවට්ටාමුල්, දළක්පොතු, වරුපොතු, ඇහැලපොතු, ලුණු වරණපොතු කොහොඹපොතු ඇට මද. දේවදුර, වරුමල් ගොමු යෙන් අඹරා ගනු. සියලු ගඩුවලටයි.

පස්කුළුබඩු, නිපල්, ලුණු, දුරා, කොට්ටං, වදකහ, විසල්දුමුළු දේවදුර, පාවට්ටාමුල්, රත්තෙටුල් මුල්. කත්ස මේ හැම කසපැන් දියෙන් අඹරා පදමට කකාරා ගනු. සියලු ගඩු ගුණවෙයි.

ඉරමුසු, සැවැන්දරා, වැල්මී, තෙළුම් අල, සදුන්, කොට්ටං කරබු, කොට්ටිමුලා අඹරා ගනු ගුණවේ. ගල් රත ගුණවේ.

නිරිවාතාගල් දළ කුඩුකර අසමෝදගන් දෙදුරා උළුවා අරළු බුළු අබ හෙත්දගම් ඇහැලපොතු කිකිලිබිජු ලෙලි රත්හඳුන් දොඩම් ඇඹුලෙන් මේ හැම හොඳට අඹරා පැසවා ගනු.

සබර රත්කොට සිනිඳුකර දොඩම් ඇඹුලෙන් අඹරා ගනු. ගල් රතයටයි.

ද්වන පනිත රත ගඩුවලට

ගොරක, කැකුණ, වරකොල මල් මේ හැම කොටා යුසගෙන ගොමුත්තා සරියට ගෙන අරළු සුදුදුරු අඹරු කලතා පත්තු පදමට කකාරු ගානු.

මුරුවා කොල, රදලිය කොල, කුඹළ කොල මෙකී දේ යුස ගෙන ලුණුකැටි තිබුණ වලදකින් කැල්ලක්ගෙන අඹරු ගා අදිනු. ද්වන පනිත රත ගුණවේ.

මුරුවාකොල ඉස්මෙන් හීනටිහාල් කැඳ උසා ගානු ගුනවෙයි එම ඉස්මෙන් රසදිය මංවාතියක් පමණ ගෙන පොඩිකර කබලෙන් පිසගානු.

ජටම:- පාවට්ටාදළු, මුරුවා දළු බුලත්, කිකිලිවිජු සුදුසාරු වෙන් අඹරු ගානු. ද්වන පනිත රතටයි.

පොල්කටු අඟුරු සහ රත්තිවුල් කොල ඇඹුල්දොඩම් ඉස්මෙන් අඹරු ගානු.

අගල්ආදර කොල පුළුස්සාගත් අළු, බුලත්කොල, මුරුවා කොල එකට අඹරු ගා අදිනු. ද්වන පනිත රත ගුණවේ.

රතම කසාය:- රසකිඳු, වැල්මී වම්මුතු, පැපිලිය කසායකර සතියක් දෙනු.

රත කදයට ගිලුනාට

අකෝජා කොල පොල් සමග කොටා මිරිකා මාදුපදමට සිඳු පෙරු මඳක් පොවනු ගානු රතයමතු වී ගුණවේ.

හාතාවාරිය, මුරුව දුල්, රත්මල්, පිළිහුඩුපලා, දියගබරල, මද-
රිය, කරල් සැබෝ මේවා කොළද බලදං පොතු මේවා සමව ගෙන
තැඹිලි පොල් සමග කොටා මිරිකාගත් යුසට තලතෙල් යොදා ලිප
තබා දෙදුරු, ලසුනු, කුළුරුණ, සාදික්කා, සවිදව මෙහින් කලං ½
බැගින් ගෙන ඒහැම බරට තුස්තවාළමුල් ගෙන අඹරු කොද මාදු
පදමට සිඳු පෙරු තබාගත වසස්බලා පොවනු. බාලයන්ගේ සියලු
රත ගුණවේ.

එරබදුපොතු, මුරුවාපොතු, කුඩුමිරිසපොතු, අංකෙන්දපොතු හාල් මෙකී මුල් පොතු ගෙන හැට දෙබිම් ඇට පොතු ඇත්ඇට කැප්පෙටියා පොතු හාල්මැස්සන් ඉහරි මේ හැම දෙබිම් ඇඹුලෙන් හුණුටිකක් හා අඹරු ගානු ඇකාන්සා ගුණවෙයි.

සියලු ගඩුවලට

කිරිවාතා ගල්දවා කුඩුකර සිල වැඩිකර ගැඩුම්පොතු ඇට කුඩු ගඩුවේ කීපවිටකදමනු. ඉතිරේ

අත්කෙන්ද කුඩුමිරිස් රුක්අත්තන, තික, මිල්ලපොතු මේ යුසගෙන සිතටිහාල් පිරි විතරකට ගෙන හාල්පිරි එක්ක කබළු පිස රුක්අත්තනකොල, කුඹුරුකොල ඇම්බරුල්ල කොල මේ විතරටගෙන අඹරු කබළු පිස බදිනු.

යටකී පොතු ටික ටික ගෙන කකාරු සුදුදුරු, සිවංගුරු, ලසුනු අබ සම විතරටගෙන හාල්පිරි සම බාගගෙන පොල්කුඩු ටිකක් ගෙන සුදුදුරු එක්කොට මලවා කබළු පිස ඉස ගඩුවේ ගානු. සියලු ගඩු ගුණවේ.

කපුඇට, දෙබිම්ඇට මද, අවුළු, රුක්අත්තනපොතු මෙකී දේ පුළුස්සා කිරිවාතගල් කුඩු, විසන් දුඹුලු මේ හැම දෙබිම් ඇඹුලෙන් අඹරු ගානු. සියලුගඩු ගුණවේ.

ලපටි පුවක්මල්, වරකාපොතු, තොටිලපොතු, ගොරපොතු කැකුණපොතු මේවා යුස මිරිකා ගෙන එපමණ එලමුත්තා යොදා කළු දුරු, අරළු අඹරු ඊට යොදා කකාරු පත්තුවගානු. ගඩු වැනසේ.

රත්තම්පලා, කපුලෙලි, බිම්තල්මල්, සක්පොඩි පුළුස්සා අළු සමග තලතෙලින් අඹරු ගානු.

කුප්පමිනිය කොල, පුස්ඇටමද සමටගෙන ලුණු දියෙන් අඹරු ගානු.

සියඹලාකොල, පිට්ටක්කා කොල, යක්වතස්ස කොල සමට ගෙන දෙහිඇඹුලෙන් අඹරු ගානු.

කුඹුරු ඇටමද, අත්තන ඇට, එලබුකර, පුස්ඇටමද දෙබිම් ඇඹුලෙන් අඹරු ගානු.

ගස්කසඹිලිය, වැල්කසඹිලිය, ලේවැරැල්ල, තෙළුම්, ගොඩල අල, එරබදුපොතු, එල ඔලිදකොල, කුකුරුමාන්ගෙහි පොතු මේවා සමවගෙන තමබා අඹරු ගානු සැම විසාදි ගුණවේ.

ගස්කසඹිලිය ගබොල්කුඩු ඇඹුල්දොඩම් යුසින් අඹරු ගානු සැම ගෙහි වියකේ.

අබ, කරදඇට, කුඹුරුඇට මද, පුස්ඇටමද, විගොල්කිරි ලුණු කැට සමග අඹරු ගානු. ඊ මතුපිට යබරකුඩු දමනු ගඩු වියකේ.

පොල්කටු අඟුරු, කැප්පෙටිය කොල පොතු එම පිළිල ඇඹුල් දොඩම් ඉස්මෙන් අඹරු ගානු.

ගස්කසඹිලියා කොල, තොලබෝ කොල, බේදුරු අල සමව ගෙන දෙහි ඇඹුලෙන් අඹරු ගානු.

පුස්ඇටමද, කුඹුරුඇටමද, කරදඇටමද, කිකිලිබිජුකටු දෙහි ඇඹුල් ලුණු සමග අඹරු ගානු.

බටුකර අත්තතදළු පුස්ඇටමද දෙහිඇඹුලෙන් අඹරු ගඩුවේගානු, සියලු ගඩු ගුණවේ ඉසිරෙයි.

මැල්ලැක්අත්තතපොතු, වල් අබකොල කහ ලුණුලා කොවා මලවා බිඳිනු. විෂලි ගඩු ගුණවෙයි.

දියහබරලකොල දොඩම් ඇඹුලෙන් උයා අඹරු දිකිරෙන් අතා ගානු.

ගඩු පැසවන්න:- තඹලකොල, උදුපියලිකොල, කැකුළුහාල් එකට අඹරු ගානු. මදුවැල්කිරි, කරදකිරි දෙවගේ පිඹිනු ඔඩුසිඳේ.

මිටම:- අංකෙන්ද පොතු, කැප්පෙටියා පොතු, මුරුංගාපොතු පිලමුල්, පාවට්ටා මුල්, යක්බේරිය මුල්, කැප්පෙටිටිය, මදටිය කොල, කොහොඹ කොල පොතු යුස මැඬ ගෙන පොල්ගෙඩියක කිරි එක්කර ලිපතබා මිට දෙදුරු, ලසුනු, අසමෝද, කිප්පිලි තිකුළු, නිගු, සුණ්ටි මිරිස්, වගපුල්, වැල්මි, කොට්ටං මෙකි සරක්කු මංවාසියක් එක්කොට බා පෙරු ඔඩුවටඅරිනු. සත්සියඅනුවක් ගෙහි ගුණවේ.

පොල්කුඩුපලා මිරිකා යුස ගෙන මදිවිවිකරනු. රත අතටඑයි කෙ ගෙල්ගහට අතගහනු.

කසායක්:- දෙසළුන්, වැල්මි, සැවැන්දන, ඉගිනිඇට තැඹිලි දියෙන් අට එකට කකාරු දෙනු සිසු රත මතු වෙයි.

රතට හා තවත් ලෙඩට

මාදන්පොතු කොළ, දෙදුරු, සුදුඑළු, සිංඹුලා ඇට මතුවයි පැහිවිව පොල් එක්ක කොටා මිරිකා තෙල් සිඳි බොන්ට් දෙනු. රතලෙඩ මතු වෙයි.

එඹරුපොතු, මදවියපොතු, වල් ඉගුරු අල එක්කොට කොටා මලවා බඳිනු.

පොල්ගහේ පොතු කහ ලුණු ලා උණු අළුවෙන් උයා බඳිනු. කලල බඳුනකටයි.

ගැනු පිරිමි බේත්ලාපුවයි පැවුණුනු දෙසයට නිතුල්මුල් පොතු පොල්කුඩුඑක්ක කොටා මිරිකා ලිපතබා දියවත්කර සීනටිහාල් දමා තල පිසකනු. තලතෙල් එක්ක කනු. වමනේ එක්ක බේත් වැටෙයි.

මගුල්කරද පොතු, නිතුල්, රත්කැලිය පොතු කොළ පුස්වැල් නිකපොතු පොල්එක්ක කොටා මිරිකා සිඳිගනු. රතඅතටඑයි පැහිරි ගහකට අතගසනු. අළුතෙසෙල් ගහට අතගසනු. අවරිය කොළ, කොල්ලංකොළ කොටා පොල්කිරි. තනකිරි සමඟ පොවනු. බඩගසායයි

පණුකැවිල්ලට

පැහිවිව දෙඩම්ඇට පොල්සමග ලුණු දියෙන් අඹරු ගනු.

අරමණයට

වව්වහාවි, දෙවිදුරු, අතිඋඩයන්, කොට්ටන්, උළුවා, කොස්ත මල්ලි, තෙල්ලික්කා ගෙන්දගං. කුරුඳු, පාසානං, වෙල්ලිප්පාසානං. කාගපාසානං, ගරුඛපාසානං, සිව්ඤ්ඤපාසානං, පෙරුංකායම්, දෙදුරු ලසුනු, ගම්මිරිස්, පල්මානික්කං මේකී දේ කපුකොළ දියමෙනේ රිය කොළ, වල්අබකොළ දෙහි ඇඹුලෙන් අඹරු ගනු.

කරමල් උදරයට

කළු හබරල අල දෙහිඇඹුලෙන් අඹරු මනාවක් විතර පොවනු බෙල්ලවට්ටොනු. මුරුංගා පොතු බක්මිපොතු තරණපොතු මදරිය පොතු එරබදුපොතු තොටිලපොතු අත්තාසි ඇඹුල් පොල් නිරක්ස පළු තොලබෝ අල මුරුංග පොතු, නි බපොතු, කුකුරුමාක්ගෙහි පොතු, සවිදව, මිවුරුවට, කහ, සුදුපැනු සමසේ ගෙන ඇඹුල් දොඩම් ඉස්මෙන් අඹරු උගුරපිට ගානු. කරමල් ගලක්කරු ගුණවේ.

ඉගුරු, දෙදුරු, අත්තනපොතු, ලුණුදියෙන් අඹරු උගුරේ පිට මිනෙල් ගා ඊපිට බේන් ගානු. උගුරු හිර ඇරේ.

රුක්අත්තනකොල පොල්තෙල්පාතෙන් රත්කර තවනු.

හක්කුඩු, අමුක්කරු ඇඹුල්දොඩම් ඉස්මෙන් අඹරු උගුර පිට ගානු.

තෙලක්:- නිකසුස, කුප්පමේනිය සුස, තලතෙල්, හිතෙල් සමවගෙන ඊට වදකහ සවිදව සිතක්කාරන්, අරළු, බුළු, තෙල්ලි, දුරුදෙහ, වැල්මි, සුදුපැනු, සුණ්ඩි සමවගෙන වුණ්කර තෙලට යොදා ලණුපදමට සිදු බා පෙරු තබා කවේනානු උගුරේගානු කත වත්කරනු බෙල්ලවට ගානු. උගුරේසැමරෝ ගුණවේ.

බගන්දරාවට

තුන්බෝ අත්තන ගෙඩියේ මද, කුඹුරුඇටමද, දොඩම්ඇට, ගස්කදුරු ඇට සමව ගෙන පොල් සළග කොටා කඩබැද කඩ- පින්තේ තම්බා මද උණුසුම්ත් බගන්දරාවට තවනු.

තෙලක්:- මුරුංගාකොල, ලුණුවරතකොල, කරදකොල ඉස්ම සමසේ ගෙන එපමණට තැඹිලි පොල්කිරිදමා ලිපතබා ඊට ත්‍රිවග්ගී තිප්පිලි, සුගු, අබින්, සිතක්කාරන්, මිඉටි දමා තෙල පදමට සිදු බා පෙරු තබාගෙන බගන්දරාවට උපදංගවන ඔඩුවන යතා දියට ගානු ගුණවේ.

පැලැස්තරයක්:- පල්මානික්කං දෙකලදහි, බිම්දුම්මල කලං හතරහි, කහ කැල්ලහි, පොල්බැයක කිරි, තලතෙල් පතහි මේව, මත්බේ පිට ගවාගෙන දම් ලියෙන් අඹරු රෙදි කඩ ගා පැලැස්තර දමනු බගන්දරා උපදංගවන ගුණවේ.

තවත් බේතක්:- දියබෙරලිය දෙහිඇඹුලින් අඹරා ගානු ඔලිඳ හා නිකකොල සමවගෙන කරදියෙන් අඹරා ගානු.

සබරකුඩු, කලවිපොල්කිරි හා කුඩුදමනු ඊට වතුකහඹිලියා පෙනෙරකොල, කපුකොල, වල්ගම්පලාකොල එක්ක කොටි කබලකට මිරිකා තෙල පමණට බා පෙරු ගසනු. හකුපිළිකෙටයි.

බගන්දර පිළිකාවට

හෝතලාකොල, නියගලාආල, හිරුස්සපළ, වල්බේදුරු, අබ මදුරුකොල, වෙනිවැල්කොල, හොඩලකොල, ඇවරියකොල, ලුණු වරණකොල, මුරුංගාකොල, බෝකොල, මාටස්සාකොල, ඔලිඳ කොල මෙකී දේ යුසගෙන ඊට තලතෙල්, පොල්තෙල් වක්කර කළුදුරු, සුදුදුරු, පල්මානික්කන්, සීතක්කාරන්, සවිදලුණු, ඉගුරු, ගම්මිරිස් මේවා අඹරා තෙලට දමා කල්ක පදමට බා පෙරු තෙල්ගසනු.

සාරණමුල්, මුරුංගාමුල්, කරදමුල්, ඉගුරු සමවගෙන ගොමු යෙන් අඹරා තබනු. බගන්දර සුවවේ.

දෙහිඇඹුලෙන් දියබෙරලිය හා දෙහිගැට අඹරා ගානු.

නිකකොල හා ඔලිඳකොල සමවගෙන කරදියෙන් අඹරා ගානු.

වල්ලාදළ කහ සමග කොටා තලතෙලින් මලවා බදිනු. බගන් දර අර්බුද සුවවේ.

ගඩුවලට

දුම්මැල්ලකොල, සමන්පිට්ටකොල, කරදමුල් ඉස්ම පහ බැගින් ගෙන තලතෙල් පහක් වත්කර කරදඇට, මීඉටි, කහිප්පු අරළු කලං 3 බැගින් අඹරාගෙන ඊටදමා තෙල පදමට හිඳවා ගානු. බගන්දරද උපදංගද සුවවේ.

පිටට ආ බගන්දර ගෙඩියට:- සුදුළුණු පුළුස්සා ගිතෙලින් අඹරාගානු. පුපුරායයි,

ගඩුවලට ඇඹුල් බේන්:- නොලබෝඅල වතුකහඹිලියාකොල දෙහිඇඹුලෙන් අඹරුගානු.

ගැටදෙමටගෙහි, නාපිරිත්තදළු, වල්නම්පලා, වේබඩ, සියඹලා ඇට, සියඹලාකොල, දළක්පළු, සිරස්පළු හාල්පානු දියෙන් තම්බා අඹරුගානු.

ගඩු මොලොක්වීමට:- බෙල්ලන් පුළුස්සාගත් අළු මුහුදුලුණු එලගොම පුළුස්සාගත් අළු මියෙන් හා ලුණුදියෙන් අතා ගානු. දෙහිගැට හා දළ දෙඩම්ගැට හා දළ කාරන්ගැට හා දළ හාල්පානු වෙන් තම්බා අඹරු ගානු.

සිරස්පළු හාල්පානුවෙන් තම්බා එළකිරෙන් අඹරු තබනු. එළකිරෙන් බෙලිමද තම්බා අඹරු තබනු. අමු නෙල්ලි පොල් කිරෙන් තම්බා අඹරු තබනු.

ගැමට තවත් බේතක්:- පරණ කොහොල්ල, ගලිස් නොලබෝඅල ගස්කහඹිලියා උණුඅළුවෙන් තම්බා පොල්කටුඅඟුරු සමග දෙඩම් ඇඹුලෙන් අඹරු ගානු ගුණවේ.

පල්මානික්කං, බිම්දුම්මල, රත්තෙටුල් මුල්, අමුකහ දෙහි ඇඹුලෙන් අඹරු ගානු. විසාදි හිල්වෙයි.

නාපිරිත්තකොල, මාබණ්ඩාකොල, වල්නම්පලාකොල, සියඹලාකොල, රත්මල්, දෙමටමල්, රණවරුදළු, සිරස්සපළු, වැල් පෙතෙර කොල, දදකිරිය, කුරකොල, කුප්පමේනියකොල, දෙහි පුවි මේවා අඹරු ගානු. ගඩුවලට ඇඹුල්බේතයි.

සෑම විසාදිවලට

දෙඩම්ලෙලි, කාරන්ලෙලි, අබිත් මේවා අඹරු ගානු.

හබරලඅල, හිතටිහාල් අඹරු රොට්ටියා බිදිනු. පුරාක් ඇදෙයි

හිරස්සපළු තබා හිතටිහාල් රොට්ටියා බිදිනු. සෑම ගඩු පුරාක් ඇදෙයි.

දෙමව්ගෙහි, පැහිව්වබවු, කුකුරුමාන්ගෙහි මෙකී දේ තමිබා දෙහිඇඹුලෙන් අඹරා ගානු. පිටිඅල්ලේ අල්ලපිට විසාදිවලටයි.

හබල්ලපිති කොල, ගුරුල්ලකොල, ඉගුරුකොල, දෙඬුම් කොල, මීකොල මෙකී බේත් යුස හා තලතෙල්, පොල්තෙල් ඊට යොදා සීතක්කාරන්, රත්තම්පලා, පල්මානික්කං, අමුක්කරාමුල් මේවා අඹරාදමා පදමට තෙල්සිද ගසනු. හකුපිළිකාවටයි.

රත්මල් උල්කෙත්දපොතු, කිරිල්ලපොතු, මීපොතු, වරාපොතු, එරම්ණියාපොතු, මදටියපොතු, වැවරණපොතු සමවගෙන කොටා යුස මිරිකාගෙන කකාරාගානු (මීපැණියමග)

වේලාආට, කුඹුරුආටමද, පුස්ආටමද, අත්තනආට, අබිත් සියන්දුඹුලු, ලිපයට අළු, නිටුල්කිරි, නිඹිරිපොතු, වෙල්ලොත්තිරන් ඔලිදකොල, වරාකොල, හොඬලඅල, මුරුංගාමුල්, කරදපොතු පොල් සමග කොටා කබබැද කබපින්තේ තමිබා මද උණුසුම්ත් තවනු.

ඉගුරු, මිරිස්, කපුආට, අබ, කොට්ටපොල් සමවගෙන කොටා කබපින්තේ තමිබා තවනු.

තල, සකකුප්ප, එඬරුආට, කොට්ටපොල් සමග කොටා කබ පින්තේ තමිබා තවනු. සෑම ගඩු විසාදි ඉතිරේ.

හොඬලඅල, හබරලඅල පුළුස්සාගෙන කතවෙයිසා පැණියෙන් අඹරා ගානු.

කුඹුරුආට, කැට්ලුණු, අබ, කරද, නිකිලිබිජු සාරුවෙන් අඹරා ගානු. (හබරකුඩු සමග)

ඔ ඩු ව ල ට

මාදන්පොතු, කහටපොතු, කරදපොතු, දෙමව්පොතු, රත්මල් පොතු, තඹල පොතු, බිම්තඹුරුකොල, දියමිත්ත, තුන්පත් කදුරු පොතු මෙකී යුස පොල්කිරිටයොදා ලිපතබා තෙල්පාවඩුවිට පල් මානික්කං, බිම්දුම්මල, සීතක්කාරන්, තෙල්ලික්කා හෙන්දගන්, දුරු දෙවගේ සුදුළුනු අඹරා තෙලට දමනු තෙල සිද ඔඩුවතට දමනු ගානු.

පුස්ථාපමද, කුඹුරුආවමද, කුප්පමේනියකොල ලුණුදියෙන් අඹරා ගනු. හොරවියලවයි.

පිටවක්කාකොල, සියඹලාකොල දෙහි ඇඹුලෙන් අඹරා ගනු.

කහඹිලියාකොල තොලබෝඅල දෙහි ඇඹුලෙන් අඹරා ගනු.

එලබ්බමද, අත්තනආට, දෙහිආට, දොඹම් ඇඹුලෙන් අඹරා ගනු. සැම විසාදිවලවයි.

හුඹස් බන්දන ගෙඩියට

සියඹලා, අලරිය, දඹල, මහ ගොන්කැකිරි මේ කොල කොටා එලකිරෙන් අතා ඉස ගල්වනු.

පස්පැහිරි පිළිල, කැප්පෙටිය, අමුනහ ලුණු සමග කොටා මලවා බිඳිනු. ගෙඩි ඉසිරෙයි.

දෙහිමල් දෙහිඇඹුලෙන් අඹරා ගනු ගෙඩිවියකේ.

ඉඹුල්මැලියම්, දිවුල්ලාටු, බිම්බුල්, යබොරකුඩු, තිපල්ගලිස්, ඉඟුරු, මිරිස්, රාමයා, දෙදුරු මේවා සමවගෙන අංකොන්දපොතු මිදෙල්ලපොතු, දොඹම්ඇඹුල්, ලුණුදිය මේවා පත බැගින් යුසගෙන එක්කර කකාරා ගනු. ගෙඩි මතු වේ.

හිරුස්සපළු, දඹලකොල පොතු, ගොන්කැකිරිකොල, ඇවරිය කොල එලකිරිඑක්ක ඉසගල්ලනු. දියවක්කරනු.

මිට:- දෙමටමල්, රත්මල්, වේලාකොල දෙහිඇඹුලෙන් අඹරා ගනු සැමවියල්මැකේ.

මිට:- රතවරු පොතු, තිතුල් පොතු, රැක්අත්තන පොතු, එරබ්ද පොතු, ගන්සුරි කොල මේවාගෙන දදකිරිය, අත්තන, මදුරාමුල්, කෝමාරිකා, එල ඔලිදකොල, අඟුනකොල, මුකුණු-වැන්න මුල් කොල, කිකිරිදිය මේකිවා යුස තැලි බාගය බැගින් තලතෙල් තැලියක් වක්කර කකාරා ඊට දෙදුරු අසමෝද පල් මැකික්කන්, ඉඟුරු, හොඳමිරිස්, තිපල්, හරංකහ, හොඳකහ කලඳ බැගින් කුඩුකර දමා කල්ක ඉටිපදමට බා පෙරු ඉසගල්ලනු. තුන් දවස ඇර තෙල් අරිනු සැම විසාදි ගුණවෙයි.

කතෝ අල්ලන රතෝට

ගොන්කැකිරි කොල යුස ගෙන තලතෙල් පදමට ලා ඉගුරු පල්මානික්කත්, මුගුනපොතු, කුණුකරද අඹරු ගානු.

මුගුණුවැත්ත, ඇඟලෙදළු, දොඩම් ඇඹුලෙන් අඹරු ගානු කතක විසාදි ගුණවේ.

කන් වනවිමට:- අත්තික්ක, මහල්කරද. ගොරක පොතු මේවා යුස ගෙන පොල්කිරි සමග වැලමි, සුවදකොට්ටත්, වවා කසිප්පු, අසමෝද, දුරුදෙක, තෙල්ලි, අරළු මේවා මදටිය 3 තක පමණ බරට ගෙන අඹරා කල්ක කරදමා තෙල සිඳවා ගානු.

කම්මුල් ගඩුවට:- ගඬොල්කුඩු ගස්කහඹිලියා, කොමාරිකා මද ඉස්මෙන් අඹරු ගානු.

නිකකොල පොතු, රැක්අත්තන කොල පොතු, විසලි ඉගුරු ගම්මිරිස්, අරළු සමවගෙන සියඹලා කොල යුසින් අඹරා ගානු. කම්මුල් ගඩු විසකේ රත විසකේ

සියඹලාදළු, තිපල්, පෙනිපුවක්, ලුණුදියෙන් අඹරා මියෙන් අතා ගානු.

තෙලක්:- භූමිලතා, කස්ලකොල, රතඹලාමල්, ඇවරියකොල පොල්සුහුපලා, යක්වතසු කොල, මුරුවා, ගොන්කැකිරි කොල, පොතිඅරිසි මේවා සමව ගෙන පොල්කිරි වක්කර මිදුටි, දුම්මල, කොහොල්ලා, පස්කුළු, තුරිසි ඊට යොදා තෙල පදමට කකාරා තෙල පෙරා තබාගත ගානු. පොවනු. සියලුම කම්මුල්ලේ එක ගඩු ගුණවේ. (කොලවගී යුස මිරිකා ගනු)

කතෝ රෝගයට:- වරපත් උණු අළුවෙන් තම්බා මිරිකා තලතෙල් සමග කතවත්කරනු. කතතුල සැමරෝ ගඩු ගුණවේ.

ඇත්දත්, ඇත්ඇට, ඇත්දෙමට පොතු, කුඩුමිරිස්, වෙල්ලන් ගිරිය දොඩම් ඇඹුලෙන් අඹරු ගානු. ඇකන්සා ගුණවේ.

කොසඹ කොල පොතු, ලිපඅඵයට තමිබා මිරිකා එම හෙලින් කන වත්කරනු. කණි රෝග ගුණවේ.

ඉගුරු, සුදුළු, මිරිකුළු පොතු සමවගෙන ලිපඅඵයට තමිබා සුස මිරිකාගෙන කන වත්කරනු කනේ සැමරෝ ගුණවේ.

කුප්පමේනියකොල, වේලාකොල, කුඹුරුඇටමද, සුගු මියෙන් ලුණුදියෙන් අඹරු ගානු.

ලාකඩ, කැකුණමල, ඉඹුල්මැලියම්, ජවුල්ලාටු, සුගු ලුණු දියෙන් අඹරු මියෙන් අනා ගානු.

කනකවිසාදිවලට:- කොටදිඹුලාගෙහි, හෙලුම්අල, හෙලුම් ඇට, සුවදහොට, ඉරමුසු, කොට්ටන්, ඉරිවේරිය, සදුන්, වැල්මි තල මේවා සමසේ ගෙන එලුමුත්තයෙන් අඹරු ගානු ගුණවේ.

කන්පොටකට වනවිමට:- සිහින් ගෙදකොල ගිනෙලින් අඹරු ගානු. එරබදුදළු ඇල්දියෙන් අඹරු ගානු.

තල බැද ගිනෙලින් අඹරු ගානු. ගිනෙල් හා මියෙන් අඹරු ගානු.

කන්පොලට:- දෙහිගෙඩියේ ඇස්සකපා එහි ලුණුකැට පුරවා ඇස්සවසා ගිනිඅගුරුපිටතබා තමිබා සුස කන වත්කරනු.

සැමගෙඩි විසාදිවලට කසාය

සිහිගුරු, ගම්මිරිස්, ඇහැලපොතු, අරළු, කලං 3 බැගින් වතුර පත අට එකට සිදු සවිදව හා පෙරැකායම් දමා දෙනු.

අරළු, බුළු, හෙල්ලි, දුම්මැල්ල, වැල්කසඹලිය, නිප්පිලි, කුකුරුමාන්, පැපිලිය කලං 1 සි මදවිය 10 බැගින් වතුර පත අට එකට සිදු සවිදව සිහි මුසුව දෙනු.

ගුගුල්, අරළු, බුළු, තෙල්ලි කලං 3 බැගින් වතුර අවපත පතට සිඳවා සවිදව සිකිදමා දෙකු.

අරළු, බුළු, තෙල්ලි, දියමින්න, රත්තිටුල්, හිරමුසු කලං 2 බැගින් වතුර පතඅව පතට සිඳවා සිකි මුසුවදෙකු.

අරළු, බුළු, තෙල්ලි, රුබුඅල, දුම්මැල්ල, දියමින්න, කොත්ත මල්ලි, වැල්කසඹිලිය, කිප්පිලි, ගුගුල්, කළුදුරු සුදුදුරු කලං 1 බැගින් වතුර පතඅව පතට සිඳවා සිකි හා සවිදව මුසුව දෙකු. මේවා සියලු පිළිකා ගඩු හා ඔඩුගිය වන තුවාල ඇති අයටද යහපති.

ගිනියම් විසාදි ඇතිඅයට:- බෙලිමුල් කලං 12 ක් ගෙන තලා වතුර පත අවක් දමා පතට සිඳවා ඊට ගිතෙල් සිකි ප්‍රතිවාපදමා දෙකු සිහිල්වෙයි.

කොහොඹපොතු, සුදුහඳුන්, පත්පාඩගම්, වැල්කසඹිලිය කලං 3 බැගින් වතුර පතඅව පතට සිඳවා මිපැණිදමා දෙකු.

රත්හඳුන්, තෙල්ලි, කලාදුරුඅල, ඉරමුසු, සැවැන්දන කොත්තමල්ලි, රසකිඳු, පත්පාඩගම්, කසඹිලියාමුල් කලං 1 මද-රිය 7 බැගින් වතුර පතඅව එකට සිඳවා සිකි මුසුව දෙකු.

බාලසින්ගේ ගඩු විසාදිවලට කසාය:- ආචන්ද්‍රාගසේ මුල් මල්, කොල, පොතු. තැටි කලං 1 මදරිය 4 බැගින් වතුර පත හතර එකට සිඳවා ගිතෙල් ප්‍රතිවාප දමා දෙකු.

ඉහතකිලෙස පිලගසේ පාචාංගය ගෙන කසායකර එලෙසම දෙකු. බාලයන්ගේ ගඩු විසාදි ගුණවේ.

වදමල් මොව්ටු, රත්මල්, අරළු, සුකිරි ටික ටික ගෙන තම්බා වරින්වර තේහැඳි 2 බැගින් දෙකු.

ගැමට: වදමල් දළු, අඹුල්දොඩම් සුසිත් අඹරා ගානු.

කැප්පෙටියා අගුරු, භූමිලතා, ලෝඵදළු, ගම්මිරිස් සමවගෙන දොඩම් අඹුලෙන් අඹරා ගානු,

ගිතෙලින් අඹරාගත් රත්තම්පලා ගානු.

ඔඩුවනවලට බේන්

පිටගැමට:- අත්තකකොල පොතු, තරණකොල පොතු, කුඩු මිරිස් කොල කොටා මිරිකා ඉගුරු, ගම්මිරිස්, සුදු එළු අඹරුදමා කකාරු පිටගානු.

ඔඩුගියමනේට:- රසකිද දළු, තුස්තවාළු, රත්මල්, වැල්මි, වෙනිවැල්ගැට, අරළු එක තරමටගෙන කළු උක්පැණියෙන් අඹරු ගානු.

කෝමාරිකා, පෙතෙල දළු, සියඹලා දළු, අනෝදකොල, තෙල්ලි, මුංආට හිතටිහාල්, අත්තකකොල භාල්පානු දියෙන් තම්බා අඹරු වතේට එලනු. කරදමුල් ඉස්ම ඔඩු ඇතුලට පිඹිනු.

රිදී, තුත්තං, පුස්කර, සිතක්කාරං පොල්තෙලෙන් අඹරා ඔඩු තියනු.

දිඹුල්, කැකුණ, තා, හොර, කොසඹ, කරද, සල් මේවා පොතුද භාතාචාරිය අලද ගෙන ඉස්ම මිරිකා ඊට අරළු, කයිප්පු, දුරුදෙක අඹරාදමා සිඳවා ගෙන එම තෙල පදමක්ගෙන එයින් කාලක් පමණක් මිඉටිදමනු. (තෙල උණුවෙන් තිබියදී) ඉත්පසු පෙරු නිවා තබාගෙන ඔඩුවලට තෙල් පිඹිනු සුවවේ.

ඔඩු තෙලක්

කරදමුල්, දෙමටමුල්, දන්මුල්, මදුදළු මේවායේ ඉස්මගෙන අරළු, යෂ්ටි, සුණ්ඨි, කයිප්පු, දෙදුරු, ලසුනු, සඳුන් සමඟ ගෙන අඹරු ඉහතකි යුසට දියකර ලිපිතබා පදමක් උණුවුවිට තලතෙල් ගිතෙල් පත බැගින්ද මිඉටි, බිම්දුම්මල කුඩුකරදමා තෙල සිඳු බා පෙරා තබාගෙන ඔඩුවලට ගානු පිඹිනු.

බේතක්:- කැලියපොතු ඉස්ම හිතටිහාල් පිරි සමග තලප සාදා ඔඩුවනවල ගානු සිහිල්වෙයි.

කැඳ:- බැවිල යුස හිතටිහාලින් කැඳපිස දෙනු. ඔඩුගති අඩුවෙයි.

ඔඩුකැපීමට

කවභි පුළුස්සාගත් අළු ගිනෙලින් අනා පාන්වැටිය අඹරු එහි ගා ඔඩුවේ මුතන කැපෙන්නට තබනු

තුත්තන්, පුස්කර, මයුරතුතු සමච ගෙන මී ඉටි හා පොල් තෙල් සමග අඹරු කකාරු තබනු ඔඩුමුත කැපේ.

මයුරතුතු, පුස්කර මියෙන් අඹරු පාන්වැටියේ ගා ඔඩුවනයේ ගසාතබනු. ඔඩුමුතන පැදෙයි.

ඉදිමුමට:- මානකොල විකක් හාල්පානු දියෙන් තම්බා අඹරු බිඳිනු. ඔඩුවේ ඉදිමුම් ගුණවේ.

සාරේ ඇදෙන්නට:- අනුකොල, ගන්සුරියකොල, වංඇපල කොල, කරඹදළු මේවා සමචගෙන කහ ලුණුදමා කොටා මලවා බිඳිනු.

මාදන්කොල, කපුකොල, කරදකොල, ලෝලුකොල සමසේ ගෙන කහ ලුණුලා කොටා මලවා බිඳිනු. සාරේ ඇදෙයි.

අතෝදකොල, එලබ්බකොල, කුඹුරුකොල කොටා ඉස්මගෙන හීනටිහාලෙන් කබළු පිස තබනු. නපුරු ඔඩුවන ගුණවේ.

ඔඩුගියනැන් නැටීමට

ඉරමුසුවැල් සහමුලින්ගෙන කොටා රෙදිකඩබැඳි මිනෙල් කබලක ලිපතබා රත්කර බෙහෙත් පොට්ටනිය මෙහිලමින් රත්කර මින් තබනු. ඔඩුඇඳි ඉක්මනින් සුවවේ.

පුරුක් ඇදෙන්නට

වෙල්ලන්හිරිය කොල හා පොතු කොටා ඉස්මගෙන හීනටි හාල් සමග තලප පිස තබනු.

තත්තාරන් ඇට, ඇට්ටමුරු ඇට, කුඹුරුඇටමද එළකිරෙන් අඹරා තබනු. සැරව ඇදෙයි.

හිඟුරුදළු, වදකහකොල, වසනාල්ලකොල, පොල්කටුඉඟුරු සමවගෙන දොඩම් ඇඹුලින් අඹර ගානු.

වනවල මස්වැඩීමට

මෝරාගිය ඇත්දෙමටපොතු දෙහිඇඹුලෙන් අඹර ගානු

කරදපොතු දෙහිඹුලෙන් අඹරා ගානු.

වෙල්ලන්ගිරියකොල පොල්කිරෙන් තම්බා බඳිනු.

කරදඹුල් පොතු යුස, අඹුකහ පොල්කිරිසමග කකාරා ගානු.

කැප්පෙටියා, නිබ්බටු, හකුරුවිල්ල මේවායේ දළු කහ ලුණුලා කොටා තලතෙලින් මලවා බඳිනු.

පුපුලකොල, පොති අරිසි කොල. කහ ලුණුලා කොටා මලවා බඳිනු.

වෙල්ලොක්කිරන්දළු, පොතිඅරිසිකොල ගිතෙලින් මලවා බඳිනු.

තෙලක්:- දෙදුරා, වැල්මි, කසිප්පු, විෂලි ඉඟුරා, සුදුළු, දෙමටපොතු, අරළු, මදුදළු මිඉටි, බිම්දුම්මල මේවා අඹරාදමා තලතෙල් ගෙන කකාරා හිඳගෙන එම තෙල පහන් වැටියතකා තෙල්ගලා ඔඩුවට අරිනු තෙල්පිඹිනු. මස්වැඩි ඔඩු සුවවේ. පිට පිට කීපදිනක් කරනු.

මැල්ලුමක්:- වැල් පෙතෙලකොල කොටා තලතෙලින් මලවා බඳිනු. සියලු ඔඩුවන සුවවේ.

තෙල්

බිම් මදුවැල් පොතු, කරද පොතු, පුස්වැල් පොතු, අරළු මේවා කලං 1 මදටිය 10 බැගින් ගෙන තලතෙල් පහක් වත්කර තෙල තරමක් සිඳවා රස්තය තිබියදී ඊට මිඉටි මාවාඩි 5 ක් දමනු තැවත සිඳවා තෙල බා පෙරාගෙන ඔඩුවලට පිඹිනු ගානු සියලු වන ඔඩු ගුණවේ.

අවිටික්කා පොතු, කොසඹ පොතු තැඹිලිලෙලි මේවා යුස පත බැගින්ද ත්‍රිකවුක, තිපල්, අසමෝද, කඵදුරු, වැල්මි, කසිප්පු, සුවදකොට්ටන් මංවාහි එක බැගින් ගෙන අඹරු තෙලට රොද, තෙල සිඳ කකාරු බා පෙරු තබාගෙන ඔඩුවනවලට පිඹිනු ගානු ගුණවේ.

දුම්දීමට:- මස්බැද්ද, පොල්සුණුපලා, කටුඩුබෝ, මදු. එලබ්බු, කුඩුමිරිස්ස, මලබුලන් මේවායේ මුල් ගෙන අඹරු රෙදිකඩක හා පහන්වැටිය අඹරා මිනෙලෙහි ගලා පත්තුකර නිවා දුම් ඔඩුවට අල්ලනු.

උපදංශවලට

පත්තු:- අරළු බැඳ කුඩුකරගෙන කසිප්පු සමග අඹරු වනේ ගානු ගුණවේ.

රත්හදුන්, කසිප්පු, අරළු, අබා, අත්තකමුල්, කබරෙස්සමුල්, මේවා සවම අඹරාගෙන තැඹිලි ලෙලි ඉස්මෙන් දියකර කකාරා ගානු ගුණවේ.

තල කබලෙන් බැඳ ගිතෙල් හා මිපැණිසමග අඹරා ගානු. කොසඹ දළ ගිතෙලින් අඹරා ගානු.

කැඳ:- බැවිලකොල ඉස්ම හිනට්තාලෙන් කැඳපිස බොන්ට දෙනු උපදංශ හගන්දරා ගුණවේ.

කබළ:- අංකෙන්ද පොතු යුස හිකට්තාල් පිටි සමග කබළ පිස බිඳිනු කකාරා හෝ පිටගානු ගුණවේ

වරාකොල කඩපිත්තේ තඹබා අඹරාගෙන රසදිය (විසමරා ගෙන) සමග රොට්තතා බිඳිනු හගන්දරා ගුණවේ.

තවත් පත්තුවක්:- සියඹලා පොතු, නිකපොතු, රැක්අත්-හන පොතු, අරළු, ඉගුරු, මිරිස් සමවගෙන ගොමුයෙන් අඹරාගානු

වනනුවාල ඉදිමීමට: ගොරක සහ අමුකහඅල පුළුස්සාගෙන ලුණුදියරෙන් අඹරා ගනු.

කහඅල නියඟලාඅල ගලගාගෙන එඬරු කොළයේ ඔකා අළු යට දමා තම්බා නැවත කහඅල සමග අඹරා ගනු.

(පරංගි) අසාධ්‍ය වනඩලට:- පුස්වැල් කොළ පොතු, කුඩු මිරිස් කොළ පොතු, කුඹුරු කොළ පොතු. බුන්සරණ දළු හාන වාරිය දළු සමගේ ගෙන කහ ලුණුලා කොටා මලවා බිඳිනු. තපුරු වන ගුණවේ.

පෙතන්කොළ ඉස්ම, කෝමාරිකා ඉස්ම සීනට්ටාල් සමග කබළු පිස බිඳිනු. වතදහ රුදු කැක්කුම් ගුණවේ. පරංගිවන ගුණවේ.

විජේක:- ජාපාල ඇට, තුස්තවාළු, අරළු, කහ, ඉගුරු, මිරිස් අමුක්කරු වුර්ණකර ඇඹුල්දෙබම් යුසින් දෙනු. (ජාපාලඇට විස මිරා ගතයුතුයි)

පස්පැහිරි පොතු කොළ, තුඹකොළ, යකිනාරන් කොළ පොතු ඉරමුසුමුල් කොළ. අමුක්කරා එළකිරෙන් හෝ මිකිරෙන්ද පොල් කිරෙන්ද මාන්තුදමා දෙනු. වැඩියෙන් ගුණඇති දේ තෝරාගෙන වැඩියෙන් දෙනු.

කැද:- බුලත්, මිරිස්, මිරිකුළු, සස්සද මේවා කොළ මුල් යුස මිරිකා ගෙන තණහාලෙන් කැද පිස දෙනු. මාන්තුවට කිතුල් පැණි එක්කරනු.

ඇඟලපොතු, කරදපොතු, කැප්පිටියාපොතු, බුරුල්ලපොතු, බරවා මදු, හාතාවාරිකොළ, අත්තික්කා පොතු, පැහිවව පොල් එක්ක කොටා මිරිකා කකාරා තෙල්ගනු. වනේටයි.

ගොලැපුවක් තම්බාපුවතුරෙන් සෝදනු.

බඩුතෙල:- කරදපොතු, ගොරපොතු, කොබොමැල්ල පොතු, බෝපොතු, කප්පරවල්ලිය මේවා සමව කොටා මිරිකා මීට දෙදුරු මිඉටි, ගලස්, බිම්දුම්මල මේවා අඹරා යොදු පදමට බා තබා තුවාලේ ගනු වතවුකොත් වනේගනු ගුණවෙයි.

ඇමරියට

ඇටකැඩුණුතැන ඔඩුහිරියෙන් තෙල් පිඹිනු. පොල්මිරිකු මිරිකිරි කහලුණුලා ලිපනබා පලමු මිරිකු බේත් රොඩු තම්බා බදිනු ඇමරි උළක්කු වලටයි.

ගුරුල්ලපොතු, කොටදිඹුල් කොල පොතු සමග කොටා මිරිකා හිතවිහාලේ බත් අඹරා දියකර කකාරා මව පදමටගෙන කැඩුනු තැන අලා ලැලිදමා බදිනු පහළොස් පැයෙන් හැඳවදී උනනු.

තැල්මට:- එළිගොම, කිකිලිබිජුසාරු, පොල්පිති අළු, කරක් කන් පිරි ලුණුවතුරෙන් අතා පැසවාගනු. රදලියපොතු, හික් පොතු, කහටපොතු, මිලලපොතු, දත්පොතු, පොල්පැණි කිතුල් පැණි බේතට වත්කර කකාරා ගනු. ඉදිමුම් බසි.

වෙරළ කොල පොතු, කොසඹ කොල පොතු, අඹ පොතු පොල් එක්ක කොටා මිරිකා ලිපනබා දුම්මල කුඩුදමා කකාරා ගනු ඉදිමුත්බසි.

ලෝලුපොතු තලා පොල්කිරෙන් තම්බා බදිනු. මොලොක් වෙයි.

මිට:- බිම් එබරු ඇට, අමුකහ, ගුරුල්ල මද මේවා කොටා තැඹිලි පොල්මල් අඹරා පිඹුරු හෙලින් මලවා බදිනු. ඇමැට්ටියට යහපති.

මුත්ත කෘථ්‍යාවට

අස්වැන්න, බිත්වැන්න, බිත්තල්, පිටවක්කා, සිහි මේවා අඹරා දිකිරි නැලි දෙකක් ගෙන බේත් දියකර හිතෙල්දමා සිඳු තබා උදග පානයකරනු. ඉතා උග්‍ර මුත්තකෘථ්‍යා ගුණවෙයි. අස්මරි ගුණවෙයි.

මිට:- තෙල්වලට පාවට්ටාමුල්, සාරණමුල්, එන්සල්, තිප්පිලි එබරුමුල්, වැල්මි මේවා සමව අඹරා ඔලිදකොල යුසින් කකාරා ගත් තෙලට මිපැණිදමා දෙනු.

වණ තුවාලවලට හෙලක්

ගවහම්, ඉබ්බබල්. කපුගෙඩි පොතු, අත්තන හා කහගස් මේවා හෂ්ම සමයේ ගෙන කරදියෙන් දියකර ඊට කොසඹකොල තලාකොල කොටා මිරිකා යුෂ සමව ගෙන යොදා ලිපතබා රත්-කිටුල්, සිනි, නියගලා අල සමබරව ගෙන අඹරා එහි කලතා තල තෙල් වත්කර තෙල පදමට සිඳවා ගෙන සියලු වණ තුවාලවලට දමනු. පණුවන අරමණ ගුණවේ. ඔවු සිදේ පණුකැවිලි පරංගි උපදංග, හොරි, කුෂ්ඨ, අළුහම්, කණ්ඩමාල ගෙඩි ගුදංකුර ආදී සියලු රෝග ගුණවේ.

රටම තවත් හෙලක්

කැලමුල් පොතු හෂ්මගෙන දියහතර නැලියකට කලතා ඊට තිපල්, වදකහ, කොට්ටං, වැල්මදට. දේවදර, නියගලා, දියමිත්ත අස්ගොදු, මිඉටි, රිදිතුත්තං, කපුමැලියම්, වරුමුල්, සාරණමුල් විෂ්ණුක්කාත්ති කලං 2 බැගින් ගෙන අඹරා යොදා තලතෙල් නැලියක් වත්කර ලිපතබා ඉටිපදමට සිඳවා බා තබනු. හොරි, කුෂ්ඨ වණ තුවාල, පරංගි, උපදංග, වණඅර්බුද, ගුදංකුර, ඇටපලාභිය තපුරා වණ ගුණවේ.

වුණවිසාදි භෙනෙලය

නික, වරා, කුඩුමිරිස්ස, පඹුරා, වෙල්ලංගිරිය, යකිතාරං, දෙඩං පතා, හාතාචාරිය, එලබිංතඹුරා, ඉරමසු. දෙහි, දෙඩං, පොල්, පුවක් බුලක්, ගම්මිරිස්, හොටිල, පෙතෙල, කරද, කිතුල් මෙකි මුල් සරි යට ගෙන කොටා දිය අටක් වත්කර උතුරුවෙන්බතියා මිට දෙහි දෙඩං, තෝර, අත්තන, කරිවිල, කුඹුරා, පුස්, කරද, එරබදු, මුරංගා මේවා ඇටගෙන අඹරා කසායට දියකර නැඹිලි පොල්කිරි පාසානං, සිවඤ්ඤ පාසානං, ගවරි පාසානන්, තාගපාසානන්, කුදිර පාසානන් මේවා මංවාඩි 5 බැගින් ගෙන අඹරා තෙලට යොදා සම පාකයට බා පෙරා තබා වණවලට සතියක් තදකොට තෙල් කහ බැඳ දුර්මාංශකැපි පණුවන් ඇරි පණුකුඩු ඉහිල වණ සුබවූවට හෙල් ගසනු පුළුද්මනු. යහපති.

පිළිකා හා ගෙඩි වෙදකම

මහ සඤ්ඤා නෛලය

හානිවාරය, කටුපිල, මුරුවා, දිඹුල්, ගොංකැකිරි, බේදුරු, සැවැන්දන, කිරිවැල්, බිම්තඹුරු, මදුවැල්, මේවා කෙල නවහන්දි වැල්. පොල්මල්, පුවක්බොඩ, තොටිල්ලපොතු, නිතුල්ල, බුකැණ්දො, බෝ, දඹුඩු, වරකා යනමේ ගස්වල පොතු එක පමණ ගෙන වෙන වෙනම කොටා මිරිකා පොල්තෙල්. මීතෙල්, එබරුතෙල්, තලතෙල්, කොසඹතෙල් එක පමණ යොදා ලිපතබා මීට නිපල්, පස්කුළු, ත්‍රිවග්ගී, දෙදුරු, කහ, අසමොදගං එක පමණ ගෙන අඹරා තෙලෙහි කලතා කල්ක ඉටි පදමට සිඳි බා තබා බිඳුනු තැන්වල තෙල් පාත්කඩ ඔතනු. සඤ්ඤාවේ. තැලුනු තැන ගානු පුවවේ. උණුවතර පාවිච්චිකරනු.

කෝල විදුරාසන නෛලය

අඹ, කරද බිජු, කුකුරුමුවන්ගෙහි කොටා යුෂගෙන කටුඅඤ්ඤා පට, කටුටුටුභින්නා, වේලාමුල්, දිම්බිජු, බිම්බුල්, කුකුළුවසුරු, කොල, ලංකඩ, බුරුණු අරටු, මල මකුළුවන්, කරඹෙබියකොල, ගඳපාතාකොල, තුඹකොල, කොසඹමුල්, පාවට්ටාමුල්. පිලමුල්, දිවි පහුරු, මිඞ්කුඩු, කොල්ලු, ත්‍රිකටුක, අමුකහ, වදකහ, හරංකහ කුඹුරුඇට, හිගුරුපියලි, අරත්ත, පස්කුළුබිඳු, කොත්තමල්ලි, උළුහල්, සෙංකොට්ටං, තලතෙල්, පොල්කිරි, එබරුතෙල්, කොසඹතෙල්, මීතෙල්, කැප්පිටියමුල්, ඉද්දමුල්, හපුපොතු, කරද පොතු, අමුඉගුරු යුස කැලියයි ඇස් ඔලිඳිබිජු, ලබ්බිජු, රතුලුනු ගඳක පුස්කර කුළුරුන රසදිය කුඩා මිඉටි දුමමල පරණ කොහොල්ලැ බටුබිජු කුරුඳුපොතු වැල්මි එලකිරි මේවා සැම කුඩු කර කකාරු කල්ක ඉටිපදමට බා තබා ඇඟ ඉස ගානු. පොවනු නස්නකරනු. ඇසට ගසනු දහඅටක් සන්තියෙන් අජ්ඣන්තෙන් කෝල දහඅටෙන් උල්විච්චං පුරවිච්චං වික්කල් ගොඵසන්නි වෙච්චුම් සන්නි පුරවිච්චි ඉලගැට්ටු ඉලඇදුම් දුටතවායු බෙල්ලකඩා වැටෙන සන්නි ඇතුලට පිටට කඩා වැටෙන සන්නි, මුඛවෙච්චුම් ඇඟ ඉස වෙච්චුම් කණ්ඩමාල, ගලක්කරා, ඇකංසා උගුරගඩු කංඛ මාල, විකාර දෙබිවිලි, වලිප්පු දහඅට, කෝල දහඅට. පුරන්දහඅට ඇනුම්, වැළක්, පිට ඇඹුම්, නහර පෙරලුම්, වස්මොර, වලිප්පු, සඤ්ඤාපෙරලුම් ඇඟ ගැටගැසුම් උණ්ඩකාර විශරු යනමෙකි ලෙඩට අත්දුටුවයි. කෝල විදුරාසන නෛලයයි.

මූලවාතයට ඉස ගැල්ලුමක්

වෙදකම සහ මූලයෙන්ගෙන ගොඩමානෙල් කොළ, හිරුස්ස තවහන්දි, ඔලිදකොළ, වරු, නික, පාවට්ටා, කිකිරිදිය මෙකී කොළ කොටා සැලක ලා තල පතයි, කොල්ලු පතයි, උදු පතයි, මේවා සිනිඳුකොට අඹරු පලමු බේත් සමග කලතා බැදීම මනාවක් තැම්බූ දිය තුනක් පලමු බේතට වක්කර සවස කඩ බැඳ තබා උදය ඉසගල්වා සවස ඉස පැත් වත්කරනු. උෞච්චගත මූලවාය අධො-ගතවේ.

ඊට ගකිරාදි වූණිය

කුරුඳුපොතු, මිරිස්, එන්සාල් කලද කලදයි වලගසාල් නිප්පිලි අරලු, බුලු, තෙල්ලි, නිප්පිලිමුල්, තාලිස පත්‍ර බදුල්ල ඇට, සිසිගුරු සකලද සකලදයි. බිත්තල් රත්තිටුල් පලම පලමයි. වල්කිඛාරංඅල ගිරිනිල්ල අල දෙපලම දෙපලමයි කිරා විසලාගෙන සුණුකර තබා සිති දෙසිය හතලිස් කලදක් ගෙන එක්කොට සවස උදය අනුභව කරනු. මින්ගුණ අගිස් මූලවාය ගුදාංකුර කුෂට රුජා බඩ පිපුම් දුගගති ගුණවේ. නෂ්ටකාමිනටදහිතයි. ගකිරාදි වූණියයි.

මූලවාතයට

නිරසනවාළකොළ ඉස්ම මනාවයි නිවිනිකොළ ඉස්ම මනාවයි මූරුවා මුල් ඉස්ම මනාවයි මීට උෞරුමාළු පස්වගේ කසායට දමා මීට කළුදුරු, සුදුදුරු, කරුබු, වසවාසි, සාදික්කා, නිප්පිලි පෙරුංකායං, උළුවාහාල්, අසමොදගං මෙකී සරක්කු සමබාගගෙන මිරිස් අබ ගොරක ඉගුරු සුදුලුනු මෙකීදේ අඹරු කසායට ගොදු කකාරු බා තබා උදය දිය වක්කර ඇවිත් පේරුවක් පමණ බි ඉක් බිති මේ මාළු බත් එක්ක කනු. සතියක් දිය වක්කරනු.

මීටම ලෝගන මූලවාතයට

කිඛාරං අල කිරිබදු අල නියගලා අල උඹල අල වල්කරිගල අල මෙකී දේ වෙනවෙනම වේලා වූණිකර තුන්තුන් කලදගෙන මීට සරක්කු කළුදුරු, සුදුදුරු අසමොදගං නිප්පිලි සාදික්කා කරුබු

වසවාසි පෙරැකායං අබ ඉගුරු මිරිස් සුදුලුනු මෙකී දේ සමභාග ගෙන අඹරුනබා මිට ගම් උරගේතෙල් වදුරුමාලු ගෙන ලිපිතියා පාවට්ටාකොල ඉස්ම මනාවයි මිට සරක්කු මාලුන්දමා කල්ක පද මට කකාරු බා තබා බුළු පමණ සවස උදය සතියක් වලද දිය වක්කරනු. ලුණු ඇඹුල් වලකිනු බිහිත් ලේසන මූලව්‍යාධිනසා

කොහොවිල පද්මය

එළමුහු මනාවයි පතට සිදුවා අරලුකුඩු කලදක් වේලකට දම එමලෙස තුන් උදයක් දී විරේකකොට දෙවනුව මෙහි පහත සදහන් බෙහෙත දෙනු.

කොහොවිල අල රතවරකොල මුකුනුවැන්න මේ තුන්වගේ වෙන වෙනම එළකිරෙන් තමබා වේලා කුඩුකරනු. රතුළුනු හීනටි හාල් එමලෙස තබා වේලා කුඩුකර මිට සරක්කු ත්‍රිවග්ගී දෙදුරු වුණ්කද එළකිරි නැලියක් ගිතෙල් මනාවක් සිහිරාත්තලක්ද මෙකී සියලු දේ සාතයමෙන්සාදා වලදනු සියලු අග්නිරෝග මූලරෝග ග්‍රහණිරෝග ගුණවෙන්.

ලුණුදෙහි සැදීම

දෙහි ඇඹුල් දෙඩං ඇඹුල් කාරං ඇඹුල් කාමරංගා ඇඹුල් මිටම කුඩුමිරිස් මුල් ගස්කැප්පිටිය මුල් නිකමුල් මෙකී මුල් ඉස්ම පත පතයි දෙහිදළු දෙඩාදළු වේලාකොල නින්තලුබුකොල වරකොල මෙකී දේ ඉස්ම පත පතයි. කළුදුරු සුදුදුරු සාදික්කා කරාබු වසවාසි අසමොදගං නිප්පිලි පෙරැකායං ඉගුරු මිරිස් තිපල් සුදු ලුනු මේ හැම කලද කලද ගෙන මේ හැම බරට සුඩ ජයපාල ගෙන අඹරු කසායට යොදා පරණ ලුණු මිටක් විතරදමා දෙහිගෙඩි 20 ක් ඉරුදමා කකාරුගෙන පමණ බලා දෙහි ඉරුවක් 6 වතාවක් බොනු. උණුදිය බොනු. තෙල් ඇති මාලු තොකනු කැකුලුහාලේ බත් තොකනු.

ගුල්මයව

කිකිරිදියපත්, කුඹුරුලොඳ, එළකිරි හුදුලුනු මේ හැම අනා
ඬුපකර දවා අළුගෙන වලඳවනු. සළුගුල්මකසා

ගුල්මාන්තක ස්‍යාවය

දෑත්ත, රත්තිටුල්, අරලු, තිරසනවාළු, කරද, දෙවිදුරු මෙයින්
වෙනම දස දස පලම් ගෙන දිය දස තැලියක් ලා සතරව සිදුවා
කකාරු පෙරු කල්කයට දළක්කිරි දෙපලමක් ගෙන සුං, අසමෝද
සාරන, වගපුල්, දළවමුල්, සිවිය, රත්තිටුල්, සිඬිගුරු, වද, සෙංකල
තිරිකොට්ටං, සවිඤ්ච, යවකර, හුදුලුනු මෙයින් තුන් තුන් කලං
ගෙන අඹරු ගිනෙල් තැලියක් ගෙව පදමට කකාරු බා පෙරු
පමණ දෑන දෙනු. ගුල්ම, සුලු, උදර, විස, වමන, සොළු, බඩපිපුං
අග්නිමඤ්ච, පිලා, බඩඇතුලගැට, අරුචි, පණුකැවිලි, අශීස්, පාණඩු
රෝග, හෘදරෝග, ස්වාස, කාස මේහැම නසා

මහකසාය

ඇද්දෙමට, උගුරුස්ස, වංආපල, කිදි, සිහින් මකුළුවැන්න දිය
මිත්ත, ඇසල, දෙළුම්, තෙළුම්, මහතෙල්, සිඬිගුරු. කසා, ලුනු
වගපුල්, අස්ගොඳු, එරඬු මෙයින් සතරපලමක් තෙරපා දිය දස
තැලියක් ලා කකාරු තැලියට සිටිකල පෙරු විලඳ, සිහි, ගිනෙල්
සිඬිගුරු, සවිඤ්ච, සුනුකර ප්‍රතිවාපලා දෙනු. අඡ්චිල, හුතපිලා
කුසගටගත් නොයෙක්ගෙඩි ගර්බසුල දහ යකාදිය නසා -- මලබඩ
යට එබරුතෙල් සමග දෙනු.

නවරත්ත ස්‍යාවය

ගෝමුහු, කිරි, දිකිරි, ගොමසුස, ගිනෙල් මිත් තැලිය බැගින්
හා කල්කයට තිරසනවාළු, තිපල්, දෑත්ත මෙයින් දෙකලං සමාර
බැගින් ගෙන කටරොළු යුසින් අඹරු දළක්කිරි ගොකටුකිරි දෙකලං
සමාර බැගින් එක්කොට සිඳු පෙරු මාත්‍රාදෑන දවස කලා බාගය
බැගින් වලඳවනු. ස්නේහ විරේචනව සෝඵ මහෝදරනසා

ප්‍රමේහ විනාශයේ වටකය

ලා පොල්මල් විසිපලමයි, අළුකෙසෙල් මුව විසිපලමයි, කළු කිහිරි, සුදුකිහිරි, අඹ, දඹ, තිඹිරි, ඇඟතු, පුලිල, නුගරැක්, පෙනෙල කුඹුක්, දිඹුල්, රණවරු, ඇසලමුල්, ඉගිනිමුල්, නිපල් මෙකි පොතු දස දහ පලමි හා සියලු සැලකලා පැත්තැලි 32 ක් දමා අව එකට කකාරු පෙරු බොල්ව කකාරු ගල්මද දෙපලමක් අඹරුදමා සැදිගා බුළු පමණ ගුලිකර අව්වෙන් වියලා රතවරු බිජු සමග සිනි මිටිණි ලද දෙයකින් දවස ගුලියක් වලඳනු. සියලු ප්‍රමේහයට හිතයි. මේ බෙහෙව අතිශයින් ගුණගතර කටයුතු.

ධාතුවේ නියම

කෙල්ලියුස, උක්පැණි, කිරිබදුඅලයුස, ගිතෙල්, තලතෙල් එළු කිරි, සාතාචාරිය අලයුස මින් තැලිය තැලියයි, මිපුස්, වැල්මි මින් දෙපලමක් අඹරු සියල්ල එක්කර මදගින්තේ කකාරු පදමට බා පෙරු සිහිල්වුකල මිපැණි තැලියක් මුද්දිරස්පලමි අවපලමක් සිනි අවපලමක් තිකුළු සුණු පලමක් මේ සියල්ල එහිබහා යහපත්ව ගවා අවදවසකට පසු උදය නිති පානයකරනු. ධාතුවේ නියමට ඉතා ගුණයි.

බුහුම රසායනය

වං ඇපල සහමුලින් වියලා තිස්පලමක් අව ඇරි අරළු සියක් පලමක් පැත් විසිහතර තැලියක් ලා සයට කකාරු පෙරු කිරි තුනක් සිනි 50 පලමක් පස්ලුණු සිහිගුරු වගපුල් තිරසනවල කෙල්ලිඇව වැල්මි සුං මුද්දිරස්පලමි රත්තෙටුල් ඇත්වගපුල් මෙයින් කලඳ කලඳ ගෙන වුණිකොට එහි බහා නිවුනුපසු වගපුල් සුණු පලමක් මිපැණි තැලියක් ගෙව අලලා ගිතෙල්නිබු බදුතක සුරැකිව තබා සුහ මුහුරියෙන් දන්දි පංචිකමිවිසි අවසථාබලා දවස තුන් කලඳ බැගින් මණ්ඩලයක් ලවනාඹල වර්ජිතව වලඳනු. සාය, කාය, ස්වය, ගුල්ම, අශිස්, භග්දර, සුල, කුෂ්ඨ, මේහැමනසා

ග්‍රන්ථි විසර්ජ

වා කිපි සෙම බිඳහෙලා ග්‍රන්ථි විසර්ජ උපදවයි. රක්තය අධිකයාගේ රක්තය කෙලෙසයි හෙවත් දූෂණකරයි.

ශිරුද ස්නායුද මාංශද වර්මද යන මේවායේ විසර්ජ උපදවයි. අධිකවරුජා කෙරේ. උණ, අනිසාර, හික්කා, ස්වාස, කාස, කෙළ වැගිරීම අහර අරුචි වමන මුර්ජාද නින්ද නොහැකිවීමද ශරීරව යව විදින්නාක්මෙන් වේදනාද අඝ්‍රාණීකවීමද ඇතිවේ. මෙයද අසාධ්‍ය හෙයින් සියලු විකිත්සා වෙන්ද යුළ නොකටහැක.

සන්තිපාත විසර්ජ

ඉහතකී සෑම ලකුණුවලින් යුක්තවූ සියලු හේතූන්ගෙන් හට ගත්තාවූ සිරුර වසා පැතිරගිය විසර්ජය සන්තිපාතයි. වසා ශරීරය තසන්නේය. කිසියම් විකිත්සාවකින් ජයගත නොහැක් කේය. මේ සන්තිපාත විසර්ජයෙන් පිහිතය හා මරණයවෙයි.

වා විසර්ජයට

මදක, ගිනෙල්, ඇල්හාල්පිටි එළකිරෙන් අඹර ගානු.

ජටම:- ගිනෙලෙහි උතින් රඳුසිටින තෙල ගානු. ස්නේහ බහුල විකිත්සා විධිකටයුතුයි.

සෙම් විසර්ජයට

ප්‍රලේප:- අරළු, බුළු, තෙල්ලි, පාශ්නපර්ණි, මහරිමල්, සමව ගෙන අඹර ගිනෙලින් අනා ගානු

රුක්අත්තන, කලාදුරුඅල, ඇසලකොල, දෑව, නිල්කටුකරඹු දේවදුර, කිහිරි මේවා සමව ගෙන අඹර ගිනෙල් සවල්පයක් මිශ්‍ර කර ගානු.

පිළිකා හා ගෙඩි වෙදකම්

අරළු, ඉරිවේරිය, පොඬුරු බැවිල, දුරුහරිදු මේවා සමවගෙන අඹරු ගිනෙල් සවල්පයක් මිශ්‍රකර ගනු.

අරළු, බුළු, තෙල්ලි, පද්මකාණ්ථ, සැවැන්දක, හිරවුසු, බටුමුල් වැල්මදට, කතෝරුපොතු මේවා සමවගෙන අඹරු ගිනෙල් සවල්පයක් සමග අතා ගනු.

වේලිප්පරිත්ති, හින්මිදිමුල්, බෙලිමුල්, ලුණුවරණ පොතු මුරුග පොතු, කටුකරඬුමුල්, එළබටු, කටුවැල්බටු, සිවිය, රත්තෙටුල්, මගුල්කරද පොතු උණුදියෙන් අඹරු ගනු. රුක්ක බහුල විකිත්තා විධි කටයුතුය.

පින් විසර්ජයට

මදුක, එළවෙඬරු, තෙළුම්අල, සුදුසුදන්, සැවැන්දකමුල් මේවා එළකිරෙන් අඹරා ගනු.

එළ වෙඬුරෙන් මදුක අඹරා ගනු. ගිත බහුලවූ විකිත්තා විධි කටයුතුය.

හැම විසර්ජයට

තල කබලෙන් මදක් බැද තනකිරෙන් අඹරු ගනු ගුණවේ.

සුදුසුදන්, සැවැන්දකමුල්, ඉරවුසුමුල් ගිනෙලින් අඹරා ගනු

කසාය

ඉගුරු, වැල්මි, බුළු, කිංකොහොඹ, නාකෙසරු, පියුම්රේනු නිලුපුල් කසාය කකාරු දෙනු.

ඉගුරු, රසකිද, පත්පාඩගම්, දුරුලහා සමසේ ගෙන තලා ඇල් දිය වත්කර රැයක් තබා උදේ රැගෙන පානයකරනු.

දුම්මැල්ල, තෙල්ලි, මුංඇට කලං 4 බැගින් ගෙන වතුර පතආට එකට සිඳවා දෙනු.

දුම්මැල්ල, කොහොඹපොතු, කුරුදුපොතු, වෙනිවැල්ගැට කොරුසාති, ලුණුවිල, වැල්මි කලං 1 සි මංචාඩි 14 බැගින් ගෙන වතුර පතආට පතට සිඳවා දෙනු.

විරේචනයට

ත්‍රස්තවාද වූණිග ඵලකිරි, ගිතෙල්, උණුදිය, මුදුප්පලම් යුස ගත මේවායින් එකක් සමග පානයකර විරේක කරයි.

තිපලින් හෝ තිපල් ක්වාථයට ගිතෙල් යොදා හෝ විරේක කරයි.

රත්පිත් විසර්ජයට ගිතද්ද

පොඬුරු, වැල්මි, ලොප්සුමුල්ල, තාකෙසරු, තෙළුම්පේණු, නිලු පුල් මේවා ක්වාථය විධිලෙස සාදාදෙනු.

ඉගුරු, රසකිද, පත්පාඛගම්, දුරුලහා කසාය කකාරු දෙනු.

හිරමුසු, තෙල්ලි, සැවැන්දරු, කලාදුරුඅල විධිලෙස කසාය කකාරු දෙනු.

ර්ටම ප්‍රලේප

අරළු, ඉරමුසු, තෙළුම්පේණු, සුදුන්, ලොප්සුමුල්ල, සැවැන්දරු සමඟේ ගෙන අඟිරු ගානු.

තෙළුම්අල හා දඬු අඟිරුගානු.

පුවහු, නිලුපුල්, තාකෙසරු, පියුම්කෙසරු, යෂ්ටි, අත්තික්කා පොතු මේවා ගෙන අඟිරු ගිතෙලින් අනා ගානු.

හක්කටු, තෙළුම් අල රත්හදුන් තෙළුම්දඩු, වේදසමුල් සමග ගෙන අඟිරු ගානු.

බාර්ලි වූර්ණග ගිතෙල් හා මිපැණියෙන් අනා ආලේපකරනු.

පොඬුරු, වැල්මි, බැවිල, දදකිරිග, නිල්මාතෙල් නුගකොල මේවා සමවගෙන ගිතෙලින් අඟිරු ගානු.

සතාවරිඅල, කිරිබදුඅල සමවගෙන සියක්වර හෝදගත් ගිතෙලින් අඟිරු ගානු.

නානෙසරු, දරුහරිද්‍රාවොතු යන්ත්‍ර, ලොක්සුමුදු මේවා චූර්ණ කර විසර්ජවලට දමනු. විශ්ලේ

අරළු, බුළු, කෙල්ලි, වැල්මි, තිලුපුල්, කොහොඹ, පටෝල මේවා කකාරුගත් ජලයෙන් විසර්ජ සෝදනු. චූර්ණ කර දමනු.

ඊටම චූර්ණයක්

ත්‍රස්තවාළුමුල්, අරළු, කසා, ලුණුවිල මේවා කලං 2 බැගින්ගෙන චූර්ණ කර සවිදලුණු කලං 2 ක් සමග නැවත අඟුරු උදයේ කලං 2½ බැගින් කීප දිනක් දෙකු. උණුදිය පාවිච්චි කරනු.

මීට පක්ෂිමාංශ, කොහිලකොල, ගෙද, පිටසුදුපලා, සාරණ, පෙනිකෝර පථ්‍යාහාරයට සුදුසු සෑම විසඳි ගුණවේ.

අධික දූවිලි ඇති ආතාරපාතවගී දහවල් නිදීමද ක්‍රොධය ව්‍යායාම අධික හිරුරැස් ගිනිරස්තය තද සුලභ යනමේවා විසඳි රෝගීන්ට අතිතකරයි.

ග්‍රන්ථි විසර්ජයට

ප්‍රලේප:- අමුක්කරු කල්කය උණුගන්වා ආලේප කරනු.

එසේම කරදපොතු කල්කය හෝ බුළු කල්කය උණුගන්වා ආලේප කරනු.

දුත්තමුල් පොතු, රත්තිටුල්මුල් පොතු, වරුකිරි, දළක්කිරි උක්හකුරු, කසිස්, හල්ලාතකඇට මේවා සමට ගෙන අඟුරු මදක් උණුගන්වා ගනු.

අරළු, බුළු, උණකොල, මුදුප්පලම්, භුජපත්‍රගැට, බැවිල, මහ බැවිල සමසේ ගෙන අඟුරු ගනු. බාහිර ග්‍රන්ථි විසඳි ගුණ වේ.

ග්‍රන්ථි විසඳියේදී ප්‍රධානත්වය ලේ හැරීම කටයුතුය. එවිට කෝපවූ ලෙස හා පිත සංසිදේ. එමන, විරෙච්ඡන, ලඛ්‍යන, කසාය සේවන හා ප්‍රලේප යෙදීම ආදියෙන් විකිත්සා කටයුතුයි. දසමුලින් කළ කසායද එයින් සිඛකරණලද තෙලය ගැමටද යහපති කොල වගී තම්බාගත් ජලයෙන් සේදීම කටයුතුය. මෙය ගැමට සාධාරණය.

මේවායින් සංසිද්ධාගත නොහැකිවූ විෂජීය ගල්මෙන් තදව සිටියේද එහිට රත්කල රත් කටුවකින් හෝ රත්කල ඊතලයකින් ප්‍රථස්සා දැමිය යුතුය. එසේ නොමැතිනම් පැසවීමට බෙහෙත්තබා දොළ සහිතවූලෙහ බැහැරකොට සුවකල යුතුය.

පැසවීම හා දැවිල්ල අධිකවූවිට ශරීරය ඇතුළු පිට දෙකටම ප්‍රතිකාරකර සංසිද්ධා ගතයුතුය.

ආහාරපාන

රෝගියා ලඝුකර කරවා විලද සුණු මි හා සීනි මිශ්‍රකර වැලඳ වීම යහපත.

බාර්ලි, ඇල්ෂහල් දෙවගයේ කැඳක් පානයට දී පසුව ඇල් ශාලේ බත් මුංඇට ආදී දෙයින් කල ආහාරයන් සමග දීමට සුදුසුය.

දෙළුම්, තෙල්ලි, බොරළුමුහුගෙඩි මුදුප්පලම්ද ජංගලමාංශද මේ රෝගීන්ට හිතකරය.

සප්තවිධ මහා කුෂ්ඨරෝග

කපාල කුෂ්ඨ
ඔෆ්ට්මිබර කුෂ්ඨ
මණ්ඩල කුෂ්ඨ
සාන්තර්විහ කුෂ්ඨ
පුණ්ඩරික කුෂ්ඨ
සිධිම කුෂ්ඨ

කාකණ කුෂ්ඨ. යනුවෙන් මේ සත්වැරැම් කුෂ්ඨයෝ සහ කුඩා කුෂ්ඨ රෝග එකොලසක්දැයි කුෂ්ඨරෝග ප්‍රභේද දහඅටකි.

කපාලකුෂ්ඨය

ඉක්මනින් ඇතිවී පැතිරයාම ඉක්මනින් කෘමීන් ඇතිවීම අරුණුවත්බව කාලවණ්ඩව කුෂ්ඨ ගඩුවල රළුව ඇතිව කටු අතින්නාසේ වේදනා ගෙන දෙන්නේය.

එතැනින් ත්‍රිදේශයන්ගේ දූෂණයෙන් එයින් අධිකව කිපියාවූ වා, දේශයෙන් කපාලකුණය හටගන්නේය.

ඖසුම්බර කුණය

රතු වත් පළු තැඟීම කැසීම, දියසේ ඉස්ම වැගිරීම, දූවිල්ල සතව තබා පළු ඇතිවීම, තබාගත්තේම ඇතිවීම, දිවුල්ගෙඩියේ වණියට සමාන වණියෙන් යුක්තවීම, කෘමීන් ඇතිවීම සිදුවෙයි.

ඉහත කී අයුරින් දූෂණය වූ දේශයන්ගෙන් පින් දේශය අධික වීමෙන් ඖසුම්බර කුණය හටගන්නේය.

මණ්ඩල කුණය

උඩට තෙරුසිටින කොන් සුළු වූ බොහෝ කැසීම් හා කෘමීන් ඇති බොහෝකල් පැතිරයන දිලිසෙන ගතියෙන් යුත් තද හා සිනිඳුව බර බව ඇති කුණයයි. මණ්ඩලාකාරව හටගනී.

එසේම කිපියාවූ දේශයන්ගෙන් කළු අධික වූයේ මණ්ඩල කුණය හටගන්නේය.

සංඝර්ෂණීය කුණය

වා පින් දෙක අධිකව කිපීමෙන් මුවදිවක් සෙසින්ද දූවිල්ලද කටු අතින් නාක්කමෙන් වේදනා ඇතිවීමද පිටට තෙරුසින් බූවක් ගැලාගේ දික්වූ හෝ චක්‍රාකාර පිඩකා පැතිරයන්නේය. පිටත ගොරෝසුව ඇතුළත නිල්, රතු, කහ වන්ච දක්නා ලැබේ. ඉක්මනින් පැතිරයයි.

පුණ්ඩරික කුණය

අධික කැසීල්ල පණුවන් ඉපදීම, සුදු, රතු හෝ පාටව සතලෙස පැතිරයාම දූවිල්ල හා පැසවීම ඇතිවේ. ලේ සැරව සහිතවේ. තෙළුම් පත සමවනගෙයින් මිට පුණ්ඩරික කුණයයි නම් කොට තිබේ.

සි ධම කුෂ්ඨ

මද සැරව සහිතව මද කැසිල්ලද දැවිල්ලද කෘමීන් සබල්පව ඇතිවීමද වේ. මේ පිටත රළුවද ඇතුළත සිතිදුර රතු හෝ සුදු පාවිම්මද ඇත්තේ එය සිධිම කුෂ්ඨයයි.

කාකණ කුෂ්ඨ

සියලු කුෂ්ඨයන්ගේ ලක්ෂණ මෙම කුෂ්ඨයෙහි ඇතිවේ. ප්‍රථම යෙද් මිලිදැව පාවිත් ගවගනී පසුව නොයෙක් වර්ණද ගවගනී. මෙම කුෂ්ඨය ඉතා පාපකාරීත්ව වැළඳෙන අසාධ්‍ය කුෂ්ඨයකි.

අනිත් කුෂ්ඨයන් සහ වතාහි සාධ්‍යයකට හැකිය. සියලු කුෂ්ඨයෝම අසාධ්‍යවූවිට සම, සිරු, ස්නායු තරුණාසනය මේවා විනාශකරති. එකල උණ. අතිසාර, සැරව වැගිරීම්, අවයව පතනය, දහය, දුබල බව හා ශරීරය විනාශවීමද සිදුවන්නේය.

කුඩා කුෂ්ඨ එහොළොස

ඒක කුෂ්ඨ, වර්ම කුෂ්ඨ, නිරිම කුෂ්ඨ, විපාදිකා කුෂ්ඨ, අලසක කුෂ්ඨ, දදුම්කුඩල කුෂ්ඨ, වර්මදල කුෂ්ඨ, පාමා කුෂ්ඨ, විෂ්ඨොටක කුෂ්ඨ, ශාහරු කුෂ්ඨ, විවර්විතා කුෂ්ඨ යනුවෙන් සුදුසු හෙවත් කුඩා කුෂ්ඨ එහොළොසක් වෙයි.

ඒක කුෂ්ඨ

මාළු කොරවැනිව බොහෝ පැතිර සිටින්නාවූ දහදිය නොවැ හෙන කුෂ්ඨයයි.

වර්ම කුෂ්ඨය

ඇතකුගේ සමමෙන් ඉතා රළුව සනව ගවගන්නේ වර්ම කුෂ්ඨයයි.

නිරිම කුෂ්ඨය

විශලිත කර්කශ බව ඇතිව ශ්‍යාව එකීයෙන් යුක්තවන්නේ නිරිම කුෂ්ඨයයි.

විපාදිකා කුෂ්ඨය

අත් පා ආදියෙහි ඉරිතැලීමෙන් අධිකව වේදනා ගෙනදෙන කුෂ්ඨය විපාදිකා නම්වේ.

අලසක කුෂ්ඨය

රක්තවණ් ගවු හටගන්නාවූ කැසිලි ඇතිව පැතිරෙන කුෂ්ඨය අලසක නම්.

දදුමණ්ඩල කුෂ්ඨය

රතුපිඩකා කැසිලි සහිතව මණ්ඩුකාරව හටගන්නේ දදුමණ්ඩල නම්.

චර්මදල කුෂ්ඨය

රතුවන් භූලසහිත නොඉවසන සුළු ස්පර්ශය ඇත්තාවූ බිබිලි ඇති ඉරිතැලීම් සහිත කුෂ්ඨය චර්මදලයි.

පාමා කුෂ්ඨය

කැසිම් සහිත සුදු - ශ්‍යාව චර්ණ ඇති ගවුවලින් ගැවසී හටගන්නේ පාමා කුෂ්ඨය නම්.

විෂ්පොටක

සුදුවන් හා අරුණුවන් තුනී සමක් සහිතව හටගන්නේ විෂ්පොටක කුෂ්ඨයයි.

ශතාරු කුෂ්ඨය

බොහෝ දුහ සහිතවණ් ඇති රතු හා පලාවන් පාටැති වේදනා ගෙනදෙන කුෂ්ඨය ශතාරු නම්.

විවර්තිකා

ප්‍රාචය වැගිරෙන ශ්‍යාව වණ්ඩු කැසිම් ඇති පිඩක හටගන්නා කුෂ්ඨය විවර්තිකා නම්.

මේ කුෂ්ඨ ඵකොලසද ත්‍රිදොෂජවෑම උපදනේය. අධික තාප විරුඩාහාර, මලමුත්‍ර වේගදැරීම, හය, ව්‍යායාම් ආදියෙන් පිඩිනවිම ආදී හේතූන්ගෙන් දොෂ කෝපය වන්නේය. ඉන් කුෂ්ඨරෝග උපදී.

ඊට කසාය

කිපල්, දුම්මැල්ල, රසකිද, කොහොඹපොතු, ඇහැලපොතු කිහිප් අරවු මේවා සමයේ කලං 12 කිරුගෙන වතුර අට මනාවක් වත්කර මනාවට සිදවා සතර වේලට දෙනු. මේ කසාය සතියක් දෙනු. හැම කුෂ්ඨයටම පහපති.

චූර්ණයක්

ඇසලගස් පිළිල විශලා චූර්ණකර උදේට කලං 3 බැගින් කොහොඹතෙලින් අතා දින හතරක් හෝ පහක් දෙනු. හැම කුෂ්ඨ ගුණවේ.

ඊටම

වෙනිවැල්, රත්තිවුල්මුල්, දියමිත්තමුල්, වේලා, කෙලිදඇට කටුකරෝසන මේවා සම බරටගෙන වේලා චූර්ණකර කලං 3 බැගින් උදයේ ඵලමුත්‍රයෙන් කලතා දින කීපයක් දෙනු. නැත හොත් උණුදියෙන් මාසයක් පමණ දෙනු. කුෂ්ඨ පාණිඩු පණුදෙස් ගුණවේ

ඊටම ගැමට

කෘමිශත්‍රු, මනෝශීල, හිරියල්, මයුරතුතු, කළුරියම්, ලොප් සුමුදු සුරියම්ල් කැකුළු, කොට්ටන්, තෙල්ලික්කා ගෙන්දගම්, අරළු වෙනිවැල්ගැට මේවා විශලා චූර්ණකර කලං 10 බැගින් ගෙන තල තෙල් නැලියක කලතා බඳුනක තබාගෙන උදේ තෙල් ඇඟ ගල්වා තබා සවස නානු. දින පහලොහක් හෝ ඊට වැඩියෙන් ගුණා ගුණ බලා ගනු.

අරිෂටයක්

කිහිප් අරවු විශයේ කසාය කතාරුගෙන එයින් ද්‍රෝණයක ප්‍රමාණයට ගිතෙල් ආලේපකළ කළයක වත්කර ඊට සමානව අරළු, බුළු, තෙල්ලි, ක්‍රිමිශත්‍රු, කලාදුරු, කහ, වංආපල, කිදි,

කෙළිදඳුව ඇසලපොතු, චූණිකර පලම් හයක් යොදා මසක් පමණ විමැද තබනු. ඉන්පසු විධිලෙස උදයේ පානය කරනු. සෑම කුෂ්ඨ ගුණවේ මහා කුෂ්ඨ මසකින්ද සුළු කුෂ්ඨ අඩු මසකින්ද ගුණවේ.

නිපලාසවය

දසමුල්, දෑත්ත, කුරුඳුපොතු, උක්භකුරු, පුවක්, රත්තිවුල් මිපැණි සමග නිපල් ක්වාචයෙහි විධිලෙස යොදා පෙරකි අයුරු ආසවය තතාදෙනු. සියලු කුෂ්ඨරෝග නැසීමෙහි ප්‍රශස්තයි.

කසාය

වංඤ්ජලමුල්, කෙළිද, රුක්අත්තන, කරදමුල්, කතේරුමුල් කොහොඹ, කිහිරි මේවා ගොවුයෙන් කසාය කකාරු දෙනු. ක්‍රිමි කුෂ්ඨ නැසේ.

කොසඹකොල, ක්‍රිමිගත්‍රා, ගොවුත්‍ර මේවා කසායටද පෘක්කටද සේදීමටද ගැමටද යෙදීමෙන් පණුවන් වැසූ කුෂ්ඨ ගුණවේ.

අරළු, බුළු, තෙල්ලි, වංඤ්ජල විධියේ කසායකර දෙනු. කුෂ්ඨ ගුණවේ.

රත්හඳුන්, කොහොඹ, ලොන්සුමුලු, වැල්මි, පටෝල, පද්ම කාෂ්ඨ මේවා කසාය කකාරු දෙනු. පිත් කුෂ්ඨ රෝගීන්ට මේ ගිත ගුණ ඇති කසාය යහපත්වේ. ස්කන්ධයටද යහපති.

තෙලක්

කුඩුවෙලග, වැල්මදව, දුරුහරිදු, ජීවන්ති මේවා කල්කයට ගෙන ගිතෙල්, තලතෙල්, එළිකිරි විධියේ යොදා දුම්මල, මිඉටි සරිලන ප්‍රමාණයෙන් එක්කර තෙල පදමට හිඳ තබාගෙන ගානු. කිරිම ඒකකුෂ්ඨ වර්ම කුෂ්ඨ අලසක කුෂ්ඨද ගුණවේ.

සෘතයක් (පිට්ඨලකය)

නිපල්, පැපිලිය. කොහොඹ, කුළුරුණ, පටෝල, දුරුහරිදු දුරුලහා, ලුණුවිල මේවා කලං 6 බැගින් ගෙන ජලය ආසිකයක් එක්කර අට එකට හිඳවාගෙන එම කසායට කෙළිදඳුව, මහපුල්

රත්හඳුන්, බිම්නිඹ, ලුණුවිල, කර්ම බාගය බැගින් ගෙන ගිනෙල් පලම් හයක් සමග භාතය විසිවු ලෙසින් සාදාගෙන වැලඳීමෙන් සියලු කුෂ්ඨ විසර්ජ අර්ශස්, ග්‍රහණී, ගුල්ම, කණ්ඩුනි, සෝඵපාණ්ඩු ගලගණ්ඩාදී රෝග ගුණවේ.

මණ්ඩල කුෂ්ඨයට:- කළුදුරු, සවිදව, සමග අඹරු උණු ලෙසින් තෙමා ගානු.

කොට්ටන්, කොතඹුරු අඹරු පෙරකි සේම ගානු මණ්ඩල කුෂ්ඨ ගුණවේ.

දේවදුර, කුණුකරදමුල්, ජවාමාංශ. මුංවැන්න. සුරු, මිපැණි කාකාකාසා මේවා ආලේපයද යහපති.

නවත් තෙල්

කරද, අබ, කිහිරි මේවා ඇට වැටකොළඇට වැල්අතුණ ඇට මේවායේ එක් එක් තෙල් වෙන වෙනම ගැමට යහපති. සියලු කුෂ්ඨ නසයි.

සි ධම් කුෂ්ඨා ලේපයක්

කොට්ටම්, තමාලපත්‍ර, මනෝගිල, කසිස්, ගම්මිරිස් මේවා සමව ගෙන අඹරු අබතෙල්හි මිශ්‍රකර තඹ ආජනයක සතියක් භාවනා කර තබා එම තෙල සිධිමකුෂ්ඨයෙහි හා විශලෙනතුරු උදේ අවුටේ සිටිනු සතියක් මෙසේකර නිමවුවාසින් පසු ස්නානය කරනු සෑම කුෂ්ඨ කිලාස ගුණවේ.

හිතාහාරපාන

අමුහාලේ බත්. ඇල්හාලේ බත්, තිරිගු, මුංඇට, කරිවිල, මුවමස් පැණිමාංශ, නිවාගත් උණුවතුර කුෂ්ඨ රෝගීන්ට හිතය.

කුෂ්ඨ සේදීම

කොහෙඹකොල, පින්තකොල, නිදිකුම්බාගස් සහමුලින් තම්බා වතුර තානු සෝදනු. මේ එක එක වගේ හෝ එකට ගෙන තම්බා ගත් දිග තානු. සෝදනු කුෂ්ඨ ගුණවේ.

ආලේප

පුවහු, වටරුන, කෙළිඳඇට, සැවැන්දරු, රත්හඳුන්, කටුකරෝ සහ, අතිවිඩයන් ගැමෙන් පින් කුෂ්ඨ තසයි.

සුවදකොට්ටන්, ඇත්තෝර ඇට. කරද ඇට සමවගෙන අඹරු ගානු. සෑම කුෂ්ඨ තසයි.

කෙළිඳඇට, ලොප්සුඹුලු, දෑසමත් කොල, හා මල්, කරදඇට සමවගෙන අඹරු ගානු.

කපුමල්, ඇහැලකොල, කළුකැමිමේරිය, මහරිපොතු සමව ගෙන අඹරු ගානු ගුණවේ.

අරළු, රසඳුන්, එත්සල්, කොට්ටන්, සහපුෂ්ප, රත්තිටුල්, ක්‍රිම් ගත්‍රා මේවා සමසේ ගෙන අඹරු ගානු.

ලාකඩ, සාරණ, එත්සල්, රසඳුන්, දිපෙරුලිදියෙන් වෙන වෙනම අඹරු ගානු. වා සෙම් දෙකින් ආ කුෂ්ඨ ගුණවේ.

මණ්ඩල කුෂ්ඨයට

කොට්ඨිඹුලා, යහුණු, පුදු-කළු රියම් දෙක දේවදුර, සවිඳව, එලබ්බු, රත්තිටුල් සමවගෙන ගොමුයෙන් අඹරු ගානු. (ගොසිමස් රස සමග)

ස්ත්‍රාන්තයට ඖෂධ

අරළු, බුළු, කෙල්ලි, කලාදුරුඇල, කෙළිඳඇට, ඇහල, කරද කුකුරුමාන්, රුක්අත්තන, දුරුහරිදු මේවා තම්බාගත් ජලය ස්ත්‍රාන්ත කරනු. මෙයම කසායකර දීමටද යහපතී.

චූණීයත්

අරළු, බුළු, කෙල්ලි, අතිවිඛයන්, වදකහ, කෙළිදැව, බිම් කොහොඹ, කටුකරෝසණ, පටෝල, වගපුල්, කැල. කහ, මහගොන් කැකිරිමුල්, පද්මකාම, මුරුවා, දුරුහරිපු මේවා කලා 24 (පලම්2) බැගින්ගෙන එමෙන් දෙබරක් ත්‍රයාවාචද එමෙන් දෙබරක් ලුණු වීලද ගෙන චූර්ණය සාදා වලදවනු. කුෂ්ඨ හිරිවැටුම් නසයි.

පටෝලාදී චූණීය

පටෝලමුල්, තිපල්, ත්‍රයාවාච, මහගොන්කැකිරි මුල් මේවා පලම් බැගින් ගෙන කටුකරෝසන ත්‍රායමාණා පලම් ගාගය බැගින් ද ගෙන ඉඟුරු කෂිකය ප්‍රමාණයට යොදා චූර්ණය සාදා පලමක් බැගින් ලුණුදියෙන් බොනු. බෙහෙත් වලද පථ්‍යවූවිට පක්ෂමාංශ සමග පරණ ඇල්හාලේ බත් අනුභවකරනු. සියලු කුෂ්ඨ ගුණවේ ග්‍රහණී ගුණවේ.

ගුල්මරෝගය

බඩේ වායු කෝපවීම, හිරිවැටීම, ඉහළට ස්වාස ඇතිවීම, අහර අරුවිය, මලබැඳීම, අපහසුවෙන් මුත්‍ර පහකිරීම ආදී ලකුණු හට ගත්තේ ගුල්ම රෝගයටයි.

බඩ ඇතුළේ හෝ මුත්‍ර වක්‍රයේ හෝ පෙකනියේ හෝ හෘදයේ හෝ ඇලදෙකි හෝ මේ රෝගය හටගත්තේය.

එද වාත ගුල්ම, පිත්ත ගුල්ම, ශ්ලේෂ්ම ගුල්ම, රක්ත ගුල්ම යයි ප්‍රභේද දක්වේ.

වාත ගුල්මයට

ශරීරයේ ඒ ඒ තුල යෙමින් විදිනාක්මෙන් වේදනා දැනෙන්නේද මල බැඳීමද ඇස ඉස පිටිකර රුජා ඇතිවේද වාත ගුල්ම ලකුණුය.

පිත්ත ගුල්ම

කට තිත්ත රසව කෙල ඉනිම් ඇතිව දහ පිපාස වෙව්ලුම් ඇතිව දහදිය අධිකවන්නේ පිත්ත ගුල්මයේ ලකුණුය.

ශ්ලේෂ්ම ගුල්ම

කටට කෙලඉනිම් හා අරුචියද පණුදිය නැගීමද ආහාර නො දිරවා ඉහලට ඒමද වමනවීමද ඇතිවන්නේ ශ්ලේෂ්ම ගුල්මයයි.

වාපිත් ගුල්මයට

වා පිත් දෙකින් ආ ගුල්මයට වාතයට කී හා පිත්තයට කී ලකුණු මිශ්‍රව ඇතිව බඩතුල ගෙඩියක් හේ බොහෝ රුජා කෙරේ. නැතහොත් ගුලියක් පෙරලෙන්නාසේ දැනේ.

කප්ඵ වා ගුල්මයට

කප්ඵ වා දෙකින් ආ ගුල්මයට කප්ඵයෙන් හා වසින් එන ගුල්මයට කී ලකුණු මිශ්‍රව ඇතිව බඩ ඇතුලත ගෙඩියක් හෝ ගුලියක් පෙරලෙන්නාසේ අධික රුජාවේ.

රක්ත ගුල්මයට

මෙය සත්‍රිත්ට හටගනී. පුරුෂයන්ට නොමැත. යටිබඩ පිළිමුවෙන් ගැටයක්සේ කුඩාවට සැදී ක්‍රමයෙන් වැඩියයි. බඩදරු ලිහක්සේ පෙනේ. දෙනනයට කිරිද එරෙන්නේය.

බඩ බොහෝ සෙයින් ඉදිම ඉදිබු පිටින් මෙන් උස්ව එන ගුල්ම රෝගය අසාධ්‍යයි.

ගුල්මරෝගයට කසාය

රත්තිවුල්, සාරණවුල්, සිඬිගුරු, සුදුලුහු, අරළු, කොල්ලු, කුඹුරුඇටමද මේවා සමසේ කලං 12 කිරුගෙන වතුර මනා අටක් දමා මනාවට කකාරු හතර වේලට බොත්ට දෙකු. ඊට පෙරුං කායම් සවිදව ලුණු එක බරට ගෙන අඹරු වේලට කලුද බැගින් කසායට දියකරනු. හැම ගුල්ම රෝග ගුණවේ.

පින් ගුල්මයට

කසාය:- තිපල්, කොහොඹපොතු, කටුකරෝගිණි, තුඤ්ඛාච, දුම්මාල්ල, මුරංගාමුල් පොතු, කුරුඳුපොතු, කොච්චං, ඉරමුසුමුල් මෙසින් සමසේ කලං 12 කිරුගන දිය මතා අටක් යොදා මතාවට කකාරු සතරවේලට දෙකු. වේලකට ගිනෙල් කලං 3 බැගින් කසායට යොදා උදේ සවස දෙකු. ගුණවේ.

ගුල්මයට තවත් කසායක්

තිප්පිලි, තිප්පිලිමුල්, සිවියමුල්, රත්තිවුල්, සිඬිගුරු, කාමිගත්තු, මකුල්වැන්නකොල, පුගු මේවා සමසේ කලං 12 ගෙන වතුර මතා අට මතාවට සිඳවා සතර වේලට දෙකු. පණු ගුල්මද සාම ගුල්මද ගුණවේ. පණුගුල්ම නම් පණුවෝ වැටෙත්.

ග්ලෙෂ්මා ගුල්මයට

කසාය:- අරළු, බුළු, කෙල්ලි, දැත්ත, මිරිස්, සිඬිගුරු, ගජ තිප්පිලි, තිප්පිලි, කාමිගත්තු, සිවිය, දේවදර, රටතෝරමුල්, එත් සල්, කුරුඳුපොතු, කොල්ලන්කොල මේවා සමසේ කලං 12 කිරු ගෙන වතුර මතා අටක් වත්කර මතාවට සිඳවා සතර වේලට බොක්ව දෙකු. තිකුළු වුණිය හා මිපැණි ප්‍රතිවාපදමා දෙකු,

රක්ත ගුල්මයට

තලදඬු කලං 12 ක් ගෙන කොටා වතුර මතා අටක් යොදා මතාවට කකාරුගෙන සතරවේලට දෙකු. සිරිතේක්කු, ගිනෙල් තිකුළු, සිති මේවා වුණිය කලං 1 ක් බැගින් වේලට කසායට දිය කරනු. රක්තගුල්ම ගුණවේ. තන්ට පුෂ්පද ගුණවේ.

යහවපු, වගපුල්, මගුල්කරදපොතු, සිරිතේක්කු, දේවදර කොල්ලු, තල මේවාසින් සමසේ කලං 12 කිරුගන වතුර මතා අට මතාවට කකාරු හතර වේලට බොක්ව දෙකු.

බොහෝ කල්ගිය රක්ත ගුල්මයට බෙහෙත්කළවිට ලේ යානම්:- වංආපල මුල් කලං 12 වතුර මතා අටක් යොදා මතාවට කකාරුගෙන හතර වේලට දෙකු. සිති කලං 3 බැගින් කසායට ප්‍රතිවාපදමනු. ලේ නවතී.

විද්‍යා දිශාව

ශරීරය ඇතුළේද පිටතද මේ ගෙඩි හටගන්නේය. කිහිලි මූලද, ගුදය, මස්තිය, කලවාමූල, පපුව, දෑල, පෙකනිය යන තැන්හිද අධික වේදනා ඇතිව කළුවන්ට ප්‍රමාදවී පැසවන්නේ වා කිපී ආ ගෙඩි බව දනගුහ.

එම තන්හිම උපදනා පිත කිපී ආ ගෙඩි වහා පැසවන්නේය අත්තික්කා ගෙඩි පැහැයට ඇතිවේ. අධික දහය හටගනී.

එසේම ඇතුළු මහත්ව හටගත සිහිල්ව සවල්ප වේදනා ඇතිව ප්‍රමාදව පැසවන්නේ ශ්ලේෂ්මා කිපී ආ ගෙඩිය.

අධිකවේදනා ඇතිව පැසවීම ප්‍රමාදවී රතු පැහැය හටගන්නේ රක්තය කිපී ආ ගෙඩිය.

තුන්දෙස් කිපී ආ ගෙඩි සම නොපැසී බොහෝ කල් දිග පැසක් සේ මහත්වසිටී.

ඇඟ ඇතුළේ උපදනා ගෙඩිවලට අනතර් විද්‍යාදියයිද පිටත උපදනා ගෙඩිවලට බහිර් විද්‍යාදියයිද කියති.

තැලීම පිළිස්සුම් ආදියෙන් වත ගෙඩිවලට ආගන්තුක විද්‍යාදියයිද කියති.

ශ්ලේෂ්ම කිපී ආ ගෙඩිවලට:- තොටිල, පලොල්, ඇද්දෙමට හින්මිදි, බෙලි මේවා මුල් පිටලෙලි ගාදමා කලං 12 ක් කිරිගෙන තලා දිය මතා හතරක් හා එළකිරි මතාවක් යොදා මතාවට කකාර හතර වේලට දෙනු.

ගුගුල් චූර්ණ කළඳක් බැගින් වේලකට කසායම් ප්‍රතිවාප දමනු.

රක්තයකිපී ආ ගෙඩිවලට:-සාරණ, රත්තිවුල්, එඬරු මේවා මුල්ද මිරිකුළු මුල් පොතුද හෙළ ලසුනුද කලං 12 කිරිගෙන වතුර මතා අටක් යොදා මතාවට සිඳවා සතර වේලට උදය කීපයක් දෙනු වේලකට එඬරුතෙල් කලං 3 බැගින් ප්‍රතිවාපදමනු.

සෑම ගෙඩිවලට (විද්‍යාදි)

මිරිකුළුපොතු දෙලොස් කළුදක් කිරුගන වතුර මතා අට මතා වට සිඳවා සකරවේලට දෙකු. ගුගුල්, කීප්පිලි, වූණිය කලං 1 ක බැගින් වේලකට කසායට ප්‍රතිවාස දමනු. බඩතුල ගෙඩිද ගුණවේ.

ඊට ගැමට

කුරුඳුපොතු, වරුමුල් පොතු, අරළු, මිරිකුළුමුල්, මහල්කරද පොතු, එන්සල්, සිඬිගුරු, සවිදව මේවා හැම සමබරට ගෙන ගොමු යෙන් අඹරු ගෙඩිපිට ගානු. සියලු විද්‍යාදි ගෙඩි වියකේ.

ඊට බේන්

වා කිපි ආ ගෙඩිවලට:- මිරිකුළු පොතු, කුරුමුල්, මහල් කරදපොතු, ඉගුරු, මිරිස්, කීප්පිලි, සවිදව මේවා සමබරට කිරු ගෙන වියලා වූර්ණකර වේලකට කලං 2 බැගින් මියෙන් අතා කීප උදයක් දෙකු.

සුගු, අරළු, බුළු, කෙල්ලි, කෙළමිඅල, සිවියමුල්, සවිදව, කාමි ගත්තු මේවා සමබරට ගෙන වියලා වූර්ණකර වේලකට කලං 2 ක බැගින් කීප උදයක් මියෙන් අතා දෙකු.

පිත කිපි ආ ගෙඩිවලට:- සාතාවාරියමුල්, දම්ණිමුල්, කසිල මුල්, කුඹුක්මුල්, මහල්කරදමුල්, නිදිකුම්බමුල්, වෙලිප්පරිත්ති, ලුණුවරණමුල්, හින මිදිමුල්, මිරිස්කොල, කටුකරඹුමුල්, ඇද්දෙමට මුල්, බෙලිමුල්, එඬරුමුල් මේ හැම සම බරට ගෙන වියලා වූර්ණ කර වේලකට කලං 2 ක් උණුදියෙන් කීප උදයක් දෙකු.

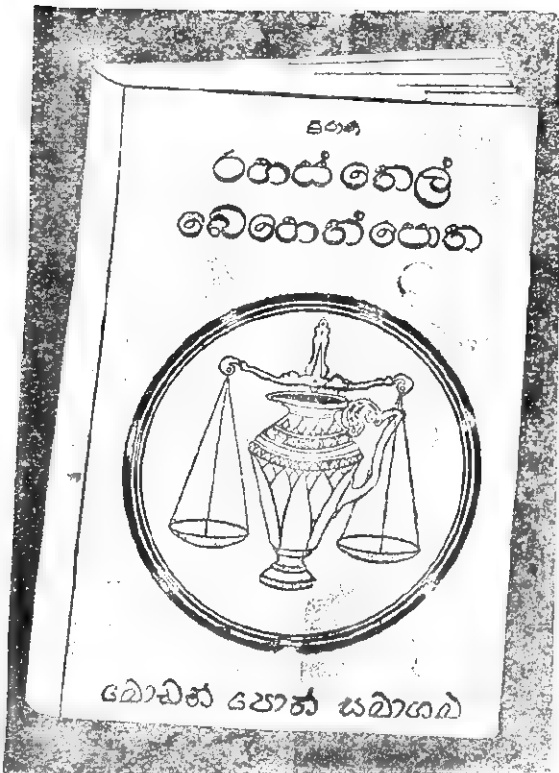
ආගන්තුක ගෙඩිවලට

මහල්කරදපොතු, මිරිකුළුපොතු, මිහසේමුල්, ලුණුවරණපොතු රත්තිටුල්, ආරණමුල්, වදකහ, වියලිකහ, අමුක්කරු මේ දේ සම බරට ගෙන ගොමුයෙන් අඹරු ගානු. ගෙඩි වියකේ. ගිනිවිසෙන් ආ විද්‍යාදිද ගුණවේ.

පුරාණ රහස් තෙල් බෙහෙත් පොත

මන්ත්‍ර ඖෂධ යොග සහිත බලගතු තෙල් වට්ටෝරු,
ඇතුළත් සම්පූර්ණ පැරණි ග්‍රන්ථය

ඖෂධ බලයත්, මන්ත්‍රමය බලයත් යොග කොට සාදා ගන්නා විධිමත් ඖෂධීය තෙල් වගීන්, ඒවා සිදු ගන්නා භාෂ්ත්‍රීය ක්‍රම සහිත වට්ටෝරු ඇතුළත් පුරාණ රහස් තෙල් බෙහෙත් පොතකි. පාඨමි හිටීමට, ධාරණ ශක්තිය වැඩිවීමට, රූප වහිමට,

වින තොවැදී ආරක්ෂාවීමට, භූත දෙස් දුරුවීමට, ශ්‍රියා වඩිතයට දූපතයට, පිස්සු ඔල්වාදැවට, සන්නි ආදියටත්, සියලු සමාංග රෝග යන්ටත් පැරණියන් භාවිතා කළ 'සරසවතී, ශ්‍රියාවඩික හෙතරූප බ්‍රහ්ම සරසවතී, ව්‍යු සරසවතී, නවපවල, යමදේවරූප ධාරණ, යක්ෂද්විලි, මහාඋමමත්-තක, සම්මිසිදි, අග්නි සරසවතී සන්නි හිමගිරිරූප, කණ්ඩමාල, අසුර නකුත, විදුරාමාන, ශ්‍රියා-දේව, මහා ජීවනනු ග්‍රහණි ප්‍රමේග වාත මූර්තු, මහා යක්ෂ භූත, ගභී ශාන්තී, සිංහ රූප, රූප ගුරු, විනතාමාණිකාස, දේවතා, යක්ෂ භූත, දිව්‍යාංගතා සන්නි

මාන්දම්, ජ්වරපාත, දෙවමූර්තු ආදියත් රත් කරඹු තුළ අවුරුදු දහස්ගණන් ආරක්ෂාවූවු ඉරුදූපන, තෙසියෝරු, රාජතරංගනි ආදියත් මීට ඇතුළත්ය. හොඳ කඩදාසියේ අලුත් මුද්‍රණය.

පිටපතක මිල රු 4 - 00 යි. නැපැලව ගත 30 යි.

දේශීය ඇස් වෙදකම

ඉතාමත් රහසිගත ව තබා ගෙන පුද්ගල දස්කම් කළ දේශීය ඇස් වෙදකම පිළිබඳ ඖෂධ සංයෝග ඇතුළත් පොතක් දැන් නිකුත් ව තිබේ. අත් පා වල බෙහෙත් බැඳ ඇහේ රෝගය සුවකළ ක්‍රමද සුළු බෙහෙත් වලින් ලොකු රෝග සුවවීම ද බේත විකා ඇසට පිහිටමින් රෝග සුව වීමද අප රට පුරාණයේ සිට කීප දෙනෙකුත් අතරේ පමණක් තිබුණ්වාය. ඒ වටිනා වට්ටෝර මිට ඇතුළත් කර තිබේ.

ඇසේ හට ගන්නා ඉතා සුළු ආබාධයේ පටන් ගැනීම ඇස් රෝගයකට ම ඉතා පහසු විකිත්සා ක්‍රම මෙහි විස්තරව ඇත්තේය. බාහිර වශයෙන් ඇසට සිදුවන සියලු අනතුරු වලටද බෙහෙත් වට්ටෝරු මෙහි ඇත. සියලුම ලොකු කුඩා අයට තම සමත්තේ රෝගයන්ට පිළියම් කර ගත හැකි අයුරින් රෝග විස්තර හා රෝග නිදහද ඖෂධ යෝග ක්‍රම හා පාඨවිවි කළයුතු ආකාරයද ඊට පත්තියම් ද පථ්‍යාපථ්‍ය ආහාර යනාදි උපදේශ-යන් ගෙන් පොත නො අඩුව පිරී තිබේ. එකීසාම වෛද්‍යවරයෙකු ලග සිටින්නා සේ මෙය කියවන කෙනෙකුට පහසුවෙන් උගත හැකි අක්ෂිවිකිත්සාව දිනපතාම පාහේ එළඹෙන නොයෙක් ඇස් රෝගයන් ව්‍යපසමනය කර ගැනීමට පිහිටාබාර වන්නේය.

කුඩා ළමයින්ගේ ඇස්වලට ගන්නා කොරළයට පයේ බෙහෙත් බැඳීමෙන් රෝග සුව කරණ ක්‍රමද හිසපිට බෙහෙත් හා ඇස් රෝග සුව කිරීමද, වැලමිවේ දණ හිසේ බෙහෙත් බැඳ ඇසරද හිසරද සුවකිරීම ද විශ්වය ජනක ඖෂධ සංයෝගයි. ඇස්රත කබ කළළ ආදියට නියමිත බේත් හා සුව කරන ක්‍රම ඇත්තේය. නිමර, කාච පටල ධූමර, රුකණ මල්පොල, සුද, රත, පිහන විදග්ධ, හාස්වද්‍යවික, අකු, සහ පිළිකා, මස්දළ, උල්වාරන් ආදී සියලු සාධ්‍යදුස්සාධ්‍ය හැම රෝගයකටම ප්‍රත්‍යක්ෂ අත්දුටු විකිත්සා ක්‍රම මෙහි ඇත්තේය.

මිල රු 4-00 යි. නැපැලට ගත 35 යි.

දේවප්‍රියයෙන් ඖෂධ නාම සංග්‍රහ

ඖෂධ වග්ගි හැඳින් ගැනීමට මෙය මහෝපකාරී වෙයි. අංජනම් එළි රහස් කෙල් බෙහෙත් ආදියට උවමනා ඉර රාජ චන්ද්‍ර රාජ ගරුචරාජ ඇත් සොඬ ඇත්අභි කළු කොහිල විෂ කුමහ, එලවරු, කදුලැස්ස, රුක්අතුක නත්තසුරිය, මිනම්බර පොත්තම්බර, සතුරු සම් මැට්ටිය, බිම්බුල්, ගොජ්චිභා ආදී මහභෙදයන්ට භාජනව පවත්නා ඖෂධ වග්ගි ගැන ද

විස්තර වෙයි. වෙද මහතුන්ට පමණක් නොව කොයි කාටත් ප්‍රයෝජනවත්ය. දේවප්‍රිය කන්තන්ගර මහතා විසින් සම්පාදිත ඔප කඩදාසියේ මුද්‍රිත පිටු දෙසිය ගණනකින් යුත් පොතකි.

වෙනත් වෙද පොත්

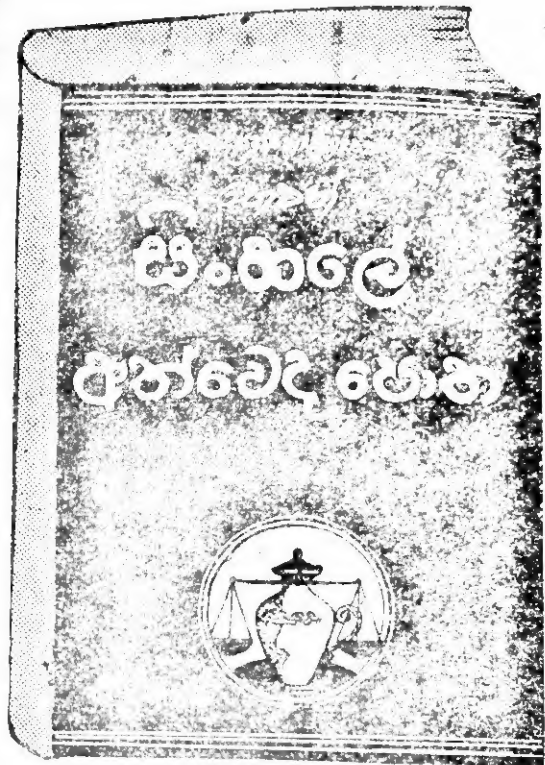
පැරණි පිතස් වෙද පොත	1 - 50
හත්ත විකිත්සා - කැබුම් බිදුම් වෙදකම	1 - 50
කාමෙෂ්ඨ සංග්‍රහ	2 - 00

හෙ ස ජ් ජ ම සැපුණ සා

දඹදෙනි කාලයේ ලියවී ඇති අංග සම්පූර්ණ මේ පාලි වෛද්‍ය ග්‍රන්ථය සිංහල භාෂාවට සහිතව පළකර ගෙන යනු ලැබේ.

සිංහලේ අත් වෙද පොත

සංකඩගල නුවර රජ සමයේ රජකිය බෙහෙත් ගෙයි හඟනසාර වසතු වශයෙන් සැලකෙන වට්ටෝරු ඇතුලත් වෛද්‍යක හඟන සාරය හෙවත් සිංහලේ අත්වෙද පොත ඉංග්‍රීසි වෛද්‍යවරුන්වද සුවකළ නොහැකිව තිබෙන රෝග සම්බන්ධයෙන් පැරණි සිංහල වෙද කමෙහි හපන්කම් එවලේම පෙන්විය හැකි ශ්‍රේෂ්ඨ රජකිය වෛද්‍ය ග්‍රන්ථයකි. කටුවක් ඇති ම වැනි සුළුආබාධයේ සිට ඇලියා යක්ෂ අජිණී, සන්ති, ආදිය දක්වා ඇති කුදු මහත් නොයෙකුත් රෝගයන්ට එකෙන් දෙකෙන් වෙඩීමෙන් චිදිත හඟනසාර ගුලි, කල්ක, වුණි, දුම්, තැවුම්, පත්තු සාත ලේහාදී හැම දෙයින් ම පොත සම්පූර්ණය.

කැසි, මුස, භෘදය රෝග, කාස, උන්මාද, මි මැස්මොර, හික්කා, ස්වරහෙද, ශ්ලේෂ්මා පාණ්ඩු, විද්‍යාබි, ගඩු, වණ, පිළිකා කුෂ්ට, පරංගි, උපදංශ, අණ්ඩවාද්ධි, ගුල්ම, අරිශය්, හගන්දරු, මුත්‍ර රොග, පාණ්ඩුකාමිලා, බරවා ආදී තව නොයෙකුත් රොග යන්ට ඇති ඖෂධ ඉතා ප්‍රත්‍යක්ෂය. යටි පතුලේ බෙහෙන ගැමෙන් විරෙක කරන පුදුම විහික්සා ක්‍රම මෙහි ඇත.

සමහර රොගයන්ට සම්බන්ධ වෙනත් ගුන දෙප් ඇත. ඒවා ඉවත් නොකොට කිසිම යුරෝපීය වෛද්‍ය විශේෂඥයෙකුට වත් ලෙඩා සුවකළ නොහැක. ඒවාට අත්දුටු නිසි ප්‍රතිකාර මෙහි ඇතුළති. තෘමාවශෙෂව පවතින පුදුම උපදවන වෛද්‍ය ක්‍රම මීට ඇතුළත්ය. වෛද්‍යවරුන්ට පමණක් නොව ගෘහ වෛද්‍යවරයෙකු වශයෙන් සෑම ගෙදරකම තබා ගත යුතු හැම දෙතැටම ප්‍රයෝජන වත් හොඳ කඩදාසියේ මුද්‍රිත පිටු! භාරසිය ගණනකින් යුත් විශාල පොතකි.

පිටපතක මිල රු 6 - 50 සි.

තැපැලට ගත 35 සි.

මොතින් පොත් සමාගම - නුගේගොඩ.

විෂ වෛද්‍ය ප්‍රකරණය

පිස්සු බල විෂ, මී විෂ, වස විෂ හා සජී විෂවත් ප්‍රත්‍යක්ෂ ඖෂධ මන්ත්‍ර - කෙම් විධි ඇතුළත් අංග සම්පූර්ණ විෂ වෛද්‍ය ප්‍රකරණය දැන් මුද්‍රණය ව තිබේ.

සෑපු බල්ලා පිස්සු බල්ලෙක් ද නැද්දැයි දන ගන්නා විධි, පිස්සු වටවා සුව කිරීමේ විධි හා පිස්සු නො වටවා සුව කිරීමේ ක්‍රම, ඊට ඖෂධ - කෙම් - මන්ත්‍ර විධි ඇතුළත්ය.

නාග, පොළොන්න, කරවාල්, මාපිල් හෙලිස්; ලේ මැඟිලි, වල් ගැරහි, කුණ කටු, ජලජසජී ආදී සියලුම සජී විෂව පමණක් නොව දිවිමකුළු, ගෝනුසු, පත්තා, සිකනාල්, මී මැසි, දෙබර, බඹර, කණමැදිරි විෂව හා රිලා වදුරා, බලල්, උතුරා ආදී සතුන් කෑ විෂව ද දහස්වර අක්ෂුරු වටිනා බෙහෙත්, කෂාය, නස්න, ආලේප, ගුලි, අඳුන් විෂ හරණ ගල්, පත්තු; තැවුම්, කෙම් මන්ත්‍රාදී සකලාංගයකින්ම සම්පූර්ණයි. රෝගියා නොදැකම ඔහු සුවපත් කළ

හැකි නො හැකි බව හා සුව කළ නො හැකි නම් රෝගියා ජීවත් වන දින ගණන් නොබා කිව හැකි සත්‍යමය ගුප්ත ශාස්ත්‍ර ක්‍රමයද මෙම පොතට අඩංගුය සජීයකු දුෂ්ට කළ බැව් කියා එන දූතයාට මැතිරීමෙන් ගැසීමෙන් රෝගියා සුවපත් කරන පුදුම සහිත ක්‍රමද ඇතුළත් මෙම පොතෙහි වටිනාකම මෙතෙකැයි නිමකළ කො- හැක. අද්භූත දූත ලක්ෂණ සහිත මෙම ග්‍රන්ථ රත්නසෑය සජී විෂයෙන් මලවූන් නැගිටුවා ප්‍රාණය දී සුවපත් කිරීමේ ප්‍රත්‍යක්ෂ ක්‍රමද ඇතුළත් පිටු එකසිය අනූ ගණනකින් හා විෂ වෛද්‍ය විනායමණි දේවප්‍රිය කන්නන්ගර සූරිගේ පිටු තිස් ගණනකින් යුත් උප ග්‍රන්ථයකින් ද සමන්විත මෙම වටිනා විශාල ග්‍රන්ථය හැම ගෙදරකම තබා ගත යුතු ප්‍රයෝජනවත් පොතකි.